

खण्ड १ परिचय

१.१ म्याग्दी जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

नेपालका ७७ जिल्ला मध्य गण्डकी प्रदेश अन्तरगत पर्ने पहाडी जिल्लाको रूपमा रहेको यस जिल्ला समुद्री सतहबाट ७९३ मिटर(साविक रत्नेचौर गाविस)देखि ८१६७ मिटर (धवलागिरी हिमाल)सम्म अग्लो पहाडी तथा हिमाली भागमा अवस्थित छ । यो जिल्ला २८° २०" उत्तरदेखि २८° ४७" उत्तरसम्म तथा ८३° ०८" पूर्वदेखि ८३° ५३" पूर्व देशान्तर बोच फैलिएको छ । यस जिल्लाको सीमाना पूर्वमा कास्की र पर्वत जिल्ला, पश्चिममा बागलुङ, डोल्पा र रुकुम, उत्तरमा मुस्ताङ र डोल्पा तथा दक्षिणमा बागलुङसँग जोडिएको छ । यस जिल्लाको क्षेत्रफल २२९७.०६ वर्ग किमी (२२९७०६ हेक्टर) रहेको छ । यस जिल्लामा बेसी समथर क्षेत्र, उच्च पहाडी क्षेत्र ५६ प्रतिशत तथा हिमाली क्षेत्र ३६ प्रतिशत रहेको छ । जिल्लाको सदरमुकाम वेनीबजार संघीय राजधानी काठमाडौँबाट २८० किमि उत्तर पश्चिम दुरिमा अवस्थित छ ।

क. जिल्लाको नामाकरण

जिल्लाको नाम म्याग्दी रहनुमा थुपै किम्बदन्तीहरू रहेको पाइन्छ । जसअनुसार इतिहासमा प्रसिद्ध पर्वत राज्य अन्तर्गत पर्ने यस म्याग्दी जिल्लाको नामाकरण २०१८ सालको जिल्ला विभाजनमा प्रथमपटक भएको पाइन्छ । प्रसिद्ध हिमशिखर, तालतलैया, नदीनाला र धार्मिक स्थलको नाउँबाट अञ्चल तथा जिल्लाको नामाकरण गर्ने शिलशिलामा त्यतिबेलाको जिल्ला विभाजन अनुसार झण्डै सिंगो जिल्लाभरी नै फैलिएको नदी म्याग्दीको नामबाट यस जिल्लाको नामाकरण गरिनु स्भाविक र युक्तिसंगत नै देखिन्छ । जिल्लाको पश्चिमदेखि दक्षिणपूर्व बग्ने नदीको नाम म्याग्दी रहनुमा निम्नलिखित कारणहरू उल्लेख गरिएको पाइन्छ ।

- क) एक थरीको विचारमा दुर्गा सप्तसतिमा वर्णित जयन्ती, मंगला, काली, भद्रकाली, कपालिनी भन्ने पद्मांशको देवी भगवतिको सय नाम मध्ये एक मंगला नामबाट नै नदीको नाम रहेको र कालान्तरमा अपभ्रंश भई म्याग्दी रहन गएको हो ।
- ख) अर्को थरीको विचारमा नदीको पुरानो नाम माया नदी रहेको र यसको अपभ्रंश हुन गई म्याग्दी हुँदै म्याग्दी भएको हो ।
- ग) समालवंशी मल्ल राजनहरूले पर्वत राज्यको एकिकरण गर्नुपूर्व यो नदीको उद्गमस्थलदेखि कालिगण्डकीमा विलय हुँदासम्मको सम्पूर्ण भूभाग (ताकम, पुलाचौर र ज्यामरुककोट) मा थापा

मगरहरूको राज्य थियो । त्यसैले यस नदीको नामाकरण मगर भाषाबाट भएको हुनुपर्दछ । वंशावली अनुसार ती थापाहरू मेड उपथरका मगर थिएजसले गर्दा यस नदीको नाम थापा नदी मेड भनेको थापा र दी भनेको नदी रहन गयो । मगर जातिको जनजिब्रोमा अझैपनि म्याग्दी नदीलाई मेड्दी भनेर भनिन्छ र यहि मेड्दी नै पछि गएर म्याग्दी रहन गएको हो ।

ख. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

ऋषि जडभरतले राजा रहुगुणलाई ज्ञानोपदेश दिएको कुरा पुराणहरूमा वर्णन गरिएको पाइन्छ । जडभरत गुफा हाल गलेश्वरमा रहेको छ । रघुगंगा गलेश्वर छेउबाट नै बग्दछ । त्यसैले वर्तमानमा राखु नामले प्रचलित गाउँ नै राजा रहुगुणाको राजधानी हुनुपर्छ । अर्का पुराण प्रसिद्ध ऋषि पुलस्त्यको आश्रम पुला(पक्षै) पनि हाल बेनी नपा-६ पुलाचौर मा रहेको छ । मुनिवर पुलस्त्यका छोरा विश्वका छोरा लंकाका प्रतापी राज रावणको जन्मभूमी यहि क्षेत्र रहेकोअनुमान गरिन्छ ।

इशापूर्व ३१०० मा मंगोलिया देखि पामिर पठार भित्रको भुभागमा भीषण भौगर्भिक प्रलय भएकोले मंगोलहरू बसाई सेरेरहिमालयदेखिदक्षिणतर्फ लागेकोर वर्तमानम्याग्दी जिल्लाको दक्षिण पश्चिममा प्राचिनकालमा थापाहरूकोराज्य रहेकोविभिन्न ग्रन्थहरूमा उल्लेख भएको पाइन्छ । तिब्बती भाषामा थापा शब्दले मंगोल वा मंगोलियाई अर्थात मंगोलियाका बासिन्दा भन्ने जनाउँछ । अर्थात् मंगोलियाबाट बसाई सेरेर आएका मंगोलहरू नै प्राचिन मगरहरूका पुर्खा हुन् र यो क्षेत्रमा मंगोलमूलका मगरहरूको राज्य कायम भएको थियो भन्ने कुरा प्रमाणित हुन्छ ।

विक्रम सम्वत् १२४६तर प्रथम थापा राजा कालु थापाल ताकम राज्यको स्थापना गरेका थिए । चारहजारपर्वत भनिने यो थापा राज्यमा थापाहरले ३०० वर्षसम्म शासन गरेका थिए । विसं १५४५ मा कर्णाली प्रदेशका मल्ल राजाआनन्दबम मल्लका नाति डिम्बबम मल्लले थापाहरूलाई हराई ताकम राज्यलाई आफ्नव राज्यमा गाभी साविक धौलागिरी अञ्चलका सबै जिल्लाहरू समेटिएको तत्कालिन विशाल पर्वतराज्यको स्थापना गरेका थिए र वर्तमान म्याग्दी जिल्ला पर्वत राज्यको एक भागकोरुपमा रहन पुगयो । इतिहासकारहरूले वर्तमा मल्लराजाका चौध पुस्ताले शासन गरेको बताएपनि अन्तिम मल्ल राजा कीर्तिबम मल्लले पुलामी बानियाँहरको नाममा विसं १८३६ मा गरिदिएको ताम्रपत्रमा राजा ९ स्पष्टरुपमा अंकित भएको हुँदा मल्ल बंशका ९ वटा राजाले मात्र तत्कालिन पर्वत राज्य सम्हालेको देखिन्छ । साथै कीर्तिबम मल्लले वर्तमान म्याग्दीमा पर्ने ढोलठानामा दरबार खडा गरी बसेको र बेनीमा ठाना राखेका थिए भनिन्छ । रणबहादुर शाहको राज्यकालमा बहादुर शाहले पाल्पाली राजाको सहयोगमा सैनिकको घेरामा पारी पर्वतका राजालाई आत्मसमर्पण गर्न लगाई

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ

शक्तिशाली पर्वत राज्यलाई नेपालमा गाभेका थिए । एकिकरण पछि राणा शासनकालमा यो जिल्ला पाल्पा प्रशासन अन्तर्गत रहेको थियो । विसं १९८५ मा बागलुङमा छोटी गौंडा स्थापना भएपछि प्रशासनिक तथा न्यायिक काम त्यसैबाट हुँदै आएकोमा विसं २०१८ सालको जिल्ला विभाजनबाट म्याग्दी जिल्लाको नाममा अलग अस्तित्व कायम गरियो

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

तालिका १.१: जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति

क्र स	विवरण	मान
१	अक्षांस	२८° २०" उत्तरदेखि २८° ४७" उत्तरसम्म
२	देशान्तर	८३° ०८" पूर्वदेखि ८३° ५३" पूर्वसम्म
३	सिमाना	पूर्वमा मनाङ, कास्की र पर्वत, पश्चिममा बागलुङ र रुकुम, उत्तरमा डोल्पा र मुस्ताङ र दक्षिणमा बागलुङ
४	क्षेत्रफल	२२९७ वर्ग किलोमिटर (२,२९,७०६ हेक्टर)
५	औसत लम्बाई	६३ कि. मि.
६	औसत चौडाई	३६.५ कि. मि.
७	उचाई	मिटर देखि मिटरसम्म
८	भौगोलिक विभाजन	पहाड
९	सबैभन्दा हेंचो भाग	७९० मिटर (वेनी नपा-१ रत्नेचौरको कालीगण्डकी र ढोडेनी खोलाको दोभानपानी सतह)
१०	सबैभन्दा अग्लो भाग	८१६७ मिटर (धौलागिरी हिमाल)
११	तापक्रम	न्युनतम ०३ डि.से. देखि अधिकतम ३६ डिग्री सेल्सियस सम्म
१२	सरदर वर्षा	अधिकतम २९६० मि.लि. देखि न्युनतम ४०७ मि.लि.
१३	सदरमुकामको उचाई	८९९ मिटर (२९४७ फिट)

१.३ जिल्लाका प्रमुख आकर्षणहरू

१.३.१ जिल्लामा रहेका धार्मिक स्थलहरू:

(क) महारानी थान :- दर्शन, भाकल र पुजाआज गरेमा मनोकांक्षा पूरा हुने जनविश्वास बोकेको महारानी थान मन्दिर जिल्लाको प्रमुख धार्मिकस्थल मानिन्छ। महारानी थानमा आउने भक्तजनको सुविधा र त्यसको प्रवर्द्धनका लागि मन्दिर परिसरमा पर्खाल र तारबार, टहरा, शौचालय, पार्क निर्माण, खानेपानीको सुविधा, नयाँ मुर्ति प्रतिष्ठापन गरी थानलाई व्यवस्थित गरिएको छ। सदरमुकामको दृष्य अवलोकनका साथै एकान्त र मनोरम स्थल भएकाले महारानी थान पर्यटकीय हिसावले पनि सम्भावनायुक्त मानिन्छ।

(ख) गलेश्वर धाम :- म्याग्दीको सदरमुकाम बेनी बजारदेखि तीन किलोमिटर उत्तरमा नौ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको एउटै विशाल चक्रशिलामाथि अवस्थित गलेश्वर धामको इतिहास स्कन्द पुराणसँग, आर्थिक इतिहास उत्तरमा तिब्बत र दक्षिणमा भारतसँग जोडिएको छ। पूर्वमा कृष्णागण्डकी, गायत्री मन्दिर, पश्चिम कालान्जरवन, पुलहाश्रम, उत्तरमा सप्तऋषिहरूको तपोभूमि रिखार, धवलागिरि हिमश्रृंखला र मुक्तिनाथ, दक्षिण म्याग्दी सदरमुकाम बेनीबजार र म्याग्दी नदी रहेका छन्। मुक्तिनाथ प्रवेशद्वारको रूपमा रहेको यो धाम मुक्तिद्वारको नामबाट पनि चिनिन्छ।

बाबु दक्ष प्रजापतिको यज्ञमा आफ्ना लोग्ने शिवको अपमान गरिएपछि जलिरहेको अग्नीमा हाम फालेर आत्महत्या गरेकी सतीदेवीको लाशलाई काँधमा बोकेर हिमालय पर्वततर्फ जाँदै गर्दा गला पतन भएको र त्यस ठाउँको नाम गलेश्वर नामाकरण गरिएको स्कन्द पुराणमा उल्लेख छ। १९ औं शताब्दीको अन्त्यतिर गलेश्वर बाबा नाम गरेका एक जना साधुले सानो कुटी र सानो कच्ची मन्दिर बनाई त्यस क्षेत्रमा बस्न थालेपछि गलेश्वर तीर्थस्थलको रूपमा चिनिँदै जान थालेको हो।

जस्तै लामो खडेरीमा पनि कहिल्यै पानी नसुकने र ठूलो वर्षामा पनि पानीको सतह घटबढ नहुने ढुङ्गामा मूल उम्रेर बनेको बराहा पोखरी, जडभरत गुफा, विशाल चट्टानमा जग बिना नै निर्माण गरिएको भगवान शिवजीको भव्य मन्दिर, विष्णु मन्दिर, हवन कुण्ड, १०८ शिवलिङ्ग, साँढेका विशाल मूर्ति घण्टा यहाँका मुख्य आकर्षण हुन्।

(ग) टोङ्के :- प्राकृतिक र धार्मिक पर्यटनको दृष्टिकोणमा सम्भावनायुक्त स्थल "टोङ्केको डाँडो" समुन्द्री सतहदेखि २ हजार ३८० मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। मंगला गाउँपालिको पूर्णगाउँ, रघुगंगा गाउँपालिको झिँ र बेनी नगरपालिकाको वाखेतको सीमा क्षेत्रमा पर्ने टोङ्के मनोरम हिमश्रृंखलाको दृश्यावलोकन गर्ने

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
उपयुक्त स्थान मानिन्छ। सदरमुकाम बेनीदेखि सवारीसाधनमार्फत् दुई घण्टामा पुग्न सकिने सुविधासँगै टोङ्केको विशेषताको प्रचारप्रसार हुन थालेकाले पर्यटक आगमन बढेको छ।

फागुनदेखि चैत महिनासम्म लालीगुराँसले मोहनी लगाउने टोङ्के मनोरम हिमशृङ्खलाको दृश्यावलोकन गर्ने उपयुक्त स्थान पनि हो। एकै ठाउँबाट धौलागिरी, अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, गणेश, गुर्जा लगायतका हिमालको मनोरम दृष्य सँगै म्याग्दी जिल्लाका विभिन्न स्थानको अवलोकन गर्न पाउनु टोङ्के क्षेत्रको विशेषता हो। रङ्गीचङ्गी गुराँसे जंगल, सूर्योदय, पहाडी भूगोलले टोङ्के क्षेत्र सम्भावनायुक्त ठाउँ हो। टोङ्केको भ्रमण गर्न आउने पर्यटकको सुविधाका लागि नजिकैको पूर्णगाउँका २५ घरमा होमस्टे सेवा सुरु गरिएको छ।

(घ) जगन्नाथ मन्दिर :- बेनी नगरपालिका—५ गाजनेमा अवस्थित धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचुर सम्भावना बोकेको प्रसिद्ध जगन्नाथ मन्दिर। वि.सं. १५५० सालमा राजा दिलिपबम मल्लले भारतको उडिसा राज्यबाट भगवान् जगन्नाथको स्थापना गरी आफू सोही ठाउँमा अलप भएको किम्वदन्ती रहेको छ। पश्चिमाञ्चलमै उत्कृष्ट मानिने आजभन्दा ५ सय २४ वर्ष पुरानो जगन्नाथ मन्दिरभित्र जगन्नाथ, डिम्बमहाराज, गणेश, रामलक्ष्मण, कृष्ण, बलराम, नृसिंह, चतुर्बाहु लगायतका ऐतिहासिक मूर्तिहरू रहेका छन्।

समुन्द्री सतहदेखि झण्डै २ हजार भन्दाबढी उचाइमा अवस्थित जगन्नाथ मन्दिरमा म्याग्दीसहित विभिन्न जिल्लाबाट दैनिकजसो श्रद्धालु भक्तजनहरू पूजाआजाका लागि आउने गरेका छन्। जगन्नाथ मन्दिरनजिकै गुफाको डाँडो रहेको छ, जहाँबाट म्याग्दी जिल्लाका ३६ ओटा गाविससहित मनोरम हिमशृङ्खलाहरू नाङ्गो आँखाले प्रत्यक्ष अवलोकन गर्न सकिन्छ।

(ङ)मालिका धुरी :- भिरालो पहाडको टुप्पोमा अवस्थित मालिकाधुरीमा बाह्रैमासा चिसो हावा चल्छ। गर्मी महिनामा पनि जाडोयामको चिसो हावापानी चल्ने घना जंगलको बीचमा अवस्थित मालिकाबाट धौलागिरी, निलागिरी अन्नपूर्ण, मनास्लु, माछापुच्छ्रे, गुर्जा, चुरेन, पुथा लगायतका दर्जनौं हिमशृङ्खला आँखामा ठोकिन्छन्। हिमालभन्दा अग्ला देखिने मान्छेको जमघटले समेत मालिकालाई जिल्लाकै आर्कषक गन्तव्य बन्न थालेको छ। आसपासका क्षेत्रमा देखिने सुन्दर ग्रामिण बस्ती, गुराँसे—जंगल र प्राकृतिक सौन्दर्यताले सजिएको मालिका प्राकृतिक दृष्यको धनी, धार्मिक दृष्टिले प्रसिद्ध कमाण्डो पवित्रस्थलको परिचय पाएको छ।

(च) करबाकेली पदमार्ग :- करबाकेली क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्धनमा टेवा पुर्याउन करबाकेली बाबा संरक्षण समिति काफल डाँडाको अगुवाई एवं काठमाडौँस्थित कन्सेप्ट नेपालको टेक्निकल सहयोगमा भर्खरै नयाँ

पदमार्ग करबाकेली पदमार्ग खोलिएको छ। यस पदमार्गले पुनहिल, फूलबारी र करबाकेली थानलाई बेनी बजारसँग जोड्छ।

सबै उमेर समूहका पदयात्रीले पदयात्रा गर्न सक्ने यस पद मार्गमा होटल तथा लजहरुको पनि सुविधा छ। यात्रामा धौलागिरि, अन्नपूर्ण र मानापाथि सहितका हिमाल, पुन समुदायको संस्कृति एवं जीवनशैली अवलोकन गर्न पाइन्छ। गाउँमा पुख्र्यौली नाच, यानीमाया, सालैजो, शिरफूले भाकामा नाचगान गरिन्छ। म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका—८ राम्चे काफल डाँडामा करबाकेली थान छ। यो थान यस क्षेत्रको पुन समुदायको कुलदेवताको थान हो। तिनै देवताको नाउँमा यो पदमार्ग नामाकरण गरिएको हो।

पोखराबाट वीरेठाँटीसम्म बस वा जीपमा गएर पदयात्रा सुरु हुन्छ। पहिलो बास उल्लेरीको उकालो कटेर बस्नु पर्छ। दोस्रो दिन घोडेपानी हुन्छ। तेस्रो दिन बिहानै पुनहिलबाट हिमाल र सूर्योदय अवलोकनपछि लञ्च खान फूलबारी पुग्न सकिन्छ। त्यहाँबाट हिँडेर साँझ काफलडाँडाको करबाकेली थानमा बास बस्न पुगिन्छ।

(छ) सिङ्गा तातोपानी कुण्ड :- म्याग्दी जिल्लामा रहेको सिङ्गा तातोपानी कुण्ड प्राकृतिक उपचारका रूपमा चिनिन्छ। तातोपानीको कुण्ड ४१ फिट लम्बाई र २१ फिट चौडाइमा निर्माण गरिएको छ । कुण्डमा ४०० जनाले एकैसाथ नुहाउन सक्दछन् । सिङ्गा तातोपानी कुण्डको तापक्रम पोखरीमा ४५-४८ डिग्री सेल्सियससम्म छ भने मूलमा ५४-५७ डिग्री सेल्सियससम्म रहेको छ । कुण्डमा रोगीको अवस्था हेरेर हप्ता दिनदेखि दुई हप्तासम्म नुहाउने गरिन्छ । गन्धक आफैमा एक प्राकृतिक एन्टिबियोबायोटिक भएको हुनाले एक व्यक्तिमा भएको रोग अर्को व्यक्तिमा सर्न दिँदैन । त्यसकारण तातोपानी कुण्डमा स्नान गर्दा एकजनामा भएको रोग अर्कोमा सर्ने सम्भावना हुँदैन । जमिनभिन्नबाट ५० डिग्री सेल्सियसको तातो पानी आउने कुण्डमा एक सातासम्म नियमित स्नान गरेमा हाडजोर्नी, चर्म, ग्यास्ट्राइटिस, नसा, बाथ, ढाड दुख्ने, आड खस्ने, पेट सुन्निने, गलगाँडलगायतका रोग निको हुने जनविश्वास छ। कुण्डको पानीबाट बिरेनुनको गन्ध आउँछ। तर हाइ ब्लडप्रेसर हुने र विविध कारणले रिङ्गाटा लाग्नेहरूले तातोपानी कुण्डमा स्नान गर्दा विशेष ख्याल गर्नुपर्दछ ।

कुण्ड क्षेत्रमा सानाठूला तीन कुण्ड छन्। कुण्डमा एकपटकमा तीन सय जनाले डुबुल्की मार्न सक्छन्। कुण्डमा दैनिक पाँच सयदेखि एक हजार जनासम्मले स्नान गर्दै आएका छन्। खास गरी असोजदेखि चैतसम्म बढी भीड लाग्छ। नुहाउनका लागि १ सय ५० रुपियाँको टिकट काट्नुपर्छ। कुण्डमा पुग्न म्याग्दी

सदरमुकाम बेनीबाट नौ किलो मिटरको दूरीमा मोटरबाटो हुँदै जान सकिन्छ भने काठमाडौँबाट २ सय ९७ किलोमिटर टाढा पर्छ।

(ज) कालीगण्डकी नदी :- कालीगण्डकी नदी संसारको सबैभन्दा गहिरो गल्छी बनाएर बग्ने नदी हो। यो नदीले ठूलो मात्रामा कालो रङ्गको माटो बगाएर ल्याउने भएकाले यसलाई काली गण्डकी नामाकरण गरिएको हुनुपर्दछ। कालीगण्डकीको नदी तिब्बतमा उत्पत्ति भएर मुस्ताङ जिल्ला हुँदै नेपाल छिर्छ। कागबेनी भन्ने स्थानमा मुक्तिनाथ मन्दिरमा उत्पत्ति हुने काग खोला र मुस्ताङ खोला मिसिन्छन् र त्यसपछि उक्त नदीलाई काली गण्डकी भनिन्छ।

जोमसोम र टुकुचे हुँदै बगेपछि काली गण्डकी संसार कै सबैभन्दा गहिरो गल्छी कालीगण्डकी खोंच भएर बग्छ, जसको पश्चिममा धौलागिरी (८१६७ मी) तथा पूर्वमा अन्नपूर्ण (८०९१ मी) हिमाल पर्दछन्। उक्त गल्छीको उचाइ १३०० मीटरदेखि २६०० मीटरसम्म छ, जुन अन्नपूर्ण र धौलागिरीको चुचुरोबाट ५५०० देखि ६८०० मीटर तल पर्दछ।

(झ) घोरेपानी :- हिमाली दृश्यावलोकनका लागि म्याग्दीको घोरेपानी उत्कृष्ट मानिन्छ। जंगलको बीचमा रहेको घोरेपानी स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटक माझ लोकप्रिय छ। यहाँ पुग्ने अधिकांश पर्यटकको आकर्षक गन्तव्य भनेको पुनहिल हो। यहाँबाट सूर्योदयका साथै हिमालको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ। पोखराबाट नयाँपुल, लान्द्रुक, घान्द्रुक, घोरेपानी हुँदै पुनहिल भ्यू टावर पुग्न सकिन्छ।

३ हजार दुई सय १० मिटर उचाइमा रहेको पुनहिलबाट माछापुच्छ्रे, अन्नपूर्ण, निलगिरी, धौलागिरी लगायत १५ भन्दा बढी हिमश्रृंखलाका साथै म्याग्दी, पर्वत, कास्कीलगायत जिल्लाको अवलोकन गर्न सकिन्छ। यो म्याग्दी जिल्लाको मात्र नभएर गण्डकी प्रदेशकै उत्कृष्ट गन्तव्य हो।

(ञ) रुप्से झरना :- म्याग्दी जिल्लाको प्रसिद्ध झरना हो रुप्से झरना। बेनीबाट मुस्ताङ जाने पदमार्गमा पर्ने यो झरना नेपालकै अग्लो झरना मानिन्छ। सडकमा गाडी रोकेर रुप्से र संसारकै गहिरो अन्धगल्छी अवलोकन गर्ने पर्यटकहरू त्यहाँको सौन्दर्यताबाट दंग पर्छन्। ७५ मिटर अग्लो छागोबाट खस्ने र त्यसपछि करीब एक किलोमिटर भिरालो पहाडमा नागबेली भएर बग्ने रुप्से झरना कालीगण्डकीमा मिसिने दोभानभन्दा केही माथि छ हजार ९६७ मिटर संसारकै गहिरो अन्धगल्छी रहेको छ।

सदाबहार सप्तरङ्गी इन्द्रेणीको लुकामारीसँगै रुप्से झरना र संसारकै गहिरो गल्छीलाई नजिकबाट अवलोकन गर्न सकिन्छ। अन्नपूर्ण र धौलागिरि हिमालको बीच भएर बग्ने कालीगण्डकीले गहिरो खोच बनाएको छ।

मनमोहक झरना, संसारकै गहिरो गल्छी र वरपरका मनमोहन सौन्दर्यले मोहित पार्छ। बेनी जोमसोम सडक भएर आवतजावत गर्ने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको दैनिकजसो रूपसेमा भीड लाग्ने गर्छ।

(ट) धौलागिरी हिमाल :- धौलागिरि संसारकै सातौं अग्लो हिमाल हो। यो धौलागिरि हिमशृङ्खलाको पूर्वी छेउमा रहेको छ, जुन नेपाली हिमालयको मध्य भागतिर पर्छ। यो पोखराको उत्तरपश्चिममा अवस्थित छ। यसको पूर्वमा काली गण्डकीको गहिरो गल्छीको अर्कोपट्टि अन्नपूर्ण हिमाल पर्छ, तीमध्ये अन्नपूर्ण प्रथम ८००० मिटरभन्दा अग्लो छ। धौलागिरिको शाब्दिक अर्थ 'सेतो पहाड' हुन्छ।

सन् १८०८ मा पश्चिमाहरूले पत्ता लगाएपछि धौलागिरिलाई ३० वर्षसम्म संसारकै अग्लो पर्वतका रूपमा लिइन्थ्यो। तर, कञ्चनजङ्घा पत्ता लागेपछि त्यो नै सर्वोच्च शिखर मान्न थालियो। स्थानीय भूधरातलमा भएको अग्लाइको आधारमा धौलागिरिजस्तो अर्को हिमाल संसारमा कुनै छैन। उदाहरणका लागि, यो दक्षिणपूर्वमा ३० किमिको तेर्सो दूरीमा कालीगण्डकीको गल्छीदेखि ७००० मिटरमाथि उठेको छ। धौलागिरि र अन्नपूर्णजस्ता दुई आठहजारी हिमाल नदी नजिकै गल्छी वारिपारि रहेकोले कालीगण्डकी गल्छीलाई अनौठो गल्छीको रूपमा लिइन्छ।

(ठ) रिखार क्षेत्र:- म्याग्दी जिल्लाको रघुगंगा गाउँपालिका वडा नं ८ कुइनेमंगलेमा धौलागिरि हिमालको फेदैमा अवस्थित सप्तऋषिको तपस्थली र 'हिमालका देवता'को बासस्थान रिखार क्षेत्रको मनमोहक प्राकृतिक दृश्य हो यो। म्याग्दीको सदरमुकाम बेनीबजारदेखि करिब ४० किलोमिटर उत्तरतर्फ धौलागिरि हिमालको फेदमा अवस्थित रिखार क्षेत्र धार्मिक दृष्टिले मात्र नभई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा समेत महत्वपूर्ण रहेको छ। आवश्यक प्रचारप्रसार र भौतिक पूर्वाधारको अभावका कारण 'बत्तीमुनिको अँध्यारो' बनेको रिखार क्षेत्रको प्रचारप्रसारका लागि स्थानीयवासीले जिल्लाका सरोकारवाला निकायलाई जानकारी गराउनेदेखि लिएर सो क्षेत्रको सरसफाइ र गोरेटोबाटो निर्माण गरेका छन्। रिखारमा आज जनैपूर्णिमाका दिन सप्तऋषिको विशेष पूजाआजा हुनुका साथै भव्य मेलाको आयोजना गरिएको छ।

स्कन्दपुराणका अनुसार द्वापरयुगमा देवीदेवता र ऋषिमुनिले तपस्या गर्ने रिखार क्षेत्र मनमोहक प्राकृतिक वातावरण, जैविक र सांस्कृतिक विविधता, वन्यजन्तु तथा पक्षीका कारण आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य बन्न सक्ने प्रबल सम्भावना रहेको छ।

रिखार ताल छेउमै रहेको शिवमन्दिर र वर्षौंपहिलेका शिल्पीको संरक्षणका लागि स्थानीय तहबाट भएको प्रयासलाई माथिल्लो निकायबाट सहयोग नभएको त्यस क्षेत्रको पर्यटकीय विकासमा सक्रिय रहँदै आउनुभएका

स्थानीयवासीको भनाई छ । उनका अनुसार संरक्षणको अभावमा मन्दिर जीर्ण बनेको छ भने छुन्त्याल, मगरलगायत भाषाका शिल्पलिपिहरू नष्ट हुने अवस्थामा छन् ।

सरोकारवालाको बेवास्ताका कारण त्यस क्षेत्रमा गरिएको अध्ययनको प्रतिवेदन अहिले अलपत्र परेको छ । रिखार क्षेत्रमा पुग्न उचित बाटोघाटो निर्माण र अन्य भौतिक संरचनाको निर्माणतर्फ सबैको ध्यान पुगे त्यहाँको विकास हुने स्थानीय बासिन्दा देउमान घर्तीको भनाइ छ । तलाउको जलले स्नान गरी भगवानको पूजाअर्चना गर्नाले भगवानको लोक पाउने र पुण्य प्राप्त हुने जनविश्वास रहेको छ । देशका विभिन्न स्थानका साथै भारतबाट आउने तीर्थयात्री र पर्यटक बाटो र खानेबस्ने होटलको सुविधा नहुँदा समस्यामा पर्ने गरेका छन् ।

(ड) खयर बाराही ताल:- खयरबाराहीताल नजिकै पुगेर हेर्दा मनोरम दृश्यहरूको अवलोकन गर्न पाइन्छ । उकालो हिँडेर ताल छेउमा पुगेपछि थकान मेटिन्छ । आँखै अगाडि देखिने अन्नपूर्ण हिमाल र वरिपरीको रमाइलो दृश्यलाई जति हेर्यो उति हेरिन्छु जस्तो लागिरहन्छ । प्रसिद्ध खयरबाराहीको दर्शन र पूजाआजा गर्न यहाँ पुग्नेहरू आनन्दित हुन्छन् । उत्तरी म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-५, शिखस्थित पाउद्वारको खोप्रालेक क्षेत्रमा पर्ने खयरबाराहीताल साँच्चिकै सुन्दरताकै खानीका रूपमा चिनिन्छ । विश्वको दशौं अग्लो चुचुरो समुन्द्री सतहदेखि ८ हजार ९१ मिटर उचाइको अन्नपूर्ण हिमालको दक्षिणतर्फ फेदीमा खयरबाराहीताल पर्दछ । यो ताल आफैमा पनि निकै सुन्दर, आकर्षक र मनमोहक छ । हिमालको दृश्य तालमा पर्नुले पनि सुनमा सुगन्ध थपिन्छ ।

वरिपरीबाट पहाडले घेरिएको र बीच भागमा रहेको तालको पृष्ठभूमिमा देखिने हिमालको छाँया थप रोचक र आकर्षक छ । यही दृश्यले मानिसहरूको थकान, भोग र तिर्खा भुलाइदिन्छ । समुन्द्री सतहदेखि ४ हजार ७ सय मिटरको उचाइमा रहेको खयरभारानीताल झण्डै एक हजार वर्गमिटर क्षेत्रफलमा गोलाकार रूपमा फैलिएको अनुमान गरिएको छ । खयरभारानी तालले धार्मिकसँगै प्राकृतिक सौन्दर्यताका हिसाबले पनि पर्यटकीय आकर्षणको सम्भावना पनि उत्तिकै बोकेको छ । खयरभारानी तालदेखि तल भिरालो जमिनमा हरियाली फाँटका साथै चारैतिरको मनोरम दृश्यहरू नियाल्न सकिन्छ ।

१.३.२ प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरू

क) तातोपानी (सिंगा र भुरुङ)	ख) पुनहिल (घार)
ग) घोडेपानी (घार)	घ) अन्ध गल्ली (दाना)

- ड) रुप्से झरना (दाना) च) धवलागिरी बेस क्याम्प (मुदी)
छ) मालिकाधुरी (देवीस्थान) ज) टोङ्केधुरी (झीं र कुहुँ)
झ) ढोरपाटन आरक्ष (गुर्जा र लुलाङ) ञ) मालिकधुरी (विम)
ट) पछात्र धुरी (चिमखोला) ठ) पेरी भरानी ताल (राम्चे)
ड) लालीगुराँस वन क्षेत्र (घार, शिख र अन्य क्षेत्र) ढ) दहबुकी वन क्षेत्र (चिमखोला)

१.३.३ प्रमुख ताल, कुण्ड एवं हिमाल

- क) खयर बाराही ताल, प्यारी वराह ताल, नागी वराह ताल — पाउद्वार, शिख
ख) भालेबास्ने ताल, वराह ताल, निस्कोट वराह ताल - मालिका
ग) सिंगा तातोपानी कुण्ड — वेनी नपा-४ सिंगा
घ) भुरुङ तातोपानी कुण्ड — अन्नपूर्ण गापा-२ भुरुङ तातोपानी
ङ) भुते रहर दह- बरङ्जा

१.३.४ जिल्लाको प्रसिद्ध खनिज वस्तुहरू एवं प्राप्त हुने स्थानहरू

- क) खनिज वस्तु: तामा, सिलाजित, छाउने ढुंगा, खरी ढुंगा आदी
ख) गाइको दुधवाट निर्मित चिज: अन्नपूर्ण गापा-५ पाउद्वार, अन्नपूर्ण गापा-६ पाउद्वार

१.४ हावापानी

जिल्लाको भौगोलिक स्थितिको आधारमा यस जिल्लामा पाइने विभिन्न किसिमको हावापानीलाई उपोष्ण, समशितोष्ण र शीतोष्ण र अल्पाइन गरी वर्गिकरण गरिएको छ । यो जिल्ला नदिका खोंच हुँदै सामान्य पहाडदेखि उच्च पहाड र हिमाली श्रृङ्खलासम्म फैलिएको हुनाले यहाँको हावापानीमा पनि विविधता रहेको छ । यस जिल्लामा कालीगण्डकी किनारमा १००० मीटर भन्दा कम उचाइका क्षेत्रहरूमा पाइने हावापानी देखि वर्षैभरी हिउँले ढिकएका ५००० मीटरभन्दा माथिका क्षेत्रहरूमा पाइने हावापानी रहेको पाईन्छ ।

१.५ भू-उपयोग

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ०० हेक्टर रहेको छ । जिल्लाको कुल खेती योग्य जमिनको ०० प्रतिशत जमिनमा मात्र खेती गरिएको छ । जिल्लाको भू उपयोग स्थिति तल तालिकामा दिइएको छ ।

क्र.स.	जमिनको स्थिति	इकाइ	क्षेत्रफल
१	जिल्लाको कुल क्षेत्रफल	हेक्टर	२,२९,७०६
२	कृषि योग्य जमिन	हेक्टर	३०,८५६
३	खेती गरिएको जमिन	हेक्टर	१९,४९८
	खेत		३,८९५
४	पाखो	हेक्टर	१५,६०३
	चरन र खेती नगरिएको जमिन		११,३५८
५	वन जंगलले ढाकिएको जमिन	हेक्टर	८४,४५२
६	अन्य(भिरपहरा,खोलानाला,हिमक्षेत्र, चट्टान,सडक आदी)	हेक्टर	१,१४,३८८

स्रोत: म्याग्दी

१.६ हिमाल

संसारको सातौं अग्लो धौलागिरी हिमाल (८,१६७ मिटर) सहित दर्जनौं हिमशृङ्खला रहेको म्याग्दी जिल्ला मिति २०७५ फागुन १९ गते राजपत्रमा प्रकाशन सँगै हिमाली जिल्लाको रूपमा कायम भएको छ । गरिएको छ । म्याग्दीमा विश्व प्रसिद्ध धौलागिरि, अन्नपूर्ण प्रथम, चुरेन, गुर्जा, मानापाथी, पुठा, बराह शिखर, लगायतका दर्जनौं हिमशृङ्खला रहेका छन् ।

संसारको सातौं अग्लो(८१६७मि.)धौलागिरी प्रथमदेखि छैंटौंसम्मका चुचुरासँगै अन्नपूर्ण प्रथम, मानापाथी, गुर्जा, चुरेन, पुथा, बराह शिखर, निलगिरी हिमालको दक्षिण र पूर्वी मोहडा म्याग्दीको भूगोलमा समेटिएको छ । धौलागिरी गाउँपालिकाको मुदी, गुर्जा, मल्कबाड, रघुगंगाको कुइनेमंगले, चिमखोला, अन्नपूर्णको दाना, नारच्याङ र शिखको भूभाग हिमालसँग जोडिएको छ । म्याग्दीका हिमाल हाल संसारको सातौं अग्लो अग्लो(८१६७मि.)धौलागिरी र ८०८१ मिटर अग्लो अन्नपूर्ण प्रथम आरोहणका लागि पर्यटक आउने गरेको जिल्ला वस्तुगत विवरण, म्याग्दी २०८०

पाइन्छ । सात हजार मिटरभन्दा अग्ला धौलागिरीका ६ वटा हिमशृङ्खला म्याग्दीको धौलागिरी गाउँपालिका-४ मुदी र ५ मल्कबाङ, रघुगंगा -८ कुइनेमंगलेको क्षेत्रमा पर्छ । ७१९३ मिटर अग्लो गुर्जा हिमाल धौलागिरी गाउँपालिकामा अवस्थित छ । सोही हिमालको आधारमा गुर्जा गाउँको नामाकरण भएको छ । अन्नपूर्ण प्रथमको अन्नपूर्ण प्रथमको आधार शिविर अन्नपूर्ण गाउँपालिका ४ नारच्याङमा पर्छ । नारच्याङदेखि दुई दिनमा अन्नपूर्ण आधार शिविर पुग्ने पदमार्ग निर्माण भैसकेको छ । ७ हजार ३८५ मिटर अग्लो निलगिरीको दक्षिण र पूर्वी मोहोडाको भूगोल नारच्याङमै पर्छ । मानापाथी, पुथा, चुरेन हिमाल धौलागिरी गाउँपालिका १ गुर्जामा अवस्थित छन् । चाँदीझै टल्किएका हिमालयहरूले यस जिल्लालाई शोभायमान बनाएका छन् । यस जिल्लामा रहेका हिमाल र उचाई तपशील बमोजिम रहेका छन् ।

सि.नं.	हिमालको नाम	उचाइ(मि.)	सि.नं.	हिमालको नाम	उचाइ(मि.)
१	धौलागिरी प्रथम	८१६७	८	कोनबान चुचुरो	६५७०
२	धौलागिरी दोस्रो	७७५१	९	मुकुट हिमाल	६६३९
३	धौलागिरी तेस्रो	७७१५	१०	निलगिरी	७०६१
४	धौलागिरी चौथो	७६६१	११	सिता चुचुरो	६६११
५	धौलागिरी पाँचौं	७६१८	१२	त्सोवाराङ चुचुरो	६३९५
६	धौलागिरी छैटौं	७२६८	१३	म्यागुमथ चुचुरो	६२७३
७	गुर्जा हिमाल	७१९३			

स्रोत: जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, म्याग्दी

१.७ राजनैतिक विभाजन

२०१५ सालमा महानिर्वाचन हुँदा ७ नम्बर क्षेत्रमा रहेको यो ठाउँलाई २०१८ सालमा १४ अंचल ७५ जिल्ला विभाजन गर्ने क्रममा धौलागिरी अंचलमा पर्ने गरी म्याग्दी जिल्लाको नाममा अलग अस्तित्व कायम गरिएको थियो । उक्त समयमा यस जिल्लामा २१ वटा गाउँ पञ्चायत थिए । २०३२ सालमा पर्वत र मुस्ताङ जिल्लाबाट २० वटा गाउँ पंचायतहरू गाभिन आएपछि यस जिल्लालाई ४० गाउँ पञ्चायत र ९ इलाकामा विभाजन गरिएको थियो । २०४८ साल पछि यो जिल्ला ४१ गा.वि.स., ११ इलाका र दुई वटा निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित हुन पुग्यो । २०४८ को जनगणनालाई आधार मानी २०५१ सालमा यो जिल्लालाई एउटा मात्र निर्वाचन क्षेत्रमा कायम गरिएको थियो । २०७२ बैशाख २५ मा जिल्ला सदरमुकाम बेनीबजार संगै रहेका ६ वटा गाविसहरूलाई मिलाएर बेनी नगरपालिका घोषणा गरी ३५ वटा गाविस र

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
एक नगरपालिका कायम भएको । वर्तमान नेपालको संविधान लागू भएसँगै यस जिल्लामा १ नगरपालिका र ५ ओटा गाउँपालिका गरी ६ ओटा स्थानीय तह रहेका छन् । कुल ४५ वटा वडा रहेका छन् । यस जिल्लाको पूर्वमा मनाङ, कास्की र पर्वत पश्चिममा बागलुङ, रुकुम र डोल्पा उत्तरमा मुस्ताङ र डोल्पा र दक्षिणमा बागलुङ जिल्ला पर्दछन् ।

खण्ड २

आधारभूत जनसांख्यिक विवरण

२.१ राष्ट्रिय जनगणनाबाट प्राप्त महत्वपूर्ण विवरणहरू

कुनै पनि राष्ट्रको भौगोलिक सिमाभित्र कुनै निश्चित समय र परिधिभित्र रहेर त्यस क्षेत्रमा बसोबास गर्ने सम्पूर्ण नागरिकहरूको गणना गर्ने प्रकृत्यालाई जनगणना भनिन्छ। अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा जनताहरूको सम्पूर्ण विवरण सहितको तथ्याङ्क संकलनलाई जनगणना भनिन्छ। जनगणना गर्नुको मुख्य उद्देश्य त्यस क्षेत्रमा रहने मानिसको निश्चित संख्याको यकिन गर्नु हो। यसको लागि कुनै क्षेत्र विशेषमा रहेको निश्चित घरहरूको संख्यालाई लिइन्छ र उक्त घरमा रहेका परिवार संख्या, महिला/पुरुष, रहन सहनको स्तर, बसाइँसराइ, शिक्षाको अवस्था र जन्म तथा मृत्युको सम्पूर्ण बनौट आदिलाई समावेश गरी तथ्याङ्क संकलन गरिन्छ।

जनगणनाबाट संकलन भएको तथ्याङ्क देशको सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि योजना तर्जुमा, अध्ययन एवं अनुसन्धान गर्न प्रयोग गरिने आधारभूत तथ्याङ्क भएकाले कुनै पनि देशमा राष्ट्रिय जनगणनालाई एक महत्वपूर्ण राष्ट्रव्यापी कार्यको रूपमा लिईन् । यस्तो आयोजना संचालन गर्नको लागि आर्थिक स्रोत, जनशक्ति र साधन जुटाउनु पर्ने तथा तयारीको लागि पनि लामो समय लाग्ने भएकोले सबै जसो मुलुकहरूमा जनगणना सामान्यतया १०/१० वर्षमा गर्ने चलन रहेको छ। नेपालमा वि.सं. १९६८ (सन् १९११) देखि जनगणना गर्ने काम शुरु भएको हो। त्यसपछि प्रत्येक १०/१० वर्षमा जनगणना सञ्चालन हुँदै आएको छ। वि.सं. २०७८ (सन् २०२१) को जनगणना नेपालको इतिहासमा १२ औं र वि.सं. २०७२ सालमा जारी भएको नेपालको संविधान बमोजिमको संघीय प्रणाली पश्चातको पहिलो जनगणना हो।

तालिका २.१: जनसंख्या र जनघनत्व

विवरण	२०५८		२०६८		२०७८	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
कुल जनसंख्या	११४४४७	१००	११३६४१	१००	१०७०३३	१००
पुरुष	५३१७८	४६.४६	५१३९५	४५.२३	५२१५३	४८.७३
महिला	६१२६९	५३.५४	६२२४६	५४.७७	५४८८०	५१.२७
कुल परिवार संख्या	२४४३५		२७७६२		२८८३०	
औषत परिवार संख्या	४.६८		४.०९		३.७१	
लैङ्गिक अनुपात	८७		८२.६		९५.०३	
जनघनत्व (प्रति वर्ग किलोमिटरमा बसोबास गर्ने जनसंख्या)	५०		४९		४७	
जनसंख्या वृद्धिदर		१.२९		-०.०७		-०.५७

२.२ परिवार संख्या र परिवारको बनौट

२.२.१ परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्र अक्सर बसोबास गर्ने व्यक्ति तथा परिवारहरूको व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरणहरू संकलन गरिएको थियो। यस जनगणना अनुसार यस जिल्लाभित्र जम्माजम्मी २८८३० परिवारहरू बसोबास गरेको देखिएको छ, जसमध्ये २८७६६ परिवारहरू व्यक्तिगत घरपरिवारको रूपमा बसोबास गरेको र बाँकी ६४ परिवारहरू संस्थागत रूपमा बसोबास गरेको पाइएको छ। दश वर्षअघि अर्थात वि.सं. २०६८ मा कुल परिवार संख्या २७७६२ थियो। यस प्रकार जिल्लामा विगत १० वर्षभित्र १,०६८ परिवारहरू थप भएको देखिन्छ।

स्थानीय तह अनुसार परिवार सङ्ख्यातर्फ दृष्टिगत गर्दा बेनी न.पा. मा सबैभन्दा धेरै ९,३३६ परिवारहरू र धवलागिरी गा.पा.मा सबैभन्दा कम ३१७६ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्।

२.२.२ परिवारको बनौट

दश वर्षमा हरेक परिवारमा बसोबास गर्ने सरदर सदस्य संख्यामा केही कमी देखिएको छ। वि.सं. २०७८ सालमा प्रति परिवार अक्सर बसोबास गर्ने सदस्य ३.७१ जना रहेको देखिन्छ, जबकी २०६८ सालमा ४.०९ जना थियो। औषत परिवार संख्या बढी हुने स्थानीय तह मालिका गा.पा.(३.९९) र कम हुने स्थानीय तह रघुगंगा गा.पा. (३.४०) रहेका छन्।

तालिका २.२: स्थानीय तह अनुसार, जनसंख्या तथा परिवारको आकार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	५५६.४१	३६००	१२३२३	६०८६	६२३७	३.४२	९७.५८
२	रघुगंगा गाउँपालिका	३७९.१३	४१५३	१४११४	६७६७	७३४७	३.४	९२.११
३	धवलागिरी गाउँपालिका	१०३७	३१७६	१२६१६	६११३	६५०३	३.९७	९४
४	मालिका गाउँपालिका	१४७	४५९०	१८३३२	८८६७	९४६५	३.९९	९३.६८

५	मंगला गाउँपालिका	८८.९	३९११	१४६८८	६९२७	७७६१	३.७६	८९.२५
६	बेनी नगरपालिका	७६.५७	९३३६	३२६९७	१५३६१	१७३३६	३.५	८८.६१
संस्थागत			६४	२२६३	२०३२	२३१		
जम्मा			२८८३०	१०७०३३	५२१५३	५४८८०	३.७१	९५.०३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.३ घर तथा आवासीय ईकाइको स्वामित्व र बनौट

२.३.१ घर/आवासीय ईकाइको स्वामित्व

जनगणनामा कुल २८,७६६ (संस्थागत बाहेक) परिवार मध्ये ८४.२६ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको पाइयो भने १२.६३ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा लिइएको आवासीय इकाइमा बसिरहेको पाइयो।

तालिका २.३ : घरको स्वामित्वअनुसार परिवार सङ्ख्या

गणना वर्ष	जम्मा परिवार	घर वा आवासीय ईकाइको स्वामित्व			
		आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
२०७८	२८७६६	२४२३७	३६३३	२९८	५९८
प्रतिशत	१००	८४.२६	१२.६३	१.०४	२.०८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.३.२ घर/आवासीय इकाइको जगको बनौट

यस जनगणनाको नतिजाअनुसार परिवारहरूले प्रयोग गरिरहेको घरहरूमध्ये ८०.१८ प्रतिशत परिवारको घरको जग माटो जडित इट्टा/दुङ्गाबाट बनेको छ, ९.५७ प्रतिशतको सिमेन्ट जडित इट्टा/दुङ्गाबाट बनेको, ९.७८ प्रतिशतको ढलान पिल्लरसहितको, ०.३५ प्रतिशतको काठको खाँबो गाडिएका र बाँकी अन्य बनौटको रहेको देखिएको छ।

तालिका २.४ : घरको बनौट अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	घर/आवासीय ईकाइको जगको बनौट				
	माटो जडित ईट्टा/दुङ्गा	सिमेन्ट जडित ईट्टा/दुङ्गा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको पिल्लर	अन्य
२८७६६	२३०६५	२७५३	२८१४	१०१	३३

प्रतिशत	८०.१८	९.५७	९.७८	०.३५	०.११
---------	-------	------	------	------	------

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.४ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्रका हरेक परिवारमा पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो। सो गणनाको नतिजा अनुसार म्याग्दी जिल्लाका कुल २८ हजार ७ सय ६६ परिवार मध्ये ९०.७६ प्रतिशत परिवारले धारा/पाइपबाट र ८.१६ प्रतिशतले मूल धाराको पिउने पानी मुख्यरूपमा आपूर्ति गर्ने गरेको पाइएको छ। जार/बोतल, नदी/खोला र अन्य स्रोतबाट पिउने पानी आपूर्ति गर्ने परिवारहरू कुल परिवारको क्रमशः ०.०६, ०.३९ र ०.६३ प्रतिशत रहेका छन्।

२.५ परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले जिल्लाका कुल परिवार मध्ये अधिकांश परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ। कुल परिवारको ७३.४७ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। दश वर्षअघिको जनगणनामा यो प्रतिशत ८६.५५ प्रतिशत थियो। अघिल्लो जनगणनामा एल. पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवारहरू १२.१२ रहेकोमा यस जनगणनामा २५.६७ प्रतिशत पुगेको छ। २०६८ सालको जनगणनामा मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या ०.२९ प्रतिशत रहेकोमा हाल घटेर ०.१० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.५ : खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या, २०७८

जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन					
	काठ दाउरा	मट्टितेल	एल. पि. ग्याँस	गोबर ग्याँस	विजुली	अन्य
२८७६६	२११३५	२८	७३८५	१६५	४२	११
प्रतिशत	७३.४७	०.१०	२५.६७	०.५७	०.१५	०.०४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.६ परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

प्राप्त जनगणनाको नतिजाअनुसार जिल्लाका धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास गरेको घर/आवासीय इकाइमा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर विजुली प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। गत २०६८ सालको जनगणनामा विजुली प्रयोग गर्ने परिवार ६८.६३ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ मा ९५.०७ प्रतिशत पुगेको छ। अघिल्लो जनगणनामा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार १३.३५ प्रतिशत रहेकोमा हाल घटेर ३.४५ प्रतिशत मात्र देखिएको छ। बत्ती बाल्नका लागि अक्सर बायोग्याँस, सोलार र अन्य इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार क्रमशः ०.५२, ०.०४ र ०.९१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका २.६ : बत्ती बालन प्रयोग गर्ने स्रोत अनुसार परिवार संख्या, २०७८

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन				
	बिधुत	मट्टितेल	बायोग्याँस	सोलार	अन्य
२८७६६	२७३४८	९९२	१५१	१२	२६३
१००	९५.०७	३.४५	०.५२	०.०४	०.९१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.७ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको सुविधा

म्याग्दी जिल्लालाई खुला दिशामुक्त जिल्ला घोषणा गरिएतापनि २०७८ सालको जनगणनामा जिल्लाका १.५९ प्रतिशत परिवारहरूसँग आफू बस्ने घरमा अझै पनि शौचालयको सुविधा नभएको तथ्याङ्क देखिएको छ जुन २०६८ को जनगणनामा १८.५७ प्रतिशत थियो। हाल ७६.६७ प्रतिशत परिवारहरूले सेप्टिक ट्याङ्कमा जोडिएको फलस भएको शौचालय प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ जुन अधिल्लो जनगणनामा ६४.२७ प्रतिशत मात्र थियो। त्यसैगरी साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारहरूको संख्या १८.७१ प्रतिशत देखिएको छ जुन विगतमा ३५.४४ प्रतिशत थियो।

२.८ उमेर समूह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचनालाई ५ वर्षको उमेर समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गर्दा १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको सर्वाधिक अंश रहेको देखिन्छ। यो उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको ९.५२ प्रतिशत हिस्सा रहेको देखिन्छ। यसलाई ९.२९ प्रतिशत जनसङ्ख्यासहित १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहले पछ्याएको छ। पुरुषको हकमा कुल पुरुष जनसङ्ख्याको सबैभन्दा धेरै १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू रहेको र महिलातर्फ पनि कुल महिलाको सबैभन्दा धेरै १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू रहेको देखिन्छ। उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसङ्ख्याको प्रतिशत पनि कम हुँदै गएको देखिन्छ। पन्चानब्बे वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहमा सबै भन्दा कम जनसंख्या रहेको देखिन्छ जसमा ०.०८ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका २.७ : उमेर समूह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

उमेर समूह	०-४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
कुल जनसंख्या	८००८	९३८४	१०१९१	९९४७	९४९९	८४००	७३००	६७७९	६०८४	५२७६
प्रतिशत	७.४८	८.७७	९.५२	९.२९	८.८८	७.८५	६.८२	६.३३	५.६८	४.९३

पुरुष	४२२०	४८७६	५१४२	५१०९	४७८१	३९८३	३४९१	३१६२	२७६७	२४३२
महिला	३७८८	४५०८	५०४९	४८३८	४७१८	४४१७	३८०९	३६१७	३३१७	२८४४

उमेर समुह	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९	७०-७४	७५-७९	८०-८४	८५-८९	९०-९४	९५+
कुल जनसंख्या	५८०४	५०८७	४३९३	३६६४	३०८८	२०८३	१२१८	५२२	२२३	८३
प्रतिशत	५.४२	४.७५	४.१०	३.४२	२.८९	१.९५	१.१४	०.४९	०.२१	०.०८
पुरुष	२७४७	२४०९	२०५७	१६९७	१३७५	९७१	५७३	२३२	९८	३१
महिला	३०५७	२६७८	२३३६	१९६७	१७१३	१११२	६४५	२९०	१२५	५२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.९ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण

वि.सं.२०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार जिल्लामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य पाँच जातजातीहरूमध्ये परियार/दमाई जातिको जनसंख्या विगत १० वर्षमा बढेको देखिन्छ भने मगर, क्षेत्री, विश्वकर्मा/कामी र ब्राह्मण जातजातिको प्रतिशत घटेको देखिन्छ । यस जिल्लामा रहेका मुख्य पाँच जातजातिको तुलनात्मक तथ्याङ्क तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.८ : जातजाति अनुसार जनसंख्या

क्र.सं.	जातजाति	२०७८		२०६८	
		जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१	मगर	३८०१३	३५.५२	४४,८४६	३९.४६
२	क्षेत्री	१८७६९	१७.५४	१९,५१६	१७.१७
३	विश्वकर्मा/कामी	१६२९७	१५.२३	१७,३९३	१५.३१
४	ब्राह्मण-पहाडी	७९३१	७.४१	९,१४२	८.०४५
५	परियार/दमाई	७३१०	६.८३	६,५४२	५.७५७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, २०७८

२.१० मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ ले जिल्लाभित्र अक्सर बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूले बोल्ने मातृभाषाको संख्या जम्माजम्मी २० वटा रहेको देखाएको छ। विगतको जनगणनामा १६ वटा मातृभाषाको संख्या प्राप्त भएको थियो। गत २०६८ सालको जनगणनामा जस्तै यस पटकको जनगणनाको नतिजाले पनि मातृभाषा नेपाली हुने व्यक्तिहरूको सर्वोच्च हिस्सा रहेको देखाएता पनि नेपाली भाषा मातृभाषा हुनेहरू विगत २०६८ सालको ९४.२४ प्रतिशतबाट घटेर ९२.७० प्रतिशतमा पुगेको देखिन्छ। यस जिल्लामा बोलिने मुख्य पाँच मातृभाषाको विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका २.९ : मातृभाषा अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

क्र.सं.	२०७८			क्र.सं.	२०६८		
	मातृभाषा	जम्मा	प्रतिशत		मातृभाषा	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	९९२१९	९२.७	१	नेपाली	१०७०९१	९४.२४
२	मगर धुत	३९८३	३.७२	२	मगर	२५१६	२.२१
३	छन्त्याल	१०२९	०.९६	३	छन्त्याल	१०६९	०.९४
४	मगर खाम	७२८	०.६८	४	खाम	११४७	१.०१
५	हिन्दी	६१६	०.५८	५	नेपालभाषा/नेवारी	७०६	०.६२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८, २०७८

२.११ धर्म सम्बन्धी विवरण

वि.सं.२०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार जिल्लाभित्र विभिन्न ८ वटा धर्म मान्ने मानिसहरू बसोबास गर्दै आएको पाईन्छ। जसअनुसार हिन्दु धर्मावलम्बी ८७.५५ प्रतिशत पुगेको छ। बौद्ध धर्मावलम्बीहरू कुल जनसङ्ख्याको ८.२० प्रतिशत रहेका छन्। २०६८ सालको जनगणनामा यस जिल्लाभित्र हिन्दु ८७.१६, बौद्ध १०.३३ प्रतिशत धर्मावलम्बी देखिएका थिए।

तालिका २.१० : धर्म अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

धर्म	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	किराँत	क्रिश्चियन	प्रकृति	बोन	अन्य	जम्मा
२०७८	९३७०८	८७७३	२३४	२२	१६२९	२२६६	४००	१	१०७०३३
प्रतिशत	८७.५५	८.२०	०.२२	०.०२	१.५२	२.१२	०.३७	०.००	१००.००

२०६८	९९०४७	११७३९	१८०	२०	१५१३	८८५	१९	२३८	११३६४१
प्रतिशत	८७.१६	१०.३३	०.१६	०.०२	१.३३	०.७८	०.०२	०.२१	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८, २०७८

२.१२ जन्मस्थान सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार म्याग्दी जिल्लामा बसोबास गर्ने मध्ये स्वदेशमा जन्मेका ९८.७१ प्रतिशत र विदेशमा जन्मेका १.१३ प्रतिशत देखिन्छ । स्वदेशमा जन्मेका मध्ये म्याग्दी जिल्लामा जन्मेका ९१.०७ प्रतिशत र अन्य जिल्लामा जन्म भई यस जिल्लामा बसोबास गर्ने ७.६३ प्रतिशत देखिएको छ । लैङ्गिकरूपमा हेर्दा अर्को जिल्लामा जन्म भई यस जिल्लामा बसोबास गर्ने मध्ये महिला ९.२० र पुरुष ५.९९ प्रतिशत देखिन्छ ।

यसरी अन्य जिल्लाबाट बसाई सरी आउनुको प्रमुख कारणमा विवाह, अध्ययन र नोकरी रहेको देखिन्छ । मुख्यत महिलाको बसाईसराई विवाहको कारण रहेको छ भने पुरुषको नोकरी, अध्ययन तथा आश्रित भई बसाईसराई भएको देखिन्छ ।

तालिका २.११ : जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

विवरण	जन्मस्थान					
	स्वदेशमा			विदेश	नखुलेको	कुल जम्मा
	जम्मा	उहि जिल्ला	अर्को जिल्ला			
जनसंख्या	१०५६४९	९७४७८	८१७१	१२११	१७३	१०७०३३
प्रतिशत	९८.७१	९१.०७	७.६३	१.१३	०.१६	१००.००
पुरुष	५११६८	४८०४४	३१२४	८९७	८८	५२१५३
प्रतिशत	९८.११	९२.१२	५.९९	१.७२	०.१७	१००.००
महिला	५४४८१	४९४३४	५०४७	३१४	८५	५४८८०
प्रतिशत	९९.२७	९०.०८	९.२०	०.५७	०.१५	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१३ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू सम्बन्धि विवरण

जिल्लाका कुल जनसङ्ख्याको ४.७७ प्रतिशतमा कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता रहेको देखिएको छ । विगत २०६८ सालको जनगणनामा अपाङ्गता रहेका व्यक्तिहरू ६१२२ (५.३९ प्रतिशत) थिए । २०७८ सालको जनगणना अनुसार शारीरिक तथा मानसिक अपाङ्गता भएका कुल व्यक्तिहरू मध्ये २७१० (५३.०९ प्रतिशत) पुरुष र बाँकी २३९५ (४६.९१ प्रतिशत) महिला रहेको देखिन्छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये ३२.७५ प्रतिशतमा शारीरिक अपाङ्गता, ९.५८ प्रतिशतमा न्युन दृष्टियुक्त अपाङ्गता, ३.३१ प्रतिशतमा पुर्ण दृष्टिविहिन अपाङ्गता, १४.९७ प्रतिशतमा बहिरापन अपाङ्गता, १२.६९ प्रतिशतमा सुस्तश्रवण अपाङ्गता, १.०८ श्रवण दृष्टिविहिन अपाङ्गता, ९.७० प्रतिशतमा स्वर र बोलाई अपाङ्गता, ३.४५ प्रतिशतमा मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता, २.२३ प्रतिशतमा बौद्धिक अपाङ्गता, ०.१२ प्रतिशतमा अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया) अपाङ्गता, ०.४५ प्रतिशतमा अटिजम् अपाङ्गता, र ९.६८ प्रतिशतमा बहुअपाङ्गता भएको पाइएको छ ।

तालिका २.१२ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	१६७२	३२.७५	९७३	३५.९०	६९९	२९.१९
न्युन दृष्टियुक्त	४८९	९.५८	२४२	८.९३	२४७	१०.३१
पुर्ण दृष्टिविहिन	१६९	३.३१	८३	३.०६	८६	३.५९
बहिरापन	७६४	१४.९७	३८४	१४.१७	३८०	१५.८७
सुस्तश्रवण	६४८	१२.६९	३२६	१२.०३	३२२	१३.४४
श्रवण दृष्टिविहिन	५५	१.०८	२७	१.००	२८	१.१७
स्वर र बोलाई	४९५	९.७०	२३६	८.७१	२५९	१०.८१
मानसिक वा मनोसामाजिक	१७६	३.४५	९५	३.५१	८१	३.३८
बौद्धिक अपाङ्गता	११४	२.२३	४८	१.७७	६६	२.७६
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	६	०.१२	५	०.१८	१	०.०४
अटिजम्	२३	०.४५	१३	०.४८	१०	०.४२
बहुअपाङ्गता	४९४	९.६८	२७८	१०.२६	२१६	९.०२
जम्मा	५१०५	१००.००	२७१०	१००.००	२३९५	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१४ अनुपस्थित जनसंख्या तालिका

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार जिल्लामा अनुपस्थित (विदेशमा बसोबास गर्ने) जनसंख्या १० हजार ७६६ जना रहेको देखिन्छ जसमा पुरुषको संख्या ८,९६१ र महिलाको संख्या १,८०५ रहेको छ । दश वर्षअघि अर्थात २०६८ सालमा अनुपस्थित (विदेशमा बसोबास गर्ने) संख्या १४ हजार ३१४ जना मात्र रहेको थियो

तालिका २.१३ : जिल्लामा अनुपस्थित (विदेशमा बसोबास गर्ने) जनसंख्या विवरण

न.पा./ग.पा.	जम्मा परिवार संख्या	कम्तिमा एक जना अनुपस्थित भएको परिवार	अनुपस्थित जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
अन्नपूर्ण गाउँपालिका	३६००	८७२	११३९	९०१	२३८
रघुगंगा गाउँपालिका	४१५३	१२१०	१५८२	१२९१	२९१
धवलागिरी गाउँपालिका	३१७६	७८३	९८२	८२०	१६२
मालिका गाउँपालिका	४५९०	१३९९	१८०५	१५२७	२७८
मंगला गाउँपालिका	३९११	१३१०	१६८१	१४२८	२५३
बेनी नगरपालिका	९३३६	२७४६	३५७७	२९९४	५८३
कुल जम्मा	२८७६६	८३२०	१०७६६	८९६१	१८०५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ३

आर्थिक तथा रोजगारी

३.१ आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

जिल्लामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या ८९६४१ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७४.५४ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ७६.३० प्रतिशत र महिला ७२.९० प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या २४.२६ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहनुको मुख्य कारणहरूमा अध्ययन, घरधन्दा, वृद्धावस्था, पारिवारिक हेरचाह, अशक्त/बिरामी र पेन्सन/आयस्ता मुख्य देखिन्छ। उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या मध्ये सबैभन्दा बढी २० देखि ३० वर्षको उमेर समूहमा देखिन्छ।

तालिका ३.१ : जिल्लाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

वर्ग	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उत्प्रेषण नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	८९६४१	४६५००	२६६४	१७६५२	२१७४६	२४.२६	१०७९
पुरुष	४३०५७	२३९०८	१४४३	७५०३	९७१९	२२.५७	४८४
महिला	४६५८४	२२५९२	१२२१	१०१४९	१२०२७	२५.८२	५९५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ३.२ : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
अध्ययन	१६४५५	३६.११	८३२५	४०.८३	८१३०	३२.३०
घरधन्दा	८८२६	१९.३७	२६४०	१२.९५	६१८६	२४.५७
पारिवारिक हेरचाह	३०४३	६.६८	९६९	४.७५	२०७४	८.२४
वृद्ध अवस्था	५४२७	११.९१	२०६२	१०.११	३३६५	१३.३७
अशक्त/बिरामी	१५११	३.३२	७३९	३.६२	७७२	३.०७
पेन्सन/आयस्ता	१११४	२.४४	७३५	३.६०	३७९	१.५१
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	१४७	०.३२	९९	०.४९	४८	०.१९
अन्य	८६६०	१९.०१	४६३९	२२.७५	४०२१	१५.९७

उल्लेख नभएको	३८२	०.८४	१८३	०.९०	१९९	०.७९
--------------	-----	------	-----	------	-----	------

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ३.३ : उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

उमेर समूह	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१०-१४	३१४९	४.८	१५१४	४.६९	१६३५	४.९१
१५-१९	४९९०	७.६	२६०१	८.०५	२३८९	७.१७
२०-२४	७४४९	११.३५	३८२७	११.८४	३६२२	१०.८७
२५-२९	७३१२	११.१४	३५९६	११.१३	३७१६	११.१५
३०-३४	६६३२	१०.१	३२६७	१०.११	३३६५	१०.१
३५-३९	६२६४	९.५४	२९९२	९.२६	३२७२	९.८२
४०-४४	५६१४	८.५५	२६२१	८.११	२९९३	८.९८
४५-४९	४८४१	७.३८	२३०५	७.१३	२५३६	७.६१
५०-५४	५२५०	८	२५५४	७.९	२६९६	८.०९
५५-५९	४४३७	६.७६	२१८२	६.७५	२२५५	६.७७
६०-६४	३६०५	५.४९	१७६९	५.४८	१८३६	५.५१
६५+	६०९१	९.२८	३०८१	९.५४	३०१०	९.०३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२ रोजगारीको अवस्था

३.२.१ पेशा अनुसार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सबै भन्दा बढी कृषि क्षेत्रका दक्ष तथा अर्ध दक्ष जनशक्तिहरुको संख्या ६७.३२ प्रतिशत, प्राथमिक पेशाकर्मी १२.८४ प्रतिशत, व्यवस्थापक ४.८४ प्रतिशत, पेशाविद् ३.५४ प्रतिशत र औजार र सम्बन्धित सामानका बिक्री कामदार ३.४१ प्रतिशत रहेको छ । कार्यालय सहायक देखि उच्च वर्गका पदाधिकारीहरुको संख्या कम देखिन्छ ।

तालिका ३.४ : मुख्य पेशा अनुसार जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका)

मुख्य पेशा	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
सशस्त्र सैनिक	२१५	०.३३	२१०	०.६५	५	०.०२
व्यवस्थापक	३१७४	४.८४	१८५७	५.७५	१३१७	३.९५
पेशाविद्	२३२३	३.५४	१२०६	३.७३	१११७	३.३५

प्राविधिक र सहायक पेशाविद्	९७४	१.४८	५९६	१.८४	३७८	१.१३
कार्यालय सहायक	७१५	१.०९	४१७	१.२९	२९८	०.८९
सेवा र बिक्री कामदार	२२३५	३.४१	१११८	३.४६	१११७	३.३५
कृषि वन र माछापालन सम्बन्धी कामदार	४४१८५	६७.३२	१९८८६	६१.५५	२४२९९	७२.९२
औजार र सम्बन्धित सामानका बिक्री कामदार	२२३७	३.४१	१९८२	६.१३	२५५	०.७७
यन्त्र र मेशिन सञ्चालक तथा एसेम्ब्लर्स	१०४५	१.५९	९८९	३.०६	५६	०.१७
प्राथमिक पेशाकर्मी	८४२६	१२.८४	३९८७	१२.३४	४४३९	१३.३२
उल्लेख नभएको	१०५	०.१६	६१	०.१९	४४	०.१३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२.२ क्षेत्र अनुसार

क्षेत्रगत अर्थात औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार ७१.४८ प्रतिशत रोजगार कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा, थोक तथा खुद्रा व्यापारमा ७.३० प्रतिशत, निर्माण क्षेत्रमा ४.८४ प्रतिशत र शिक्षा क्षेत्रमा ३.३४ प्रतिशत आदि रहेका छन् । अन्य क्षेत्रहरूमा रोजगारीमा संलग्नता न्यून रहेको छ । क्षेत्रअनुसार रोजगारीको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ३.५ : क्षेत्र अनुसार अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

क्षेत्र	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
कृषि वन तथा माछापालन	४६९१७	७१.४८	२१२४१	६५.७४	२५६७६	७७.०५
खानी तथा उत्खनन्	१०१	०.१५	७२	०.२२	२९	०.०९
औद्योगिक उत्पादन	१०४७	१.६०	७१८	२.२२	३२९	०.९९
विद्युत ग्याँस बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	१०२३	१.५६	९८३	३.०४	४०	०.१२
पानीको आपूर्ति ढलनिकास फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	७९	०.१२	४५	०.१४	३४	०.१०
निर्माण	३१७८	४.८४	२४४०	७.५५	७३८	२.२१
थोक एंव खुद्रा व्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	४७९४	७.३०	२२४६	६.९५	२५४८	७.६५

यातायात तथा भण्डारण	७५४	१.१५	७१६	२.२२	३८	०.११
आवास तथा भोजन सेवा सम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१०५०	१.६०	५०२	१.५५	५४८	१.६४
सूचना तथा सञ्चार	१३९	०.२१	८८	०.२७	५१	०.१५
वित्तिय तथा विमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	५५०	०.८४	२२७	०.७०	३२३	०.९७
घर जग्गा कारोवारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	११	०.०२	९	०.०३	२	०.०१
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक	१३७	०.२१	९३	०.२९	४४	०.१३
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	४६	०.०७	३५	०.११	११	०.०३
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी क्रियाकलापहरु	९६९	१.४८	७९७	२.४७	१७२	०.५२
शिक्षा	२१८९	३.३४	१०६०	३.२८	११२९	३.३९
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	४६०	०.७०	१४३	०.४४	३१७	०.९५
कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	५८	०.०९	४६	०.१४	१२	०.०४
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	१२७५	१.९४	५३९	१.६७	७३६	२.२१
रोजगारदाताका रूपमा घरायसी क्रियाकलापहरु	७३३	१.१२	२३८	०.७४	४९५	१.४९
बाह्य संघसंस्था एंव यसका अङ्गहरुका क्रियाकलापहरु	९	०.०१	६	०.०२	३	०.०१
उद्योग उल्लेख नभएको	११५	०.१८	६५	०.२०	५०	०.१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ४

शिक्षा सम्बन्धी विवरण

४.१ जिल्लाको शैक्षिक अवस्था

शिक्षा नै विकासको मुहान हो। व्यक्तिलाई सामाजिकीकरण गर्न शिक्षाले ठूलो सहयोग पुऱ्याएको हुन्छ। आज विद्यालयमा अध्ययन गर्न जाने बालवालिकाहरु नै भोलिका देशका कर्णधार हुने हुँदा पनि शिक्षालाई यति धेरै महत्त्व दिनुपरेको स्पष्ट हुन्छ। भनिन्छ, विद्यार्थी नै सामाजिक परिवर्तनका बाहक हुन्। त्यसैले यो पनि बिर्सनु हुँदैन कि सम्पूर्ण शैक्षिक प्रक्रियाको केन्द्रविन्दु विद्यार्थी हुन् ।

तालिका ४.१ : शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	वर्तमान स्थिति
१	बालविकास केन्द्र सरकारी अनुदान पाउने मात्र संख्या	२३५
२	कुल विद्यालय संख्या	२५५
२.१	सामुदायिक विद्यालय संख्या	२३४
२.२	संस्थागत विद्यालय संख्या	२३
३	क्याम्पस संख्या	४
४	सामुदायिक सिकाई केन्द्र संख्या	२३

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

तालिका ४.२ : सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयहरुको विवरण

शैक्षिक संस्था	प्राथमिक तह (१-५)	आधारभुत तह (६-८)	माध्यमिक तह (९-१२)
सामुदायिक	१३०	४१	६३
संस्थागत	८	४	११
जम्मा	१३८	४५	७४

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

तालिका ४.३: सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण

कक्षा	लिङ्ग	विद्यार्थी संख्या (२०८०)		
		सामुदायिक विद्यालय तर्फ	संस्थागत विद्यालय तर्फ	जम्मा
बालविकास	महिला	१०९२	४४८	१५४०
	पुरुष	१२९८	५३८	१८३६
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	२३९०	९८६	३३७६
कक्षा १-५	महिला	३६४०	९११	४५५१
	पुरुष	३७१५	१२२२	४९३७
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	७३५५	२१३३	९४८८
कक्षा ६-८	महिला	२६५५	३९३	३०४८
	पुरुष	२६६७	५७३	३२४०
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	५३२२	९६६	६२८८
कक्षा ९-१०	महिला	१७५६	२१४	१९७०
	पुरुष	१७१८	३११	२०२९
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	३४७४	५२५	३९९९
कक्षा ११-१२	महिला	१३५५	९६	१४५१
	पुरुष	१०६२	१३१	११९३
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	२४१७	२२७	२६४४
कुल जम्मा	महिला	१२५५२	२०६२	१४६१४
	पुरुष	१३२४०	२७७५	१६०१५
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	२५७९२	४८३७	३०६२९

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

तालिका ४.४ : तहअनुसार शिक्षक दरबन्दी विवरण

तह	स्वीकृत दरबन्दी	राहत अनुदान कोटा	जम्मा
प्राथमिक	६९७	१३४	८३१
आधारभूत (६-८)	१७५	७१	२४६
माध्यमिक (९-१०)	११५	५०	१६५
माध्यमिक (११-१२)	१३	२७	४०
विशेष शिक्षा तर्फको शिक्षक दरबन्दी	०	०	०
प्राविधिकधार तर्फका अनुदान कोटा		४०	४०
दरबन्दी मिलानको क्रममा यस जिल्लामा हालसम्म थप भएका शिक्षक तथा दरबन्दी संख्या	०	०	०
जम्मा सरकारी अनुदान खाने दरबन्दी र अनुदानकोटा समेत			१३२२

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

तालिका ४.५ : जिल्लामा रहेका नमुना विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	नमुना विद्यालयको नाम	स्थानीय तह
१	श्री जामुनाखर्क माध्यमिक विद्यालय अर्थुङ्गे	बेनी नगरपालिका
२	श्री ज्ञानप्रकाश माध्यमिक विद्यालय दाना	अन्नपूर्ण गाउँपालिका
३	श्री मंगला माध्यमिक विद्यालय वावियाचौर	मंगला गाउँपालिका

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

४.२ जिल्लाको साक्षरता स्थिति

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो । यस गणनाको नतिजामा ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका लेखन पढ्न जान्ने व्यक्तिलाई साक्षर मानी साक्षरता दर निकालिएको छ । यसपटकको नतिजाले जिल्लाका ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसङ्ख्यामा ९९,०२५ मध्ये पढ्न लेख्न जान्नेको संख्या ७८९१८ जना देखाएको छ । यसप्रकार समग्र साक्षरता दर ७९.६९ प्रतिशत कायम हुन आएको देखिन्छ । पुरुषको साक्षरता दर ८७.७१ प्रतिशत छ भने महिलाको साक्षरता दर ७२.१८ प्रतिशत रहेको छ । स्थानीय तह

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
अनुसार सबैभन्दा बढी साक्षरता दर बेनी नगरपालिकामा ८३.२४ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम साक्षरता दर रघुगंगा गाउँपालिकामा ७२.३१ प्रतिशत रहेको छ। वडा अनुसारको साक्षरताको स्थिति अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ।

खण्ड ५

स्वास्थ्य र सरसफाई

५.१ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय

म्याग्दी जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्न १ सरकारी अस्पताल र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तर्गत १ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ४० स्वास्थ्य चौकी, ४ शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, २७ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र ४ वटा निजी क्लिनिकहरुबाट आ-आफ्नो कार्यक्षेत्र अनुसार उपचारात्मक, प्रतिकारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक सेवा प्रदान गरिदै आएको छ । बागलुङ जिल्लामा खोप कार्यक्रम, पोषण कार्यक्रम, एकिकृत बालरोग व्यवस्थापन कार्यक्रम, नव शिशु स्याहार कार्यक्रम, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, परिवार नियोजन कार्यक्रम, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम, गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम, औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, कुष्ठरोग निवारण कार्यक्रम, हात्तिपाईले रोग निवारण कार्यक्रम, एच.आई.भि.एड्स तथा यौन जन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, दैनिक विरामी जाँच तथा निःशुल्क औषधि सेवा, शहरी स्वास्थ्य सेवा आदि प्रकारका सेवाहरु संचालन हुदै आईरहेका छन् ।

यस जिल्लामा निजी क्षेत्रबाट संचालित अस्पताल तथा पोलिक्लिनिक बाट पनि उपचारात्मकका साथै जनस्वास्थ्यका कार्यक्रम खोप, सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन लगायतका सेवा प्रदान गर्दै आएका छन् । जिल्लाका प्रमुख स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचकहरु निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ५.१ : तथ्यांक र सुचनाहरुको प्रस्तुति (सम्बन्धित सुचनाहरु)

सूचकहरु	इकाई	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
क.प्रतिवेदनको अवस्था				
स्वास्थ्य संस्थाबाट मासिक प्रतिवेदन गरेको	प्रतिशत	१००	१००	१००
समयमा नै मासिक प्रतिवेदन गरेको	प्रतिशत	९४	९५	९७
गाउँघर क्लिनिकको प्रतिवेदन गरेको	प्रतिशत	९२	९४	९५
खोप क्लिनिकको प्रतिवेदन गरेको	प्रतिशत	९७	९७	१००
म.स्वा.स्व.से. को प्रतिवेदन गरेको	प्रतिशत	९८	१००	९७
स्वास्थ्य संस्थामा आएका सेवाग्राहीलाई सेवा पुर्याएको (प्रति दिन)	संख्या	६	७	८

गाउँघर क्लिनिकबाट सेवा दिएको (प्रति क्लिनिक)	संख्या	१८	१८	१९
खोप क्लिनिकमा सेवा दिएको (प्रति क्लिनिक)	संख्या	११	१०	८
म.स्वा.स्वं.से.ले प्रति महिना सेवा पुर्याएको औषत संख्या	संख्या	११	११	१२
बहिरंग सेवामा स्वास्थ्य सेवा लिन आएका नयाँ सेवाग्राही	प्रतिशत	९६	१०२	८३
ख. बाल स्वास्थ्य (खोप)				
एक वर्ष मुनिका बालबालिकालाई बि.सि.जि. खोप लगाएको	प्रतिशत	६२	८०	७६
एक वर्ष मुनिका बालबालिकालाई डि.पि.टि.- हेप बि.-हिब खोप पहिलो मात्रा लगाएको	प्रतिशत	६७	८६	८९
एक वर्ष मुनिका बालबालिकालाई डि.पि.टि.- हेप बि.-हिब खोप तेस्रो मात्रा लगाएको	प्रतिशत	७५	८६	८८
एक वर्ष मुनिका बालबालिकालाई पिसीभी खोप तेस्रो मात्रा लगाएको	प्रतिशत	७४	८४	८७
एक वर्ष मुनिका बालबालिकालाई एफआईपिभी खोप दोस्रो मात्रा लगाएका	प्रतिशत	७५	८७	८९
१२-२३ महिनाका बालबालिकालाई जे.ई. खोप लगाएको	प्रतिशत	८४	८५	८०
१२-२३ महिनाका दादुरा रुबेला खोप दोस्रो मात्रा लगाएको	प्रतिशत	८४	८६	८३
१२-२३ महिनाका पूर्ण खोप पाएका बालबालिकाहरू	प्रतिशत	७४	८८	६७
गर्भवती महिलालाई टि.डि. खोप दोस्रो मात्रा तथा दोस्रो थप मात्रा लगाएका	प्रतिशत	४८	७०	६०
ड्रूप आउट दर डि.पि.टि.-हेप बि.-हिब पहिलो मात्राको तुलनामा दादुरा रुबेला दोस्रो मात्रा	प्रतिशत	-१२.१	-२.४	५.८

ड्रप आउट दर डि.पि.टि.-हेप बि.-हिब पहिलो मात्राको तुलनामा डि.पि.टि.-हेप बि.-हिब तेस्रो मात्रा	प्रतिशत	-१२.२	-१.१	१.१
बि.सि.जि. खोप भ्याक्सनि खेर जाने दर	प्रतिशत	८९	८८	८८.६
डि.पि.टि.-हेप बि.-हिब (पेण्टा) खोप खेर जाने दर	प्रतिशत	४१	४३	३९.८
पोलियो खोप खेर जाने दर	प्रतिशत	४१	४३	३९.३
एफ.आई.पि.भी. खोप खेर जाने दर	प्रतिशत	४४	४५	४६
दादुरा-रुबेला खोप खेर जाने दर	प्रतिशत	६६	६९	६६
जे.ई. खोप खेर दर	प्रतिशत	५९	६१	५८
टि.डि. खोप खेर जाने दर	प्रतिशत	६०	५६	६०
ग. पोषण				
१ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको वृद्धि अनुगमन	प्रतिशत	६०	७४	८१
२ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको वृद्धि अनुगमन	प्रतिशत	६८.८	७७	४१
२ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा कुपोषण	प्रतिशत	०.२	०.७	०.८
०-२३ महिनाका बालबालिकाहरूको औषत वृद्धि अनुगमन	प्रतिशत	४.७	५.१	११
घ. समुदायमा आधारित बालस्वास्थ्य व्यवस्थापन (नवशिशु स्याहार)				
२ महिना मुनिका शिशुहरूलाई व्याक्टेरियाको सम्भावित गम्भिर संक्रमण (पिएसबिआई) भएको	प्रतिशत	०.१६	०.५७	११.२
व्याक्टेरियाको सम्भावित गम्भिर संक्रमण (पिएसबिआई) भएको २ महिना मुनिका शिशुहरूलाई पहिलो मात्रामा जेन्टामाईसिन वितरण	प्रतिशत	५०	७०	८६

ड. श्वासप्रश्वास रोग नियन्त्रण				
ए.आर.आई. नयाँ संक्रमण दर (प्रति १००० पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिहजार	५०५	६०७	३५०
न्यूमोनिया (सामान्य+कडा) नयाँ संक्रमण दर (प्रति १००० पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिहजार	२०	३६	८९.८
न्यूमोनिया एन्टीबायोटिकबाट उपचार गरेको (प्रति १००० पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिशत	१००	१००	१००
ए.आर.आई. बिरामीको मृत्यु दर (५ वर्ष मुनिका बालबालिका)	संख्या	०	०	०
च. झाडापखाला रोग नियन्त्रण				
झाडापखाला नयाँ संक्रमण दर (प्रति १००० पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिहजार	३१०	३२६	१३९
नयाँ बिरामी मध्ये कडा जलवियोजन प्रतिशत (५ वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिशत	०	०.२३	०
ओ.आर.एस. र जिङ्ग चक्रीबाट उपचार प्रतिशत (५ वर्ष मुनिका बालबालिका)	प्रतिशत	१००	१००	१००
झाडापखाला बिरामीको मृत्यु दर (५ वर्ष मुनिका बालबालिका)	संख्या	०	०	०
छ. परिवार स्वास्थ्य (सुरक्षित मातृत्व)				
अनुमानित गर्भवती मध्ये कम्तिमा एक गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती	प्रतिशत	६६	१००	१००
अनुमानित गर्भवती मध्ये प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती	प्रतिशत	५३	९४	१००
अनुमानित गर्भवती मध्ये प्रोटोकल अनुसार आठ पटक गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती	प्रतिशत	०	०	३९
गर्भवती महिलाहरूले १८० चक्री आईरन चक्री पाएको	प्रतिशत	५४	९५	८५

अनुमानित जीवित जन्म मध्ये संस्थागत सुत्केरी भएको	प्रतिशत	५०	७३	६२
अनुमानित जीवित जन्म मध्ये दक्ष प्रस्तुतीकर्मीले (स्वा.सं.+घरमा) गराएको	प्रतिशत	५९	७१	६०
जीवित जन्म मध्ये उत्तर प्रसुती कम्तीमा ४ पटक सेवा दिएको	प्रतिशत	०	०	४२
अनुमानित जीवित जन्म मध्ये सुत्केरी महिला (४२ दिन भित्र) लाई भिटामिन ए	प्रतिशत	५८	१००	१००
जम्मा संस्थागत प्रसुती भएका महिला मध्ये यातायात खर्च पाएका महिलाहरू	प्रतिशत	१००	९८	१००
शिशु मृत्यु	संख्या	२	४	०
मातृ मृत्यु	संख्या	१	२	१
आधारभूत गर्भपतन सेवा (MVA) औजारद्वारा गर्भपतन	संख्या	२९	२३	५
आधारभूत गर्भपतन सेवा (MA) औषधीद्वारा गर्भपतन	संख्या	११८८	१०१३	८२०
२० वर्ष मुनिका गर्भपतन सेवा लिने महिलाहरू	प्रतिशत	६	५	४
ज. परिवार नियोजन				
प्रजनन् उमेरका महिला मध्ये प.नि नयाँ प्रयोगकर्ता प्रतिशत (All modern method)	प्रतिशत	१६	१९	१०
आईयुसिडीका नयाँ प्रयोगकर्ता	संख्या	५०	७६	५५
ईम्प्लान्टका नयाँ प्रयोगकर्ता	संख्या	८०३	६५०	६१६
अस्थाई प.नि. साधन हाल प्रयोगकर्ता दर- CPR (WRA)Non adjusted	प्रतिशत	३०	३८	३५
हाल प्रयोगकर्ता-कण्डम	संख्या	१०६७	१०७१	९००
हाल प्रयोगकर्ता-पिल्स	संख्या	५९८	५७०	५७९
हाल प्रयोगकर्ता-डिपो	संख्या	१४३३	१५३७	१३४६

हाल प्रयोगकर्ता-आई.यु.सि.डि.	संख्या	१३८८	१४३१	१३५९
हाल प्रयोगकर्ता-इम्प्लान्ट	संख्या	३७४१	३९०३	३८५६
झ. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवक कार्यक्रम				
कुल महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या	संख्या	३७१	३७१	३७२
आमा समूह बैठक संचालन	प्रतिशत	७६	८५	९७
ञ. औलो-कालाजार				
कालाजार पोजेटिभ विरामी	संख्या	०	०	०
जम्मा स्लाईड परीक्षण (आरडिटि समेत)	संख्या	४७	९१	१५७
मलेरिया पोजेटिभ (पिभी, पिएफ, पि मिक्स)	संख्या	०	०	०
मलेरिया पोजेटिभ (स्थानीय, आयतित) आयतित)	संख्या	०	०	०
ट. क्षयरोग				
सबै प्रकारका विरामीहरूको केश नोटिफिकेसन दर	प्रति एकलाख	४३	५४	५९
नयाँ खकार पोजेटिभ मध्ये उपचार सफलता दर	प्रतिशत	९०	८८	८८
ठ. कुष्ठरोग				
कुष्ठरोगका नयाँ विरामी पत्ता लाग्ने दर	प्रति एक लाख	६.३	०	२.८
कुष्ठरोगका नयाँ विरामी दर	प्रति दशहजार	०.६३	०	०.२८
बच्चा विरामी दर (१४ वर्ष मुनिका नयाँ विरामी मध्ये)	प्रतिशत	०	०	०
जम्मा असमर्थता भएका विरामी (दोस्रो तह नयाँ विरामी मध्ये)	प्रतिशत	१४.३	०	०
ड. एच.आई.भी./एड्स				

गर्भवती महिलाहरूको गर्भ जाँच गर्दा एच.आई.भी. परीक्षण	प्रतिशत	१५७०	२०१६	२४६५
गर्भवती महिलाहरूको एच.आई.भी. परीक्षण गर्दा पोजिटिभ भएका	संख्या	१	०	०
ढ. उपचारात्मक सेवा				
नयाँ बहिरंग विरामीहरू	संख्या	१,०५,३०८	१,०९,४४१	८९१२७
कुल जनसंख्यामा नयाँ बहिरंग विरामीको प्रतिशत	प्रतिशत	९५.२	१०१.६	८३

स्रोत: स्वास्थ्य कार्यालय, म्याग्दी

५.१.२. बेनी अस्पताल

स्वास्थ्य सेवा मानवका लागि अत्यावश्यक सेवा हो । स्वास्थ्य सेवा जनस्तरमा सुगम, सुनिश्चित, पारदर्शी एवं सर्वसुलभ ढंगबाट उपलब्ध गराउनु राज्यको कर्तव्य हो । धौलागिरी अञ्चलको म्याग्दी जिल्लामा वि.सं. २०५२ सालमाबेनी हेल्थ सेन्टरको रूपमा यस अस्पतालको सुरुवात गरिएको थियो । पछि २०६३ सालदेखि यो अस्पतालले म्याग्दी जिल्ला अस्पतालको रूपमा आफ्नो सेवा सञ्चालन गरेको थियो । आधुनिक एवं परम्परागत स्वास्थ्य उपचार पद्धतिको प्रवर्धन र विकास गरि आम नागरिकहरूको शारिरीक एवं मानसिक स्वास्थ्य अभिवृद्धि गर्ने, रोगहरूको प्रभावकारी ढंगबाट रोकथाम गर्ने र उपचारको समुचित व्यवस्था मिलाउने, निति निर्माण गर्ने, गैरसरकारी संघसंस्था एवं निजी क्षेत्रको संलग्नता गराई स्वास्थ्यसेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गरी गराई आमजनताको जिवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनु स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको उद्देश्य रहेको छ । यसै उद्देश्य अनुरूप स्वास्थ्य सेवालार्ई विकास र विस्तार गर्ने क्रममा म्याग्दी जिल्ला अस्पताललाई स्तरोन्नती गरी २०७२ देखि बेनी अस्पतालको रूपमा स्तरोन्नती गरी ५० बेड सहित सेवाको सुरुवात गरिएको छ । ५२ किलो वाटको सौर्य उर्जा प्रणालि जडान गरी अस्पताल परीसरमा २४ सै घण्टा बिजुलीको व्यवस्था गरिएको छ ।

यस बेनी अस्पतालमा हाल १ जना मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट सहित १० जना विशेषज्ञ तहका डाक्टरहरूको दरबन्दी रहेको छ । त्यस्तै मेडिकल अधिकृत, नर्सिङ, ल्याब, रेडियोलोजी र अन्य गरी कुल ५९ जनाको नेपाल सरकारको दरबन्दी रहेको छ । अस्पतालको सेवालार्ई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय तहमा अस्पताल विकास समितीबाट पनि विभिन्न तहका गरी कुल ३६ जना कार्यरत रहेका छन् । हाल अस्पतालमा मेडिकल अफिसर सम्मका सबै दरवन्दिहरू पुरा भएका छन साथै नेपाल सरकारबाट करार सेवामा केहि मेडिकल

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
अफिसर तथा विशेषज्ञ चिकित्सक खटाइएकोले सेवामा बिस्तार गरी Major Operation सेवा हरु संचालन गरीएका छन ।

यस अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

- क) नियमित चौविसै घण्टा इमर्जेन्सी सेवा, निःशुल्क रक्त परिक्षण, सल्लाह र परामर्श सेवा
- ख) बहिरंग सेवा
- ग) अन्तरंग सेवा
- घ) ल्याब रेडियोलोजी, अल्ट्रासाउन्ड सेवा
- ङ) एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र
- च) डायलाईसिस सेवा
- छ) ए.आर.टी. सुविधा
- ज) फिजियोथेरापी सेवा

यस अस्पतालबाट गत ३ आवमा सेवा लिएका विरामीहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका: सेवा प्रदान गरिएका विरामी संख्या

सि.नं.	विवरण	२०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
१	नयाँ विरामी भर्ना संख्या	२४११	२७०१	२७६७
२	OPD विरामी संख्या	३५४८६	४०११०	५०२८१
३	अस्पतालमा सुत्केरी हुनेको संख्या	८८५	८५७	७९०
४	यस अस्पतालबाट रिफर गरिएको विरामी संख्या	१०१९	११६५	३८७६

स्रोत: वेनी अस्पताल, म्याग्दी

५.१.३. जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र

विसं२०५५ सालमा स्थापना भएको यस जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र हाल गण्डकी प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय अन्तर्गत रहेर म्याग्दी जिल्लाको वेनी नगरपालिका वडा नं ८ स्थित वेनीबजार कालिपुलबाट सेवा सुविधा प्रदान गर्दै आएको छ । यस कार्यालय मातहतमा रहेका ३ नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रहरु मंगला गापा बावियाचौर, मालिका गापा दरबाड र धवलागिरी गापा मुनामा स्थापना भएर सेवा प्रदान गर्दै आएका छन् । नेपाल सरकारद्वारा तोकेबमोजिम आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु, यससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुका साथै म्याग्दी जिल्लाभित्र अनुमति लिई संचालित स्वास्थ्य

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको अनुगमन, निरीक्षण तथा आवश्यक मार्गनिर्देशन दिने यस केन्द्रको मुख्य कार्य रहेको छ ।

यस केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवाहरू

- दैनिक विरामी परिक्षण तथा निशुल्क औषधी वितरण, प्रयोगशाला परिक्षण
- जेष्ठ नागरिक आरोग्य सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य जीवन कार्यक्रम, संगठित रूपमा योग कार्यक्रम
- मातृशिशु सुरक्षार्थ दुग्धवर्धक औषधी वितरण
- पंचकर्म अन्तर्गतको पूर्वकर्म अर्थात स्नेहन, स्वेदन, जानु वस्ति, कटि वस्ति, शिरोधारा आदी
- योग, स्वास्थ्य परामर्श, दिनचर्या, ऋतुचर्या, स्थानीय उपलब्ध जडिबुटिहरूको पहिचान, संरक्षण तथा प्रयोगबारे जानकारी ।

तालिका म्याग्दी जिल्लामा रहेका आयुर्वेदिक संस्थाहरू

सि.नं.	संस्थाको नाम	संख्या
१	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	१
२	आयुर्वेद औषधालय	२
२	नागिक आरोग्य सेवा केन्द्र	३

स्रोत: जिल्ला आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, म्याग्दी

तालिका यस संस्थाबाट गत ३ आवमा ओपिडी सेवा लिएका सेवाग्राहीहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
१	ओपिडी सेवा	११३७१	१९०२३	२४२४४

स्रोत: जिल्ला आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, म्याग्दी

तालिका कर्मचारी दरबन्दी विवरण

पद	आयुर्वेद चिकित्सक	कविराज	वैद्य	सह/लेखापाल	कार्यालय सहयोगी
श्रेणी/तह	आठौं	पाँचौं/छैठौं/सातौं	चौथो/पाँचौं/छैठौं	चौथो/पाँचौं	श्रेणीविहिन
संख्या	१	१	२	१	२

स्रोत: जिल्ला आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, म्याग्दी

५.२ खानेपानी तथा सरसफाई

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार जिल्लाका ०० प्रतिशत परिवारले पाइप/धारा को खानेपानी प्रयोग गर्दै आइरहेका छन् । यस जिल्लालाई खुल्ला दिसा मुक्त जिल्ला घोषणा गरिएता पनि अझै ०० प्रतिशत घरपरिवारमा शौचालय नभएको पाईएको छ । शहरी क्षेत्रको सरसफाई तर्फ भने जिल्ला स्थित नगरपालिकाले अत्याधुनिक ल्याण्डफिल साइटको व्यवस्थापन गरेको पाइदैन । तर

खण्ड ६

महिला तथा बालबालिका

६.१ महिला

कुल जनसंख्याको आधाभाग ओगटेको नेपाली महिलाहरूको स्थिति सुधारात्मक अवस्थामा रहेको पाइन्छ। महिलाहरूको विषय संवेदनशिल विषय भएको कुरालाई हाम्रो देशमा मात्र नभएर विश्वमा नै गहन रूपमा लिन थालिएको छ। महिलाहरूको विकासको लागि संयुक्त राष्ट्र संघले सन् १९८१ मा एउटा सन्धिपत्र जारी गरेको थियो। जसमा महिलाका अधिकार अन्तर्गत राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, खेलकुद सम्बन्धी उल्लेख गरिएको छ। यस विषयमा नेपालले पनि प्रतिबद्धता जनाएको छ। यिनै विषयमा तथ्याङ्कहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी समस्याहरूको पहिचान गर्नुपर्ने देखिन्छ। अहिले महिलाहरू उत्पादनमूलक कार्यमा संलग्न रहँदै आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको देख्न सकिन्छ।

६.१.१ महिलाहरूको स्थायी सम्पत्तिमा पहुँच

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार जिल्लाका कुल २८७६६ परिवार मध्ये महिलाहरूकै नाममा घर र जग्गा भएका परिवारहरूको संख्या २८४२ (९.८८%) रहेको छ। त्यस्तै जग्गामात्रै भएका परिवारहरू २०८७ (७.२६%) रहेको छ। त्यस्तै महिला घरमुली भएका घरपरिवारहरूको संख्या ११५४९ (४०.०६ प्रतिशत) रहेको छ।

६.१.२ वैवाहिक अवस्था (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

यस जनगणनामा देशका हरेक परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण प्राप्त गर्नका लागि उत्तरमा ५ वटा छनौट विकल्पसहितको प्रश्न समावेश गरिएको थियो। सोअनुसार प्राप्त नतिजाले जिल्लाका १० वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल ८९६४१ जना मध्ये २८५२४ जना अर्थात (३१.८२%) प्रतिशत अविवाहित रहेको देखिएको छ। दश वर्ष माथिका व्यक्तिहरू मध्ये ५४८७१ जना अर्थात (६१.२१%) प्रतिशतको विवाह भएको देखिएको छ जसमध्ये पुरुषहरू २५२६८ जना अर्थात ५८.६८ प्रतिशत र महिला २९६०३ जना अर्थात ६३.५५ प्रतिशतको विवाह भएको देखिएको छ।

विवाहित जनसंख्या मध्ये दश वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका जम्माजम्मी ५२०६ जना (५.८१%) प्रतिशत व्यक्ति विधुर/विधवा रहेको, ०.३४ प्रतिशतको पारपाचुके भएको र ०.८२ प्रतिशत छुट्टिएर बसेको अवस्था देख्न सकिन्छ ।

तालिका ६.१ दश वर्ष माथिको वैवाहिक स्थिति

विवरण		१० वर्ष माथिको जनसंख्या	वैवाहिक स्थिति				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर/विधवा	पारपाचुके	छुट्टिएको
जम्मा		८९६४१	२८५२४	५४८७१	५२०६	३०२	७३८
प्रतिशत		१००	३१.८२	६१.२१	५.८१	०.३४	०.८२
पुरुष	संख्या	४३०५७	१६१७२	२५२६८	११५८	१५२	३०७
	प्रतिशत	१००	३७.५६	५८.६८	२.६९	०.३५	०.७१
महिला	संख्या	४६५८४	१२३५२	२९६०३	४०४८	१५०	४३१
	प्रतिशत	१००	२६.५२	६३.५५	८.६९	०.३२	०.९३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१.३ पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (१० वर्ष वा सो भन्दा माथी)

दश वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको पहिलो पल्ट विवाह हुँदा पुरा भएको उमेरको आधारमा पुरुष र महिलाको पहिलो विवाह गर्दाको औषत उमेर गणना गरिन्छ। यो सूचक जनसङ्ख्याको प्रजननयोग्य व्यवहारसँग पनि प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले यस जिल्लामा धेरैजसो व्यक्तिहरूको पहिलो विवाह १८ देखि २० वर्षको उमेरमा भएको देखाएको छ। यो उमेरभित्र ३१.८६ प्रतिशत विवाहित व्यक्तिहरूको पहिलो विवाह भएको पाइन्छ। यसपछि २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने व्यक्तिहरूको संख्या धेरै (२५.५८ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ। दश वर्षमूनीको कलिलो उमेरमा पहिलो विवाह भएका व्यक्तिहरूसमेत ०.१६ प्रतिशत रहेको देखिएको छ। १० देखि १४ वर्षसम्मको उमेरमा पहिलो विवाह हुनेहरू ३.९७ प्रतिशत रहेका छन् पचास वर्षको उमेर पार गरीसकेपछि पहिलो विवाह हुनेहरू ३६ जना रहेको देखिन्छ जसमा ३० पुरुष र ६ महिला छन्। उमेर समुह अनुसार पहिला विवाह गर्दाको जनसंख्या विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका ६.२ उमेर समूह अनुसार पहिलो पटक विवाह गर्दाको जनसंख्या

उमेर समुह	कुल		पुरुष		महिला	
	जम्मा	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१० वर्षमूनी	९७	०.१६	११	०.०४	८६	०.२५
१०-१४ वर्ष	२४२५	३.९७	३७७	१.४०	२०४८	५.९८
१५-१७ वर्ष	११८००	१९.३१	२४८९	९.२६	९३११	२७.२०
१८-२० वर्ष	१९४७२	३१.८६	७३६०	२७.३८	१२११२	३५.३८
२१-२४ वर्ष	१५६३४	२५.५८	८८६४	३२.९७	६७७०	१९.७८

२५-२९ वर्ष	८३०६	१३.५९	५५९७	२०.८२	२७०९	७.९१
३०-३४ वर्ष	२१०१	३.४४	१४२५	५.३०	६७६	१.९७
३५-३९ वर्ष	६४२	१.०५	४१०	१.५३	२३२	०.६८
४०-४४ वर्ष	२१६	०.३५	१४०	०.५२	७६	०.२२
४५-४९ वर्ष	७१	०.१२	५२	०.१९	१९	०.०६
५० वर्ष माथि	३६	०.०६	३०	०.११	६	०.०२
उल्लेख नभएको	३१७	०.५२	१३०	०.४८	१८७	०.५५
सबै उमेरका	६१११७	१००.००	२६८८५	१००.००	३४२३२	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

लैङ्गिक आधारमा पहिलो विवाह गर्ने उमेरको विश्लेषण गर्दा ३२.९७ प्रतिशत पुरूषको २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा र २७.३८ प्रतिशतको १८ देखि २० वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने गरेको देखिएको छ । महिलाको हकमा ३५.३८ प्रतिशतको १८ देखि २० वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह भइसकेको देखिएको छ । करिब २७.२० प्रतिशत महिलाको १५ देखि १७ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह भएको पाइन्छ भने १० वर्ष मूनीको उमेरमा ०.२५ प्रतिशत महिलाको पहिलो विवाह भएको पाइन्छ । जम्मा ६ जना महिलाको ५० वर्षको उमेरपछि विवाह भएको देखिन्छ ।

६.२ बालबालिकाको आश्रित अवस्था

राष्ट्रिय जनगणनामा २०७८ मा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको आश्रित अवस्था वारे प्रश्न सोधिएको थियो । जिल्लामा १८ वर्ष मुनिका कुल ३३५४६ बालबालिका मध्ये २३२६९ जना अर्थात् ६९.३६ प्रतिशत आफ्नै आमाबुवासँग बसेको देखिन्छ भने आमासँग मात्र बस्ने २२.३७ प्रतिशत, बुवासँग मात्र बस्ने १.४३ प्रतिशत, बुवा तथा सौतेनी आमासँग बस्ने ०.५५ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका ६.३ : बालबालिकाको आश्रित अवस्था (१८ वर्ष मुनिका)

आश्रित अवस्था	कुल		बालक		बालिका	
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
आमाबुवा	२३२६९	६९.३६	१२०२२	६९.५८	११२४७	६९.१४
आमा	७५०३	२२.३७	३८८९	२२.५१	३६१४	२२.२२
बुवा	४८०	१.४३	२६१	१.५१	२१९	१.३५
बुवा र सौतेनी आमा	१८५	०.५५	१०१	०.५८	८४	०.५२
आमा र सौतेनी बुवा	४३	०.१३	१५	०.०९	२८	०.१७

अन्य नातेदार	१६६४	४.९६	७६२	४.४१	९०२	५.५४
काम लगाउने व्यक्ति	१९	०.०६	१३	०.०८	६	०.०४
अन्य	२९६	०.८८	१७५	१.०१	१२१	०.७४
नखुलेको	८७	०.२६	४०	०.२३	४७	०.२९
कुल जम्मा	३३५४६	१००.००	१७२७८	१००.००	१६२६८	१००.००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ६.४ विवाहित महिलाको उमेर अनुसार जिवित जन्माएका बच्चा सम्बन्धी विवरण

जिवित बच्चाको संख्या	जम्मा विवाहित महिला	आमाको उमेर समुह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
बच्चा नजन्माएका	२४३०	४५७	७११	४४६	२१३	१७९	१७८	२४६
१ बच्चा	४५११	३६४	१५१९	१२३८	५७१	३५३	२३०	२३६
२ बच्चाहरु	७३४९	५५	६९५	१७२७	१८१६	१४१९	१०३१	६०६
३ बच्चाहरु	३८८७	५	१०४	४०७	७७०	९७९	९४७	६७५
४ बच्चाहरु	१५९९	१	८	८१	१८७	३६४	४७३	४८५
५ बच्चाहरु	६६२	०	२	१४	४९	१२४	२१६	२५७
६ बच्चाहरु	२७४	०	०	२	१२	५४	८०	१२६
७ बच्चाहरु	१०९	०	०	१	४	१८	२९	५७
८ बच्चाहरु	३९	०	०	०	१	७	१०	२१
९ वा सो भन्दा बढि बच्चाहरु	१६	०	०	०	०	१	३	१२
जम्मा	२०८७६	८८२	३०३९	३९१६	३६२३	३४९८	३१९७	२७२१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ६.५ बच्चाको लिंग र आमाको उमेर समूहका आधारमा जन्मेका, जीवित र मृत्यु भएका बालबालिका सम्बन्धी विवरण

बच्चाको अवस्था	बच्चाको लिंग	जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समुह (वर्षमा)							
			१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	
जन्मेका बच्चाहरु	पुरुष	२२६०६	२६८	१६५२	३३५४	३८८	३	४६०६	४५९२	४२५१
	महिला	२०८४६	२२५	१६११	२९७	२	३७३१	४११४	४३०५	३८८
	जम्मा	४३४५२	४९३	३२६३	६३२६	७६१४	८७२०	८८९७	८९३९	
हाल सम्म जिवित बच्चा	पुरुष	२१७४६	२५९	१६१२	३२८१	३७८	५	४४१३	४३८४	४०१२
	महिला	२०२४४	२१९	१५९	२९१७	३६५०	४०११	४१५६	३७०१	
	जम्मा	४१९९०	४७८	३२०२	६१९	७४३	८४२	८५४	७७१३	
मृत्यु भएका बच्चाहरु	पुरुष	८६०	९	४०	७३	९८	१९३	२०८	२३९	
	महिला	६०२	६	२१	५५	८१	१०३	१४९	१८७	
	जम्मा	१४६२	१५	६१	१२८	१७९	२९६	३५७	४२६	

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ७

कृषि तथा पशुपन्छी

७.३ पशुपन्छी सम्बन्धी विवरण

म्याग्दी जिल्ला पशुपन्छी उत्पादन हिसाबले प्रशस्त सम्भावना रहेको जिल्ला हो । विगत केही वर्षदेखि यस जिल्लामा व्यवसायिक रूपमा गाईपालन, बाखापालन, बंगुरपालन तथा पोल्ट्री फर्महरू स्थापना भएका छन् । जिल्लाका पशुजन्य उत्पादनका लागि प्रमुख क्षेत्रहरूलाई गाई, भैंसी, बाखा, बंगुर, कुखुरापालनको हिसाबले पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिदै लगेएको छ ।

तालिका ७.९ पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व.०७८/७९ (संख्यामा)	आ.व.०७९/८० (संख्यामा)
१	गाई	१७२७४	१९९८६
२	भैंसी	२२९५६	२२१५४
३	बाखा	४७७५२	६१४२४
४	भेडा	१९३२५	१८५६७
५	सुंगुर बंगुर	१३६२	७५६
६	कुखुरा	११०१००	११२३५०
७	हाँस	१४५०	१५६४
८	कालिज	०	१३०
९	खरायो	१६२	२१५
१०	घोडा खच्चड	७१६	६७२

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.१० : पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	ईकाइ	उत्पादन आ.व.	
			०७८/७९	०७९/८०
१	राँगाको मासु	मे.ट.	११२३	११३१
२	खसि बोकाको मासु	मे.ट.	३०९	३११
३	भेडाको मासु	मे.ट.	३७	३७.५
४	बंगुरको मासु	मे.ट.	३२.९	११.५
५	कुखुराको मासु	मे.ट.	३७१	३७१

६	हाँसको मासु	मे.ट.	२.३५	२.३५
७	खरायोको मासु	मे.ट.	०.२	०.२
८	माछा	मे.ट.	२८.८	२९
९	दुध	मे.ट.	५६८३	५६६९
१०	कुखुराको अण्डा	हजारमा	०	३७५०
११	हाँसको अण्डा	हजारमा	०	११५

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.११ : पशुपन्छीसँग सम्बन्धी जिल्लामा रहेका उद्योगहरुको विवरण

उद्योगको प्रकार	२०७८/७९सम्म	२०७९/८० मा	कुल जम्मा
दुग्ध चिस्यान केन्द्र	३	०	३
डेरी उद्योग	१	०	१
डेरी पसल	३९	३	४२
चिज उद्योग	२	०	२
दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था	४	१	५
बधशाला	१	०	२
माछा/मासु पसल	५४	४	५८
माछा पसल	३	०	३
स्थानिय कुखुराको ह्याचरी	५	०	५
अन्य ह्याचरी (बट्टाइ, कालिज)	४	०	४
भेटेरिनरी तथा एग्रो भेट	८	०	८
दाना पसल	७	०	७
पशुपन्छी श्रोत केन्द्र	४	०	४
घाँस श्रोत केन्द्र	४	०	४
पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा काम	०	२	२
प्राविधिक शैक्षिक संस्था	१	१	२
जम्मा	१४०	११	१५१

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.११ जिल्लामा फैलिएका प्रमुख रोगहरु सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७८।७९

क्र.सं.	फैलिएको रोगको नाम	रोग फैलिएका पालिकाको नाम	पटक	प्रभावित पशु संख्या
१	खोरेत	बागलुङ नगरपालिका	२	६००

२	रानिखेत	गलकोट नगरपालिका	२	४५००
---	---------	-----------------	---	------

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

तालिका ७.१२ पशु विमा सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७८।७९

क्र.सं.	पशुको किसिम	पशु संख्या	बिमित मुल्य (रु हजारमा)	प्रिमियम शुल्क (रु हजारमा)	कृषकको रकम (रु हजारमा)
१	गाई	१६५०	९९०००	४९५०	९९०
२	भैसी	११३०	९०४००	४५२०	९०४
३	बाखा	२१३०	३१९५०	१५९७५	३१९.५
४	बंगुर	५१५	७७२५	३८६.२५	७७.२५
५	कुखुरा	१४५००	१०१५०	५०७.५	१०२
६	माछा रोपनी	२०	४००	१००	२५
	जम्मा	१९९२५	२३९६२५	२६४३८	२४१७

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

७.२ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण

तालिका ७.२: जिल्लामा उत्पादन भएको अन्नवालीको विवरण

क्र.सं.	कृषिवस्तु	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९		आ.व.२०७९/८०	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Paddy (धान)	३८४२	१२६०२	३,८८४	१३,३५७	३८९०	१२०५९
१.१	Main season (वर्षेधान)	३८४२	१२६०२	३,८८४	१३,३५७	३८९०	१२०५९
१.२	Spring Season(चैतेधान)	०	०	०	०	०	०
२	Maize (मकै)	९१९९	३२१५३	९४३५	३२२००	९५००	३२३००
३	Wheat (गहुँ)	२११३	७११०	२५३०	६०७२०००	२४००	०
४	Millet (कोदो)	२५५८	३३५२	२९५८	३६५२	२९९०	४१८६
५	BuckWheat(फापर)	१५७	१४६	१७८	२८४८०	१६०	०
६	Barley(जौ)	२७९	३७२	२७५	३९५	२८५.० ०	०.००

७	Chino (चिनो)	०	०	०	०	०	०
८	Kaguno (कागुनो)	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२१९९०	६८३३७	१९२६०	६१५००८४	१९२२५	४८५४५

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.३ जिल्लामा उत्पादन भएको दलहनवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरूको नाम	आ.व. २०७७/७८		आ.व. २०७८/७९		आ.व. २०७९/८०	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Lentil(मुसुरो)	२०	२१	२०	२०.००	१०	१०
२	Chick pea(चना)	०	०	०	०	०	०
३	Pigeon Pea(रहर)	२९	४०	२९.००	४०.००	२२	०
४	Black Gram (मास)	४८	४८	१५५.००	१५७.००	९०	९०.९
५	Grass Pea (खेसरी)	०	०	०	०	०	०
६	Horse Gram (गहत)	३९	४०	३९.००	४०.००	२०	०
७	Soyabean(भटमास)	५६२	६७४	५५२.००	०.००	५६०	०
८	Others (अन्य)	०	०	३१४.००	३५४.००	३२०	१.३४
जम्मा		६९८	८२३	१,१०९	६११	१,०२२	१०१

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.४: जिल्लामा उत्पादन भएका फलफुलको विवरण

क्र.सं.	फलफुलहरूको नाम	आ.व. २०७८/७९			आ.व. २०७९/८०		
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Citrus fruit - सुन्तलाजात	७४३.०	३८९.०	३३५७.०	७७३.०	४००.०	३४४८.०
१.१	Mandarin (सुन्तला)	२२.०	२१.०	१६४.०	१५.०	१५.०	११७.०
१.२	Sweet Orange(जुनार)	५५.०	५२.०	५१८.०	६०.०	५५.०	५५०.०

१.३	Lime(कागती)	२२.०	१९.०	१८८.०	१९.०	१७.०	१७१.०
१.४	Lemon- निवुवा	११.०	९.०	८२.०	११.०	९.०	८२.०
१.५	Others -अन्य	८५३.०	४९०.०	४३०९.०	८७८.०	४९६.०	४३६८
२	Evergreen Fruit (वर्षे फलफूल)	१७२.०	१४८.०	१२३१.०	१७९.०	१५६.०	१३०२.०
२.१	Mango-आँप	१५.०	९.०	५५.०	१५.०	१०.०	६१.०
२.२	Banana- केरा	८०.०	७७.०	५७८.०	८५.०	८०.०	६००.०
२.३	Guava- अम्बा	४१.०	२९.०	३४५.०	४१.०	३२.०	३८०.०
२.४	Papaya-मेवा	१२.०	१०.०	९९.०	१२.०	१०.०	९९.०
२.५	Jackfruit- रुखकटहर	६.०	८.०	८०.०	६.०	८.०	८०.०
२.६	pineapple- भुईँकटहर	८.०	८.०	३६.०	८.०	८.०	३६.०
२.७	Litchi-लिची	१०.०	७.०	३८.०	१०.०	७.०	३८.०
२.८	Arecanut-सुपारी	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२.९	coconut-नरीवल	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२.१	Avocado - घ्यूफल	०.०	०.०	०.०	२.०	१.०	८.०
३	Deciduous Fruit -हिँउदे फलफूल	९५.०	५०.०	३२९.०	१०२.०	५५.०	३५१.६
३.१	Apple-स्याउ	१५.०	७.०	२८.०	१५.०	७.०	२८.०
३.२	Pear-नास्पाती	४५.०	३०.०	२४३.०	४५.०	३०.०	२४३.०
३.३	Walnut- ओखर	२८.०	९.०	४२.०	३२.०	१२.०	५६.०
३.४	Peach-आरु	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३.५	Plum-आरुवखडा	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३.६	Apricot-खुर्पानी	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३.७	Persimmon- हलुवाबेद	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३.८	Pomegranate- अनार	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

३.९	Hog Pulm -लप्सी	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३.१	Kiwi-क्रिवी	७.०	४.०	१६.०	१०.०	६.०	२४.६
	Total (जम्मा)	११२०.०	६८८.०	५८६९.०	११५९.०	७०७.०	६०२१.६

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.५ जिल्लामा उत्पादन भएका मसलावालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७८/७९			आ.व.२०७९/८०		
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Cardamom-अलैंची	१८.००	१८.००	१८	२०.००	१८.००	१८.००
२	Ginger-अदुवा	३६.००	३६.००	३९०.००	४०.००	४०.००	४३०.००
३	Garlic-लसुन	३५.००	३५.००	२८८.००	३२.००	३२.००	२३१.००
४	Turmeric-बेसार	१९.००	१९.००	१८२.००	१७.००	१७.००	१६३.००
५	Chilli-खुर्सानी	१२८.००	१२८.००	६६५.००	११०.००	११०.००	५७२.००
६	Onion-प्याज	२४.००	२४.००	३६०.००	२४.००	२४.००	३६०.००
	Total (जम्मा)	२६०.००	२६०.००	१९०३	२४३.००	२४१.००	१७७४.००

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.६ जिल्लामा उत्पादन भएका तरकारीवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७९/८०	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Cauliflower-काउली	८९	८६७	९९.६८	९७९.७१	१०८.०	१०८०
२	Cabbage-बन्दा	११०.०	१३६०.०	१२३.२	१५३६.८	१२६.०	१५७५.०
३	Broccoli-ब्रोकाउली	२०.०	२९५.०	२२.४	३३३.४	२०.०	२९६.०
४	Tomato-गोलभेंडा	७८.०	११०१.०	८७.४	१२४४.१	९०.०	१३६८.९
५	Radish-मुला	१४२.०	१६३०.०	१५९.०	१८४१.९	१५९.०	१८४१.९०
६	Broad Mustard Leaf-रायो साग	१२०.०	१२८२.०	१३४.४	१४४८.७	१३४.४	१४४८.६६
७	Carrot-गाँजर	२०.०	२४६.०	२२.४	२७८.०	२५.०	३३२.५०

८	Turnip-सलगम	३.०	२१.०	३.४	२३.७	३	२३.७३
९	capsicum-भेडेखुर्सानी	८.०	५३.०	९.०	५९.९	९	५९.८९
१०	Peas-केराउ	५.०	५३.०	५.६	५९.९	६	५९.८९
११	French Beans-	३२.०	३५०.०	३५.८	३९५.५	४०	४४०.००
१२	French Beans Ploe Type-झाँगे सिमी	५६.०	५८०.०	६२.७	६५५.४	६५.०	६७९.३
१३	French Beans-BushType	१३.०	१६०.०	१४.६	१८०.८		
१४	French Beans-Sword type	५.०	५५.०	५.६	६२.२		
१५	Broad Beans-वकुल्ला	५.०	४८.०	५.६	५४.२	६	५४.२४
१६	Asparagus Beans	९.०	९५.०	१०.१	१०७.४	१०	१०७.३५
१७	Cowpea-वोडी	३०.०	२८५.०	३३.६	३२२.१	३४	३२२.०५
१८	Others legumes)	२.०	२२.०	२.२	२४.९	२	२४.८६
१९	Asparagus-कुरीलो				०.०		
२०	Tree tomato-रुख गोलभेडा	२.०	८.०	२.२	९.०		
२१	Chilli Akabare-अकबरे खुर्सानी	१५.०	१३७.०	१६.८	१५४.८	१७	१५४.८१
२२	Chilli-खुर्सानी	१२.०	१५०.०	१३.४	१६९.५	१३	१६९.५०
२३	Okra-भिण्डी	१८.०	१९५.०	२०.२	२२०.४	२०	२२०.३५
२४	Brinjal-भण्टा	१९.०	२२५.०	२१.३	२५४.३	२१	२५४.२५
२५	Onion-प्याज	२४.०	३६०.०	२६.९	४०६.८	२७	४०६.८०
२६	Cucumber-काक्रो	६९.०	१०२५.०	७७.३	११५८.३	७७	११५८.२५
२७	Pumpkin -फर्सी	२८.०	४९२.०	३१.४	५५६.०	३१	५५५.९६
२८	Squash-जुकुनी फर्सी	८.०	९७.०	९.०	१०९.६	९	१०९.६१
२९	Bitter Gourd-करेला	४०.०	४९०.०	४४.८	५५३.७	४५	५५३.७०
३०	Pointed Gourd-परवर				०.०		
३१	Sponge Gourd-घिरौला	२८.०	३४१.०	३१.४	३८५.३	३१	३८५.३३

३२	Ridge Gourd-पाटे घिरौला				०.०		
३३	Snake Gourd-चिचिण्डो	९.०	८६.०	१०.१	९७.२	१०	९७.१८
३४	Bottle Gourd-लौका	१४.०	२६०.०	१५.७	२९३.८	१६	२९३.८०
३५	Ash Gourd-कुभिण्डो	२.०	२५.०	२.२	२८.३	२	२८.२५
३६	Balsam Gourd-काँकरी	२.०	२०.०	२.२	२२.६		
३७	Kakari-				०.०		
३८	Kundru	५.०	४५.०	५.६	५०.९		
३९	Chayote-स्कुस	३.०	३०.०	३.४	३३.९	३	३३.९०
४०	Watermelon-खर्बुजा				०.०		
४१	Other (Cucurbits)-अन्य				०.०		
४२	Drumsticks				०.०		
४३	Lettuce-सलाद	१.०	७.०		७.९		
४४	Fennel Leaf-सौफको साग				०.०		
४५	Coriander Leaf	३.०	४५.०	३.४	५०.९	३	५०.८५
४६	Spinach-	४.०	५०.०	४.५	५६.५	४	५६.५०
४७	Cress-चम्सुरको साग	५.०	५०.०	५.६	५६.५	६	५६.५०
४८	Amaranthus-लट्टे साग	२.०	२४.०	२.२	२७.१	२	२७.१२
४९	Fenugreek Leaf-मेथी साग	१.०	१४.०	१.१	१५.८	१	१५.८२
५०	Swisschard	१.०	१०.०	१.१	११.३	१	११.३०
५१	Others (LeafyVeg.)	४.०	६०.०	४.५	६७.८	४	६७.८०
५२	Colocasia-पिडालु	३१.०	२९५.०	३४.७	३३३.४	३५	३३३.३५
५३	Yam-लरुल	३१.०	३७१.०	३४.७	४१९.२	३५	४१९.२३
५४	Elephant Foot yam- हात्तिपाउ तरुल				०.०		
५५	Other (Tubers)	२.०	२०.०	२.२	२२.६	२	२२.६०

Total(जम्मा)	११३०	१३४३५	१२६४	१५१८२	१२५४.६	१५१९७
--------------	------	-------	------	-------	--------	-------

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दीतालिका ७.७: जिल्लामा उत्पादन भएका तेलहनवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९		आ.व.२०७९/८०	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Mustard-तोरी	२९०	२७५	२७५	२६८.००	२७०	०.००
२	Sarsoon-सस्यु						
३	Rayo-रायो			२.०	०.०		
४	Sunflower-सूर्यमुखी	४.०	७.०	५.०	७.०	२.०	७.०
५	Sesame	१२.०	१०.०	१२.०	१०.०	९.०	०.०
६	Ground Nut-बदाम	४०.०	५६.०	४०.०	५६.०	४२.०	०.०
७	Linseed -आलस						
८	Niger -						
	Total (जम्मा)	३४६	३४८	३३४	३४१.००	३२३	७

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

तालिका ७.८ जिल्लामा उत्पादन भएका नगदेवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९		आ.व.२०७९/८०	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	OIL SEED - तेलहन	३४६	३४८	३१४	३३४.००	३२३	३३०
२	POTATO-आलु	१७५०.००	२७७३९.००	१५४५.००	२३७९३.००	१६५०.००	२५४१०.००
३	SUGAR CANE- उखु	६.००	२२८.००				
४	Tea चिया (ग्रीन टि र अर्थोडक्स)	३.००	१.००	३.००	१.००		
५	coffee कफी	२३.००	२.००	२३.००	२.००	२०.००	१.८०
६	JUTE			०.००	०.००		

७	COTTON-कपास			०.००	०.००		
८	RUBBER-रबर			०.००	०.००		
	Total (जम्मा)	२१२८	२८,३१८	१,८८५	२४,१३०	१,९९३	२५,७४१

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र म्याग्दी

खण्ड ८

वन तथा भू-संरक्षण

८.१ वन

प्राकृतिक सम्पत्ति जल, जमिन र जंगल (वन)को उचित उपयोगको स्थिति कुनैपनि राष्ट्रको सामाजिक उन्नति र विकासको सवालसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपले जोडिएको हुन्छ। त्यसैले जंगलको उचित सदुपयोग र संरक्षण एवं संबर्द्धन गर्न सके सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रको विकासमा ठूलो टेवा पुग्न जान्छ।

यस खण्डमा वन क्षेत्रको विवरण, वनको किसिम, काठजन्य पैदावारहरूको संकलन र निकासी, लघुवन पैदावारको संकलन र निकासी, वनजन्य उद्योगहरूको विवरण तथा सामुदायिक तथा कबुलियती वनसम्बन्धी विवरण लगायतका विषयवस्तुहरू उल्लेख गरिएको छ।

८.१.१ सामुदायिक वन क्षेत्रको विवरण

म्याग्दी जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,२९,७०६ हेक्टरमध्ये जम्मा वन क्षेत्र ८४४५२ हे. (३६.७६%) रहेको छ। कुल सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह ३१२ वटा गठन गरिएका छन् भने सोहि संख्यामा सामुदायिक वन रहेका छन्। ३१२ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई २५,८२१.१९ हे. वन क्षेत्रको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी हस्तान्तरण गरिएको छ। जसमा ३६,८९५ घरधुरी संलग्न रहेका छन् (दोहोरिएका उपभोक्ता घरधुरी समेत)।

८.१.२ धार्मिक वन

यस जिल्लामा हालसम्म २ वटा धार्मिक वन (मण्डली बराजु वेनी-१, रत्नेचौर र कौलाशाफांट मंगला-३, म्याग्दी) हस्तान्तरण गरिएको छ। यसको जम्मा क्षेत्रफल ११.५५ हे. रहेको छ। समुहमा १९९ घरधुरीका ४९९ जना उपभोक्ता सदस्य रहेका छन्।

८.१.३ निजी वन

यस जिल्लामा निजी आवादीमा ८७.६२ रोपनी (४.५५ हे.) क्षेत्रफलमा १० वटा निजी वन दर्ता भएको छ। तर पनि जिल्लाका धेरै परिवारमा निजी वनबनेलो रहेको पाइएको छ।

८.१.४ कबुलियती वन

यस जिल्लामा हालसम्म जम्मा १ वटा गरिब समुदायका लागि कबुलियती वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको छ । उक्त वन क्षेत्रको क्षेत्रफल ०.९८ हे. रहेको छ । यसको अवधि ४० वर्ष कायम भएको छ । यस समुहको घरधुरी ५ र जनसंख्या २७ रहेका छन् ।

८.१.५. वनको वर्गीकरण

क. प्रजाती मिश्रणको आधारमा वन क्षेत्र

बागलुङ जिल्लाको वन क्षेत्रलाई वनस्पतिको प्रजातिको आधारमा, भौगोलिक वितरणको आधारमा र उचाईको आधारमा निम्न तालिकामा विभाजन गरिएको छ ।

तालिका ८.१ प्रजाती मिश्रणको आधारमा वन क्षेत्रको क्षेत्रफल

सि.न.	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
१	कोधधारी वन (Coniferous forest)	११८१५	१३.९९
२	चौडापाते वन (Hard Wood Forest)	४१६४३	४९.३१
३	मिश्रित वन (Mixed Forest)	२६४९७	३१.३८
४	झाडी वन (Shrub land)	४४९७	५.३२
	जम्मा	८४४५२	१००

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी

ख. भौगोलिक वितरणको आधारमा वन क्षेत्र

तालिका ८.२ भौगोलिक वितरणको आधारमा वन क्षेत्रको अवस्था (क्षेत्रफल)

क्षेत्र विभाजन	कोधधारी	कडा काठ	मिश्रित वन	झाडी वन
उच्च हिमाली	७०८९	१०४११	३९७५	२४७३
उच्च पहाडी	२९५४	१४५७५	१०५९९	११२४
मध्य पहाडी	१७७२	१६६५७	११९२४	८९९
कुल जम्मा क्षेत्रफल(हे.)	११८१५	४१६४३	२६४९७	४४९७

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी

ग. उचाईको आधारमा वनमा पाइने प्रजातिहरू

तालिका ८.३ उचाईको आधारमा वनमा पाइने प्रजातिहरूको वितरणको अवस्था

सि.न.	उचाई (मिटर)	मुख्य प्रजाती
१	६५५-१५००	टूनी, उतिस,चिलाउने, मौवा, मल्लातो, तिजु, सिमल, कटुस, खोटेसल्ला
२	१५००-२०००	सिर्मु, ओखर, फलाट, उतिस, चिलाउने, कटुस, गुरास

३	२००० भन्दा माथि	खर्सु, गोब्रेसल्ला, गुरास, लौटसल्ला, भोजपत्र, सिर्मु, बाझ, फलाट
---	-----------------	---

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी

घ. नदी, ताल, सिमसार क्षेत्रको नाम

नदी: कालीगण्डकी, म्याग्दी, रघुगंगा

खोला: अर्जेखोला, धुखु, रितुङ, दर, बेगखोला, मिरिस्ती खोला

ताल: बारहताल, भालेबासनेताल, खैरबराहा, भुतेरह, दह

ङ. निकुन्ज, आरक्ष, संरक्षण क्षेत्रको नाम र क्षेत्रफल

ढोरपाटन सिकार आरक्ष: १२६० हे.

अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र: ३७५३ हे.

खण्ड ९

भौतिक पूर्वाधार

९.१ सडक सम्बन्धी विवरण:-

यस जिल्ला भित्र धेरै क्षेत्रमा छोटो दुरिका कच्ची सडक निर्माण भएतापनि लामो दुरिका सडकहरु विस्तार तथा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन् । राष्ट्रिय गौरवको आयोजना अन्तर्गत कालीगण्डकी करिडोरको केही खण्ड यस जिल्ला अन्तर्गत पर्दछ । जुन यस जिल्लाको सदरमुकाम वेनीबजार देखि मुस्ताङ जिल्लाको सिमाना सम्म रहेको छ । अन्य लामा छोटो सडकहरुको स्तर सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

पूर्वाधार विकास कार्यालय, म्याग्दीको कार्यक्षेत्रमा रहेका प्रमुख सडकहरुको विवरण

क्र. सं.	सडकको नाम	जम्मा लम्बाई	निर्माण कार्य सम्पन्न लम्बाई	कार्यान्वयन भैरहेको लम्बाई (कि.मि.)	सडकको स्तर			सालभरि चल्ने / मौसमी	सडकको प्रकार
					कच्ची (कि.मि.)	खण्डास्मिथ	पक्की (कालोपत्रे + आर.सि.सि.)		
१	गलेश्वर - पिप्ले - भगवती - वेग सडक, रघुगंगा गा.पा.	१८.४	-	८.००	१४.१०	-	४.३०	सालभरि चल्ने	जिल्ला स्तरीय सडक
२	वेनी - दरबाड सडक	२४.०	१२.५९	११.४१	८.६०	३.००	१२.४०	सालभरि चल्ने	जिल्ला स्तरीय सडक
३	दरबाड - दाङखोला - ताकम - मुना सडक	२६.०	-	७.१०	२२.००	४.००	-	सालभरि चल्ने	जिल्ला स्तरीय सडक
४	बागलुङ - वेनी सडक (म्याग्दी जिल्लाभित्रक)	८.८	५.१	-	०.२५	-	४.८५	सालभरि चल्ने	जिल्ला स्तरीय सडक

	ो खण्ड मात्र)								
५	बेनी - अर्थुङ्गे - घतान - तोरीपानी - पाखापानी - ठाडाखानी सडक	३०	-	१.५	२६.६	-	३.४	सालभरि चल्ने	जिल्ला स्तरीय सडक
	जम्मा	१०७.२	१७.६९	२८.०१	७१.५५	७.००	२४.९५		

खण्ड १०

विद्युत तथा उर्जा

१०.१ विद्युतिकरण

म्याग्दी जिल्लामा विद्युतिकरणको अवस्थालाई हेर्दा ९२.७४ प्रतिशत रहेको देख्न सकिन्छ। बेनी नगरपालिकामा शत प्रतिशत विद्युतिकरण भएको छ भने मालिका गाउँपालिकामा सबैभन्दा कम ७७.५५ प्रतिशत मात्र विद्युतको पहुँच पुगेको देखिन्छ ।

तालिका १०.२ जिल्लाको विद्युतीकरणको अवस्था

क्र.सं.	स्थानिय तह	विद्युतिकरणको अवस्था (प्रतिशत)
१	अन्नपुर्ण गाउँपालिका	९५.६६
२	रघुगंगा गाउँपालिका	८६.८६
३	धवलागिरी गाउँपालिका	९२.१४
४	मालिका गाउँपालिका	७७.५५
५	मंगला गाउँपालिका	९६.७८
६	बेनी नगरपालिका	१००
जम्मा (प्रतिशत)		९२.७४

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, म्याग्दी वितरण केन्द्र

१०.२ विद्युत उपभोग विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस जिल्लाका २८,७६६ घरपरिवार मध्ये २७,३४८ परिवार (९५.०७ %) ले अक्सर बत्ति बाल्नको लागि बिजुली प्रयोग गरेको देखिन्छ । ९९२ परिवारले सोलारबाट र १२ परिवारले बायोग्याँसबाट बत्ति बाल्ने गरेको पाइन्छ । जिल्लाको विद्युतिकरणको अवस्था हेर्दा कुल १२ प्रकारका ग्राहकहरूले विद्युत उपभोग गर्दै आईरहेको देखिन्छ ।

तालिका १०.१ क्षेत्र अनुसार विद्युत उपभोग

क्र.सं.	ग्राहक वर्गिकरण	ग्राहक संख्या	औसत विद्युत खपत युनिट मासिक	विद्युत खपत प्रतिशत
१	ग्राहस्थ	२११०४	५९८०१८	४०.५६
२	व्यापारिक	१३९	७३६८५२	४९.९७
३	गैह व्यापारिक	२७६	५२६९९	३.५७
४	औधोगिक	२९८	५१३५१	३.४८
५	सडक वती	४	२२४६	०.१५
६	सिंचाई	१३	२१७१	०.१५
७	खानेपानी	१०	३३७४	०.२३
८	मठ, मन्दिर	६५	३७८१	०.२६
९	सामुदायिक	९	२२०७२	१.५०
१०	अस्थायी	६	७६५	०.०५
११	गैह ग्राहस्थ	२	८	०.००
१२	आन्तरिक	६	१२००	०.०८
	जम्मा	२१९३२	१४७४५३७	१००.००

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, म्याग्दी वितरण केन्द्र

खण्ड ११

सञ्चार

११.१ दुरसञ्चार

जिल्लामा दुरसञ्चारसम्बन्धी उपलब्ध मुख्य सेवाहरूमा तार सहितको टेलिफोन सेवा, जि.एस.एम. मोवाइल सेवा, सि.डि.एम.ए. र इन्टरनेट सेवा मुख्य रहेका छन् । जिल्लामा मुख्य सेवा प्रदायक कम्पनीको रूपमा नेपाल टेलिकम रहेको छ र अन्य सेवा प्रदायकहरूमा एन सेल, युटिएल तथा स्मार्ट फोन पनि रहेका छन्

११.१.१ टेलिफोन सेवा

नेपाल टेलिकमद्वारा प्रदान गरिने सेवाहरू र लाभप्रदायकहरू तपशील बमोजिम रहेका छन् ।

तालिका ११.१ टेलिफोन सेवा सम्बन्धी विवरण

Sales Office	Myagdi	Remarks
GSM Postpaid	1019	
GSM Prepaid	74317	
Sky Prepaid	na	service phase out
Sky Postpaid	na	service phase out
CDMA Prepaid	na	service phase out
CDMA Postpaid	na	service phase out
Wimax	na	service phase out
Lease Line	35	
FTTH Data	1173	
FTTH Voice	830	
IPTV	107	
PSTN	157	
ADSL	157	
No of BTS (Tower)	32	
Number Tel Exchange	3	

स्रोत: नेपाल टेलिकम, म्याग्दी

१. हुलाक सेवा

हुलाक तथा डाँक सेवा उपलब्ध गराउने मुख्य निकायको रूपमा जिल्ला हुलाक कार्यालय र यस मातहतका निकायहरू क्रियाशील रहेका छन् । जिल्लामा १ जिल्ला हुलाक कार्यालय, १० इलाका हुलाक कार्यालय र २९ अतिरिक्त हुलाक कार्यालय उपलब्ध रहेको छ । निम्न स्थानहरूमा रहेर हुलाकका कार्यालयहरूले सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

क्र.स	हुलाकको किसिम	सङ्ख्या	हुलाक रहेको स्थान
१	जिल्ला हुलाक	१	बेनी बजार
२	इलाका हुलाक	१०	ज्यामरुककोट, बाबियाचौर, दर्बाड, ताकम, लुलाड, गलेश्वर, पाखापानि, राखु, दाना, शिख
३	अतिरिक्त हुलाक	२९	

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, म्याग्दी

जिल्ला हुलाक कार्यालय, म्याग्दीमा विभिन्न माध्यामबाट सामानहरू आयात निर्यात हुने गर्दछन् । आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विभिन्न माध्यामबाट हुलाक वस्तु आयात निर्यात भएको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

२. हुलाक वस्तु आयात निर्यात सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण (आ.व ०७९/८०)

विवरण	रजिष्ट्रर	दर्ता	साधारण	पत्रिका	पार्सल	धनादेश	बिमा
आयात	५७६३	६७८७	४५२०	७०९०	१७	०	०
निर्यात	८३६८	४१८२	०	०	१७	०	०

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, म्याग्दी

३. पत्रपत्रिका तथा रेडियो

जिल्लामा राष्ट्रिय स्तरबाट प्रकाशन हुने दैनिक पत्रपत्रिकाहरु र टेलिभिजन नेटवर्कहरुका स्थानिय संवाददाताहरु रहेका छन् । जिल्लामा एक (१) स्थानिय एफ एम रेडियो (म्याग्दी कालि एफ एम) संचालनमा रहेको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भइ जिल्ला हुलाक कार्यालयमा नविकरण गरी प्रकाशन भएका दैनिक, साप्ताहिक, मासिक पत्रिका गरी जम्मा ७ वटा पत्रपत्रिकाहरु जिल्लामा क्रियाशिल रहेका छन् । हाल प्रकाशन मा रहेका पत्रपत्रिकाहरुको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका जिल्लाबाट प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकामा सम्बन्धी विवरण

क्र.स	पत्रपत्रिकाको नाम	दर्ता नम्बर	दर्ता मिति
१	नवविकल्प साप्ताहिक	०९	२०७९/०९/१४
२	समृद्ध साप्ताहिक	१२	२०७३/०९/०३
३	बेनी साप्ताहिक	१६	२०७६/०९/३१
४	रुप्से साप्ताहिक	८	२०७०/०६/०३
५	समर्पण साप्ताहिक	१६४	२०७९/१०/०३
६	रिखार राष्ट्रिय दैनिक	१४	२०७५/१२/१३
७	म्याग्दी संचार साप्ताहिक	१२	

४. केवल टेलिभिजनहरु

यस जिल्लामा दर्ता भइ ०७९/८० मा नविकरण भएका केवलहरुको विवरण तपशिल बमोजिम रहेका छन् ।

क्र.स	केवल टेलिभिजनको नाम	ठेगाना	ग्राहक संख्या	सञ्चालको नाम	सम्पर्क नं
१	म्याग्दीकाली संचार सहकारी संस्था लि	बेनी नपा			
२	सुर्य संचार प्रा.लि	बेनी नपा			

५. म्याग्दी जिल्लामा क्रियाशिल पत्राकारहरूको विवरण

क्र.स	नाम थर	आबद्ध मिडिया	मोबाइल
१	घनश्याम खड्का	कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिक	९८५७६४००१५
२	प्रकाश पौडेल	धौलागिरि टेलिभिजन	९८५७६२०३४४
३	अमृत बास्कुने	गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक	९८५७६४०२६६
४	प्रताप बानियाँ	नेपाल टेलिभिजन	९८५७६३०४७२
५	ठाकुरप्रसाद आचार्य	गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक	९८४७६२४२८६
६	हरिकृष्ण गौतम	नागरिक राष्ट्रिय दैनिक	९८५७६२४१४९
७	सन्तोष गौतम	अन्नपूर्ण पोष्ट दैनिक	९८४७६३३५६९
८	कमल खत्री	नयाँ पत्रिका दैनिक	९८४७७३१०२४
९	धिरन बहादुर खत्री	कारोबार राष्ट्रिय दैनिक	९८६७६१३५४७
१०	राकेश शर्मा	नेपाल टेलिभिजन	९८५७६३०१११
११	साधन राम्जाली	न्युज २४ टेलिभिजन	९८६१२९७३९९
१२	सन्दीप शर्मा	माउण्टेन टेलिभिजन	९८६७७४३९८०
१३	ध्रुवसागर शर्मा	रासस/आर्थिक अभियान	९८४७६४९८६३
१४	कृष्ण जि.सी	हिमालयन टेलिभिजन	९८४७६४२८१६

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, म्याग्दी

खण्ड १२

उद्योग, व्यापार र वाणिज्य

१२.१ उद्योग तथा वाणिज्य

उद्योग व्यवसायको सन्दर्भमा म्याग्दी जिल्ला विस्तारै अगाडी बढेको पाइन्छ। राडीपाखी, गलैंचा, नेपाली हाते कागज, ठेका-ठेकी, डोका-डाली, डम्फू, मादल, तामा-फलामका भाँडाकुँडाहरू यस जिल्लाका प्रमुख उत्पादन हुन् भने कृषिको क्षेत्रमा सुन्तला, अदुवा, अलैंची, आलु कृषिमा आधारित उत्पादनहरू रहेका छन्। त्यसैगरी गैरवन पैदावारमा पनि जिल्ला निकै नै धनी रहेको छ। प्रसिद्ध जीवनबुटी यासागुम्बा, चिराइतो, जटामसी, सतुवा, अमला, पदमचाल, चुल्ठे, नागवेलीलगायत सयौं जातका जडिबुटीहरू यस जिल्लामा पाइन्छन्। यी गैरवन पैदावारहरूसंग सम्बन्धित उद्योग व्यवसायहरू सञ्चालन गरी निर्यात गर्न सकिने देखिन्छ। त्यस्तैगरी हाल हिमाली जिल्लाको रूपमा गणना भएतापनि सो अनुसार राज्य स्तरबाट लगानी नभएको देखिन्छ। यदृपी घरेलु, लघु उद्योग, साना जलविद्युत् जस्ता उद्योग प्रतिष्ठानहरू सञ्चालनमा रहेका छन् जनसंख्या अनुसार विभिन्न क्षेत्रका व्यवसायहरू करीब ५०६३ रहेका छन्। यस जिल्लामा पर्यटन उद्योग, कृषि तथा फलफूलमा आधारित उद्योगलगायत लघु उद्यमहरूको संभावना रहेको छ। म्याग्दी जिल्लामा खानीहरूको उत्खनन हुन सकेमा सीसाखानी, फलामखानी, कोइलाखानी, तामाखानी, दुङ्गाखानीमा कच्चा पदार्थहरू प्रचुरमात्रामा रहेका छन्।

म्याग्दी जिल्लामा उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रको विकास गर्न म्याग्दी उद्योग वाणिज्य संघले विभिन्न इलाकाहरूमा शाखाहरू स्थापना गरेको छ। राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस जिल्लामा सबै प्रकारका उद्योग व्यवसायहरू गरी कूल जम्मा ५०६३ वटा रहेका छन् जसमा सरकारी निकायमा दर्ता भइ संचालनमा रहेका २३८१ र दर्ता नभई संचालनमा रहेका २६८२ वटा उद्योग प्रतिष्ठानहरू रहेका छन्। जसमा कूल १६६५२ जना मध्ये पुरुष ८४९८ र महिला ८१५४ जना जनशक्ती संलग्न रहेका छन्। जसमध्ये दर्ता भएका उद्योग प्रतिष्ठानहरूमा कार्यरत जनशक्ती ११०८४ र दर्ता नभई संचालनमा रहेका उद्योग प्रतिष्ठानमा ५५६८ जना प्रत्यक्ष संलग्न भई कार्यरत भएको देखिएको छ।

जिल्लाका मुख्य व्यापारिक क्षेत्रहरूमा वेनी बजार, दरबाड, पोखरेबगर आदि रहेता पनि प्राय सबै केन्द्रहरूमा हाल मोटरबाटो पुगेकाले खासगरी अन्य क्षेत्रमा पनि व्यापारिक गतिविधिहरू बढी हुँदै गएको पाइन्छ।

१२.१.१ उद्योग विभाग तथा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएका उद्योगहरू

नेपाल सरकारबाट घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विकास र विस्तार एवं पर्यटनका लागि संभावित क्षेत्रहरूको विकास विस्तारका लागि समन्वयकारी भूमिका प्रदान गर्नुका साथै पर्यटकीय होटल, होमस्टेहरूको दर्ता, नविकरणका साथै संस्थागत रूपमा उद्योग प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्दै आइरहेको छ। यस कार्यालयको

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
कार्यक्षेत्र अन्तर्गत उद्योग व्यवसायको दर्ता तथा नविकरण गर्ने, IEE स्वीकृतीको लागी निर्देशनालयमा पेश गर्ने, उद्योगको पूर्जा वृद्धि, ठाँउसारी, नामसारी, क्षमता वृद्धि, दर्ता खारेजी सम्बन्धी कार्य गर्ने, उद्योग व्यवसायलाई नियमानुसारको छुट सुविधाहरु प्रदान गर्ने, उद्यमी, व्यवसायलाई कर्जाका लागी सिफारीस गर्ने, उत्कृष्ट व्यवसायी उद्यमीलाई पुरष्कृत गर्ने, निरिक्षण निर्देशन, अनुगमन मुल्याडकन गर्ने, कानुनको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने, उपभोक्ता हक हितसंग सम्बन्धित कार्य गर्ने एवं राजस्व संकलन सम्बन्धी कार्य संचालन गर्ने जस्ता कार्यहरु पर्दछन् ।

म्याग्दी जिल्लामा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयमा दर्ता भई विभिन्न कार्य उद्देश्य राखी उद्योग एवं वाणिज्य फर्मको वर्गिकरण अनुसार संचालनमा रहेका प्रतिष्ठानहरुको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका म्याग्दी जिल्लामा उद्योग दर्ताको अवस्था

सि.नं	विवरण	प्रारम्भ देखि आ.व. ०७८/७९ सम्म	आ.व.०७९/८० मा	कूल जम्मा
१	उत्पादनमुलक	३६१	७	३६८
२	कृषि तथा वन पैदावरमा आधारित	१०५७	८३	११४१
३	पर्यटनमुलक	३२३	३२	३५५
४	सेवामुलक	९१९	४७	९६६
५	उर्जामुलक	१	०	१
६	पूर्वाधार निर्माण उद्योग	०	०	०
७	खनिजजन्य उद्योग	०	०	०
८	सूचनाप्रविधि,सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योग	०	२	२
जम्मा		२६६१	१७१	२८३२
९	वाणिज्य फर्म	२४६४	१४६	२६१०

म्याग्दी जिल्लामा दर्ता भएका उद्योगको वर्गिकरणको विवरण

सि.नं.	विवरण	संख्या	उद्यमी संख्या		रोजगारी संख्या
१	प्राइभेट फर्म	१६८	महिला	८०	३२२
२	साझेदारी फर्म	०	पुरुष	९१	२२५

जिल्ला वस्तुगत विवरण, म्याग्दी २०८०

३	प्राइभेट लिमिटेड	३	जम्मा	१७१	५४७
जम्मा		१७१			

म्याग्दी जिल्लामा आ.व.०७९/८० मा उद्योग तथा वाणिज्य फर्म सम्बन्धी विवरण

सि.नं	विवरण	उद्योग तर्फ	वाणिज्य फर्म तर्फ
१	दर्ता	१७१	१४६
२	नविकरण	३३८	४२५
३	नामसारी	२४	१९
४	उद्देश्य थप	१२	१०
५	खारेजी	१४	२९
६	प्रतिलिपी	२८	४२
७	पुँजी बृद्धि	२३	४६
८	ठाउँसारी	६	७

स्रोत: पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, म्याग्दी

१२.१.२ म्याग्दी जिल्लामा उद्योगको अवस्था

म्याग्दी जिल्लामा रहेका संभावित विविध क्षेत्रहरूमा लगानी गरी साना ठूला विभिन्न व्यवसायहरू संचालन भैरहेका छन्। राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार क्षेत्रगतरूपमा रहेका प्रतिष्ठान संख्या र संलग्न जनशक्तीहरूको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२.२: म्याग्दी जिल्लामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	३९१	१५९५
२	खानी तथा उत्खनन	१७१	६७८
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप		
५	निर्माण	७९१	१८६२
६	औद्योगिक उत्पादन	२०९१	४५४७
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत		

८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	५७८	१५२४
९	यातायात तथा गोदाम	५८	४३४
१०	सूचना तथा संचार		
११	वित्तिय तथा विमा	२१९	८७९
१२	घरजग्गा कारोबार	२७१	
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप		
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	२७०	२६९८
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	२२३	१३३०
	जम्मा		

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१२.२ वित्तिय सेवा प्रदायक निकायहरू

म्याग्दी जिल्लामा हाल विभिन्न वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, लघुवित्त, वित्तिय सहकारी र इन्स्योरेन्स कम्पनी सहितका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूले वित्तिय सेवाहरू प्रदान गर्दै आईरहेका छन् । जिल्लामा कार्यक्षेत्र रहेका मुख्य बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको नाम, अवस्थिति र सम्पर्क नं तलको तालिकामा दिइएको छ ।

(क) वाणिज्य बैंक

तालिका १२.३: म्याग्दी जिल्लामा संचालित वाणिज्य बैंकहरूको विवरण

सि.नं.	बैंकको नाम	शाखा कार्यालय अवस्थिति	सम्पर्क नं
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२००५५
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०५७०
३	माछापुच्छ्रे बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०९६४
४	प्रभु बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१३५८
		रघुगंगा गापा-म्याग्दी	०६८-६२००८८
		मंगला गापा-म्याग्दी	०६८-६२००१२
		मालिका गापा-म्याग्दी	०६८-६९०७७१
		धवलागिरी गापा-म्याग्दी	०६८-६२००९७

		अन्नपूर्ण गापा-म्याग्दी	०६८-६२००७२
५	कृषि विकास बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०४६६
६	ग्लोबल आइएमई बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१००४
७	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेघा बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१२३७
८	कुमारी बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०९६२
९	सिटिजन्स बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१०१९
१०	एनएमबि बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१२८२
११	सिद्धार्थ बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१२५७
१२	एनसीसी बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१३२६
१३	प्राइम कमर्सियल बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	९८६७६८२३७५
१४	एनआइसी एशिया बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	९८०१९८२४२०

स्रोत: स्थलगत तथ्याङ्क संकलन

ख) विकास बैंक

तालिका १२.४ म्याग्दी जिल्लामा संचालित विकास बैंकहरूको विवरण

सि.नं.	बैंकको नाम	अवस्थिति	सम्पर्क नं
१	ज्योती विकास बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२२०२९
२	गरिमा विकास बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी मंगला गापा-म्याग्दी	०६९-५२०९५५ ९७५६७०१३९०
३	ग्रीन डेभलपमेन्ट बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१०९४
४	मुक्तिनाथ विकास बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०९१२
५	कामना सेवा विकास बैंक	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०९२६
६	निर्धन उत्थान बैंक लि.	मंगला गापा-२ म्याग्दी	०६९-६९०७५५

ग) लघुवित्त वित्तिय संस्था

तालिका म्याग्दी जिल्लामा संचालित लघुवित्तिय संस्थाहरूको विवरण

सि.नं.	लघुवित्तिय संस्थाको नाम	अवस्थिति	सम्पर्क नं
१	कालिका लघुवित्तिय संस्था लि.	वेनी नपा -५ म्याग्दी मालिका गापा-४ म्याग्दी	०६९-५२१२१६ ०६९-४२००१०
२	उन्नती लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	मंगला गापा-२ म्याग्दी	०७१५२११२६
३	सिवाइसी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	मंगला गापा-९ म्याग्दी	९८५७६४६२२८

४	एनआइसी एशिया लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-२ म्याग्दी	९८४३८५८२००
५	साधना लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-७ म्याग्दी	०६४-४२०५०३
६	धवलागिरी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-७ म्याग्दी	०६९-५२०५१९
७	विजय लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२१०६२
८	गरिमा विकास लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-म्याग्दी	०६९-५२०९७६
९	नेस्डो सम्बृद्ध लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा —म्याग्दी	९८४७६२२२२१
१०	सूर्योदय वमी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	मालिका गापा-६ म्याग्दी	९८६२३८४२०४
११	स्पर्श लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-९ म्याग्दी	०६९-४११०४६
१२	ग्लोबल आइएमई लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-९ म्याग्दी	
१३	डेप्रोस्क लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा -म्याग्दी	९८६२५४६१३५
१४	एनएडिईपी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि	वेनी नपा-म्याग्दी	९८४१२९२२८३

खण्ड १३

राजश्व र खर्च

१३.१ राजश्व

१३.१.१ मालपोत कार्यालय

म्याग्दी जिल्लामा जग्गा किनवेच, अंशाबन्डा लगायतका विविध कार्यहरु मालपोत कार्यालय म्याग्दी र बुर्तिवाडबाट सेवा प्रदान हुँदै आइरहेको छ । मालपोत कार्यालय, म्याग्दी मा विगत ३ वर्षमा विभिन्न शिर्षकमा संकलन भएको राजश्व रकम, दर्ता भएका लिखत संख्या तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका: १३.२ दर्ता भएका लिखत संख्याको विवरण तथा संकलित राजश्व रकम (रु.)

सि.नं.	राजश्व शिर्षक नं	विवरण	आ.व.		
			२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१	१४१७७	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२३३९६३१०	२२३५५६६९	२००४३८१६
२	१४३१२	न्यायिक दस्तुर दण्ड जरिवाना र जफत (मुद्दा)	४२९७३१	८३४५१४	१२३८४२०
३	१४३१२	सेवा शुल्क/अन्य प्रशासनिक दस्तुर(प्रतिलिपि,धितो)	६१९८९५०	६८८१४२५	६६५२७००
४	१४५२९	रोक्का दस्तुर/घर कायम(मोठ)	५२६७००	२२३३००	८२२००
५	१४२१३	रातो पुर्जा विक्री दस्तुर	३५३००	४०५७५	०
६		पुँजीगत लाभ कर	१७६९३४३४	१७८९५०६९	१८८०३८६६
७		नगर सुधार कोष	१८२८०५३	०	०
		जम्मा	५०१०८४७८	४८२३०५५२	४६८२१००२

लिखत संख्या

सि.नं.	विवरण	आ.व.		
		२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०
१	धितो लिखत संख्या	१८८०	१३०६	८६३
२	रजिष्ट्रेशन लिखत संख्या	९८९	८७८	७३७
३	पुँजीगत लाभकर संख्या	१४८	१२९	१०४
४	नगर सुधार कोष संख्या	२८३	०	०
५	मुद्दा फछौट संख्या	४५०	५१०	५५०

स्रोत: मालपोत कार्यालय, म्याग्दी

१३.१.२ जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय

म्याग्दी जिल्लामा सवारी साधनको नियम पालना, अनुगमन तथा निरीक्षण कार्य यस कार्यालयले गर्दै आइरहेको छ । सवारी नियमलाई पालना गराई सडक दुर्घटनालाई न्यून गर्नका लागि जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, म्याग्दीले सडकमा चालक र सहचालकलाई प्रशिक्षण, विद्यालयमा कक्षा संचालन, अन्तरक्रिया, चेतनामुलक व्यानर, चाडपर्वहरुमा सहयताकक्ष संचालन एवं जनचेतनामुलक सन्देश प्रसार गर्ने गरेको देखिन्छ । यसका साथै यस कार्यालयले सवारी नियम विपरित गर्नेहरुलाई जरिवाना गरी राजश्व संकलन समेत गरेको छ ।

तालिका: सवारी नियम विपरित कारबाही बाट प्राप्त राजश्व विवरण

सि.नं.	आ.व.	ट्रक		बस		जीप,कार		टेक्टर		मो.सा.		जम्मा	
		का.सं.	राजश्व	का.सं.	राजश्व	का.सं.	राजश्व	का.सं.	राजश्व	का.सं.	राजश्व	का.सं.	राजश्व
१	०७७ /७८	६७	४१४	१	१०५	१७	१०२९	९७	६३९	१२	८८४५	४८	३०७३
		५	५००	९	५००	८९	५००	६	५००	१५	००	५०	५००
२	०७८ /७९	११	७६२	५	३२४	४४	२९६२	१३	८९९	१९	१४४३	९४	६३९१
		८१	५००	३	०००	३६	०००	४४	५००	५३	५००	५०	५००
३	०७९ /८०	९२	६३३	५	३१२	५०	४१९९	१०	७८२	१६	१४००	९२	७३२७
		१	०००	१	५००	९९	५००	४८	०००	१५	५००	००	५००

स्रोत: जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, म्याग्दी

खण्ड १४

न्याय तथा कानून

१४.१ जिल्ला अदालत म्याग्दी

यस अदालतको आ.व. २०७९/०८० बाट जिम्मेवारी सरिआएका मुद्दा थान १५१,नयाँ मुद्दा दर्ता ४६९ थान भई जम्मा ६२० कायम हुन आएको पाइयो जसमध्ये ४८८ फछ्यौट भएका र १३२ फछ्यौट हुन बाँकी रहेको देखिएको छ । यसै सम्बन्धमा विगत विगतका ३ आ.व. समेतका तुलनात्मक विवरण निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ

तालिका १४.१: म्याग्दी जिल्ला अदालतको मुद्दाको लगत,फछ्यौट र बाँकीको विवरण

आ.व.	जिम्मेवारी सरेको	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
२०७७/०७८	१५३	२८३	४३६	२४५	५६.१९	१९१
२०७८/०७९	१९१	४३९	६३०	४७९	७६.०३	१५१
२०७९/०८०	१५१	४६९	६२०	४८८	७८.७०	१३२

स्रोत: जिल्ला अदालत, म्याग्दी

फैसला कार्यान्वयन तर्फ(विगो भराउने,वण्डा छुट्याउने,चलन चलाउने र क्षतिपूर्ती भराउने निवेदन तर्फ):-

विगो भराउने,वण्डा छुट्याउने,चलन चलाउने र क्षतिपूर्ती भराउने एवं अन्य फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी निवेदनहरू आ.व.२०७९।८० मा जिम्मेवारी सरी आएका १२ थान र नयाँ दर्ता भएका ३९ थान गरी निवेदनको जम्मा लगत ५१ हुन आएकोमा जिम्मेवारी मध्येका सबै १२ थान र नयाँ दर्ता तर्फका ३१ थान गरी जम्मा ४३ थान फछ्यौट भई ८४.३१प्रतिशत निवेदन फछ्यौट भएको देखिन्छ । फछ्यौट हुन बाँकी ८ थान निवेदनहरू १ वर्षभित्रैको रहेका छन् । उपरोक्त बमोजिमको विवरणलाई निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १४.२ फैसला कार्यान्वयन तर्फको लगत,फछ्यौट र बाँकी विवरण:

आ.व.	जिम्मेवारी सरेको	नयाँ दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
२०७७/०७८	२९	२४	५३	३९	७३.५८	१४
२०७८/०७९	१४	३१	४५	३३	७३.३३	१२

२०७९/०८०	१२	३९	५१	४३	८४.३१	८
----------	----	----	----	----	-------	---

स्रोत: जिल्ला अदालत, म्याग्दी

यस अदालतले फरक मुद्दा व्यवस्थापन (DCM) पद्धति अनुसार नयाँ दर्ता भएका मुद्दा र गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाहरुको फछ्यौट गर्ने कार्य गरिरहेको छ । जसको गत ३ आ.व.को विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

आ.व.	मार्ग समूह	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट	बाँकी
२०७७/७८	सरल	०	२०३	२०३	११९	८४
	सामान्य	०	७८	७८	१७	६१
	विशेष	०	२	२	०	२
	मार्ग समूहमा नपर्ने	०	०	०	०	०
२०७८/७९	सरल	८४	३६८	४५२	३४६	१०६
	सामान्य	६१	५०	१११	७८	३३
	विशेष	२	१८	२०	९	११
	मार्ग समूहमा नपर्ने	०	३	३	२	१
२०७९/८०	सरल	१०६	४३०	५३६	४३२	१०४
	सामान्य	३३	३८	७१	४४	२७
	विशेष	११	०	११	१०	१
	मार्ग समूहमा नपर्ने	१	१	२	२	०

स्रोत: जिल्ला अदालत, म्याग्दी

गत आ.व. २०७९/८० मा मार्ग समूह अनुसार सरल मार्ग समूहमा लक्ष्य भन्दा बढी मुद्दा दर्ता हुन आएको तथा सामान्य मार्ग समूहमा लक्ष्यभन्दा कम र विशेष मार्ग समूहमा नयाँ मुद्दा दर्ता नभएको अवस्था रहेको छ ।

१४.३ सवारी दुर्घटना

देशकै गौरवको योजना कालीगण्डकी करिडोर यस जिल्लाको सदरमुकाम वेनीबजार हुँदै जान्छ । जिल्लाका अधिकांश भागमा कच्ची सडकहरू नै रहेका छन् । ग्रामिण सडकहरूको बिग्रदो अवस्था सडक सवारी दुर्घटनाको मुख्य कारण देखिन्छ । विशेष गरी यातायातका साधनहरू बढीजसो ठक्कर दिएर, पल्टिएर र खसेर मृत्यु भएको देखिन्छ ।

यस जिल्लामा गत ३ वर्षमा २७ जनाको दुर्घटनाबाट मृत्यु भयो । ३ वर्षको समयमा यस जिल्लामा भएका दुर्घटनामा ३३ जना गम्भिर घाइते भएका थिए भने साधारण घाइते २७ जना भएका थिए । सडक दुर्घटनालाई न्यून गर्नका लागि ट्राफिक प्रहरीले सडकमा नै चालक र सहचालकलाई प्रशिक्षण, विद्यालयमा कक्षा संचालन, अन्तरक्रिया, चेतनामूलक व्यानर, पर्चा र होडिड बोर्डहरू राखेको देखिन्छ ।

जिल्लामा बढ्दो शहरीकरण तथा जिल्ला सडक नेटवर्कको सञ्जालको विस्तारबाट यातायातका साधन उपभोग गर्ने दरमा बृद्धिसँगै सडक दुर्घटनामा पनि बृद्धि हुनु स्वभाविक भएतापनि यस वर्ष सवारी दुर्घटनामा उल्लेख्य कमी आएको पाइन्छ । जिल्लामा बढ्दो शहरीकरण तथा जिल्ला सडक नेटवर्कको सञ्जालको विस्तारबाट यातायातका साधन उपभोग गर्ने दरमा बृद्धिसँगै सडक दुर्घटनामा पनि बृद्धि हुनु स्वभाविक भएतापनि यस वर्ष सवारी दुर्घटना कमी हुने यस कार्यालयले आशा लिएको छ ।

विगत तीन आर्थिक वर्षको सडक दुर्घटनाको अवस्था निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका १४.६ सवारी दुर्घटना सम्बन्धी विवरण

सि.नं	विवरण	किसिम	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
१	सवारी साधन	सवारी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधनहरू	ट्रक टैंकर	०	२	१
२			टिपर	१	०	०
३			डोजर लोडर स्काभेटर	०	१	१
४			बस	०	१	०
५			जिप, कार	६	७	४
६			ट्रयाक्टर	४	५	२
७			मोटरसाइकल	१	२	५
८			जम्मा	१२	१८	१३

९	मर्त्य	मृत्यु	पुरुष	४	१३	३
१०			महिला	१	२	१
११			बालक	१	०	०
१२			बालिका	२	०	०
१३			जम्मा	८	१५	४
१४		गम्भिर घाइते	पुरुष	७	५	४
१५			महिला	३	२	५
१६			बालक	१	२	१
१७			बालिका	१	०	२
१८			जम्मा	१२	९	१२
१९		साधारण घाइते	पुरुष	८	५	३
२०			महिला	४	४	१
२१			बालक	०	०	०
२२			बालिका	२	०	०
२३			जम्मा	१४	९	४
२४		बाँपाया	मृत्यु	०	१	०
२५			घाइते	०	०	०
२६		सवारी दुर्घटना जम्मा संख्या		१२	१८	१३

स्रोत: जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, म्याग्दी

फौजदारी कसूर मुद्दा/अपराध

कुनै कार्यलाई नगर भनेर भनेको छ र त्यस्तो कार्य गर्नु वा कुनै कार्य गर भनेको तर त्यस्तो कार्य नगर्नु नै अपराध हो । अरुलाई खतरा चोट पुऱ्याउने कार्य अपराध हो । कसैले पनि ककसैको ज्यान जान सक्ने वा गम्भिर चोटपटक लाग्ने गरी कुनै षडयन्त्र गर्नु वा कोशिश गर्नु वा त्यस्तो घटना घटाउनु पनि अपराध हो । यस्ता कानुन विपरित कार्य गरेमा त्यस्ता व्यक्तिहरुलाई कानुनको दायरामा ल्याई समाजमा शान्ति सुव्यवस्थाको प्रत्यभूत गर्न कानुनमा व्यवस्था भए बमोजिम जिल्ला प्रहरी कार्यालयले आफूलाई दिइएको जिम्मेवारी अहोरात्र खटिई काम गर्दै आइरहेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय, म्याग्दीको अभिलेख अनुसार गत ३ आ.व.मा विभिन्न फौजदारी कसूर मुद्दा तथा अपराध सम्बन्धि कार्यको दर्ता, सफल र बाँकी रहेको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका: फौजदारी कसूर मुद्दा/अपराध दर्ता सम्बन्धी विवरण

सि.न	समूह	मुद्दा शिर्षक	आ.ब.०७७।०७८			आ.ब.०७८।०७९			आ.ब.०७९।०८०		
			दर्ती	सफल	बाँकी	दर्ती	सफल	बाँकी	दर्ती	सफल	बाँकी
१	ज्यान सम्बन्धी कसूर	कर्तव्य ज्यान	७	६	१	०	०	०	३	३	०
२		ज्यान मार्ने उद्योग	२	२	०	७	७	०	५	५	०
३		गर्भपतन (गर्भ संरक्षण बि.कसूर)	१	१	०	१	१	०	०	०	०
४		भवितव्य ज्यान	१९	१८	१	२३	५	१८	२९	०	२९
५		फुटकर ज्यान	७	६	१	५	१	४	८	०	८
६		ज्यान सम्बन्धी	२	२	०	०	०	०	०	०	०
७		गौबध (पशुपंक्षी सम्बन्धी कसुर र उद्योग)	३	३	०	४	४	०	०	०	०
८		आत्महत्याको दुरुत्साहन गर्न नहुने	१	१	०	०	०	०	२	२	०
९	आत्महत्या	विष खाएर	२	२	०	०	०	०	१	०	१
१०		झुण्डिएर	२५	२३	१	३०	१२	१८	३१	०	३१
११		हामफालेर	१	१	०	१	०	१	०	०	०
१२	संगठित तथा आर्थिक अपराध	नकबजनी चोरी	०	०	०	०	०	०	३	३	०
१३		डाँका	०	०	०	१	१	०	०	०	०
१४		ठगी	२	२	०	०	०	०	२	२	०
१५		सहकारी ऐन	०	०	०	०	०	०	१	१	०
१६		लागू औषध	६	६	०	२	२	०	६	६	०
१७		चन्दा संकलन/आपराधिक लाभ	०	०	०	१	१	०	०	०	०
१८		लिखत सम्बन्धी कसूर	१	१	०	१	१	०	१	१	०
१९		जुवा	१	१	०	०	०	०	०	०	०
२०		अपहरण तथा शरीरबन्धक	०	०	०	०	०	०	१	१	०
२१		हा.ह.खरखजना	६	६	०	१	१	०	१	१	०
२२	सामाजिक	राज्य विरुद्ध अपराध	१	०	१	०	०	०	०	०	०

२३		आवश्यक वस्तु संरक्षण ऐन	०	०	०	०	०	०	१	१	०
२४		कुटपिट अंगभंग	१	१	०	०	०	०	१	१	०
२५	म.तथा बा.बा.सम्बन्धी अपराध	बहुविवाह	३	३	०	०	०	०	१	१	०
२६		बाल विवाह	१	१	०	१	१	०	०	०	०
२७		जबरजस्ती करणी	११	११	०	१०	१०	०	७	६	१
२८		ज.ज.क.उद्योग	३	३	०	३	३	०	१	१	०
२९		अप्राकृतिक मैथुन	०	०	०	०	०	०	१	१	०
३०	सवारी सम्बन्धी	सवारी ज्यान	८	८	०	११	५	६	६	३	३
३१		सवारीबाट अंगभंग	१	१	०	०	०	०	०	०	०
३२	अन्य	बैडकिड कसुर	०	०	०	२	२	०	१०	१०	०
३३		बालयौन दुरुपयोग	१	१	०	१	१	०	२	२	०
३४		अभद्र ब्यवहार	१६	१६	०	९	९	०	१८	१८	०
३५		ब्यक्ती बेपत्ता पार्न नहुने	०	०	०	०	०	०	१	१	०
३६		सार्वजनिक हित, स्वास्थ्य सुरक्षा	०	०	०	०	०	०	१	१	०
कुल जम्मा			१३२	१२६	५	११४	६७	४७	१४४	७१	७३

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय, म्याग्दी

खण्ड १६

नगरपालिका तथा गाउँपालिका सम्बन्धि विवरण

मिति २०७३।११।२७ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित विवरण अनुसार यस जिल्लामा तपसिल वमोजिमका स्थानिय तहहरू रहने व्यवस्था गरिएको छ।

तालिका १६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको नाम	केन्द्र	वडा संख्या
१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	पोखरे बगर	८
२	रघुगंगा गाउँपालिका	मौवाफाँट	८
३	धवलागिरी गाउँपालिका	मुना	७
४	मालिका गाउँपालिका	दरवाङ बजार	७
५	मंगला गाउँपालिका	बाबियाँचौर	५
६	बेनी नगरपालिका	बेनी बजार	१०

१६.१ अन्नपूर्ण गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

म्याग्दी जिल्लाको उत्तरी भेगमा अवस्थित अन्नपूर्ण गाउँपालिका जिल्लाको अन्नपूर्ण हिमालको नामबाट राखिएको हो । यस गाउँपालिकाको संरचना नेपाल सरकार संघीयताको सिद्धान्त अनुसार साविकका दोवा, भूरुङ तातोपानी, दाना, नारच्याङ, सिख, घारा, हिस्तान र राम्चे गा.बि.स.हरू मिलेर बनेको हो। यसको सदरमुकाम अन्नपूर्ण गाउँपालिका व.डा. नं. ६ पोखरेबगरमा अवस्थित छ ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	अन्नपूर्ण गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	५५६.४१
केन्द्र:	पोखरे बगर
वडा संख्या:	८
जनसंख्या	१२३२३ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	२२ जना प्रति वर्ग कि.मि

परिवार संख्या

३६००

३) सिमाना

पूर्व: अन्नपुर्ण गा.पा., कास्की जिल्ला

पश्चिम: रघुगंगा गा.पा.

उत्तर: थासाङ गा.पा., मुस्ताङ जिल्ला

दक्षिण: जलजला गा.पा., पर्वत जिल्ला

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या ३,६०० र कुल जनसंख्या १२,३२३ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ६,२३७ र पुरुषको संख्या ६०८६ छ।

तालिका १६.१.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	३११	१००७	५१४	४९३	३.२४	१०४.२६
२	२३७	८२७	४२०	४०७	३.४९	१०३.१९
३	४८१	१८१७	९२३	८९४	३.७८	१०३.२४
४	५००	१७१९	८४२	८७७	३.४४	९६.०१
५	५४८	१९९६	९९७	९९९	३.६४	९९.८०
६	६९३	२३६५	११३७	१२२८	३.४१	९२.५९
७	४०४	१२९६	६१६	६८०	३.२१	९०.५९
८	४२६	१२९६	६३७	६५९	३.०४	९६.६६
जम्मा	३६००	१२३२३	६०८६	६२३७	३.४२	९७.५८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ७५.८३ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको २३.५८ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.१.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
३६००	२७३०	८४९	२	०	१९	०	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ । यस बाहेक मुल/धाराको पानी उपयोग गर्ने परिवार संख्या पनि उल्लेख्य नै रहेका छन्, जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.१.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	झार कुवा	ठाकिएको कुवा	खुला झार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	झार बोलत
३६००	८८७	२४७६	०	१	२०	२०६	६	०	४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९८.३ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएका परिवार पनि रहेका छन्। चर्पीको प्रयोग सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका १६.१.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधरण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
३६००	१००	३१०४	३२९	६	६१

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने अधिकांश परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्ने परिवार पनि यस गाउँपालिकामा रहेका छन् ।

तालिका १६.१.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
३६००	३४४३	७५	६३	३	१६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरू मध्ये मगर, पुन, क्षेत्री, विश्वकर्मा, परियार, ब्राह्मण, थकाली, गुरुङ देखिएका छन् ।

मगर - ४१.२२%	पुन - २७.७%	क्षेत्री - १३.१७%
विश्वकर्मा/कामी - ७.२८%	परियार/दमाई - ४.८९%	ब्राह्मण - १.७९%
थकाली - १.०४%	गुरुङ ०.८१%	अन्य २.१%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ । यस बाहेक मगर, मगर खाम, तामाङ भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन् ।

नेपाली - ७९.६२%	मगर - १९.४३%	मगर खाम - ०.४३%
तामाङ - ०.१३%	अन्य - ०.३९%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र मुख्य रूपमा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, किश्चियन, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ । विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्याको प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ३२.३९%	बौद्ध - १२.६१%	प्रकृति - २.९७%
किश्चियन - ०.९६%	इस्लाम - ०.०५%	बोन - ०.३९%

किराँत - ०.०२%

१२) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या १२३२३ मध्ये ६.३८ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने ११५२५ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन् । विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.१.६ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	१९७	२५.०६	१०७	२५.९७	९०	२४.०६
न्युन दृष्टियुक्त	७२	९.१६	३६	८.७४	३६	९.६२६
पुर्ण दृष्टिविहिन	२४	३.०५३	१३	३.१६	११	२.९४१
बहिरापन	१९९	२५.३२	९४	२२.८२	१०५	२८.०७
सुस्तश्रवण	१३५	१७.१८	७७	१८.६९	५८	१५.५१
श्रवण दृष्टिविहिन	७	०.८९१	४	०.९७	३	०.८०२
स्वर र बोलाई	४४	५.५९८	२३	५.५८	२१	५.६१५
मानसिक वा मनोसामाजिक	२८	३.५६२	१६	३.८८	१२	३.२०९
बौद्धिक अपाङ्गता	१८	२.२९	७	१.७०	११	२.९४१
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	०	०	०	०.००	०	०
अटिजम्	२	०.२५४	०	०.००	२	०.५३५
बहुअपाङ्गता	६०	७.६३४	३५	८.५०	२५	६.६८४
जम्मा	७८६	१००.००	४१२	१००.००	३७४	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१३) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

जिल्ला वस्तुगत विवरण, म्याग्दी २०८०

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८०.७४%, पढ्न मात्र सक्ने ०.३४%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १८.८१ % रहेको छ।

तालिका १६.१.७ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	११५८७	९३५५	४०	२१७९	१३
महिला	५९०३	४३३४	२७	१५३५	७
पुरुष	५६८४	५०२१	१३	६४४	६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा २२ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक(१-३)	५
	प्राथमिक(१-५)	१६
	आधारभुत(१-८)	५
	मा.वि. (१-१०)	४
	मा.वि. (१-१२)	६
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		३६
बालविकास केन्द्र		३८
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक(१-५)	०
	आधारभुत(१-८)	०
	मा.वि. (१-१०)	०
	मा.वि. (१-१२)	०

संस्थागत विद्यालय जम्मा	०
कुल जम्मा	३६

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१५) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

अन्नपुर्ण गाउँपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या १०७५२ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७९.८७ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ८१.३८ प्रतिशत र महिला ७८.४३ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या १९.९९ प्रतिशत देखिन्छ ।

तालिका १६.१.९ गाउँपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

विवरण	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उल्लेख नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	१०७५२	६२८२	१५०	२१५६	२१४९	१९.९९	१५
पुरुष	५२५७	३२३२	९३	९५३	९७१	१८.४७	८
महिला	५४९५	३०५०	५७	१२०३	११७८	२१.४४	७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.१.९ : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	१४४४	३०.००	७३०	३२.९९	७१४	२७.४६
घरधन्दा	१२०५	२५.०४	४८३	२१.८३	७२२	२७.७७
पारिवारिक हेरचाह	३३२	६.९०	१२२	५.५१	२१०	८.०८
वृद्ध अवस्था	७०७	१४.६९	२६५	११.९७	४४२	१७.००
अशक्त/बिरामी	२३१	४.८०	९७	४.३८	१३४	५.१५
पेन्सन/आयस्ता	१०४	२.१६	७२	३.२५	३२	१.२३
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	९	०.१९	७	०.३२	२	०.०८
अन्य	७६६	१५.९२	४३०	१९.४३	३३६	१२.९२
उल्लेख नभएको	१५	०.३१	७	०.३२	८	०.३१

१६) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ६०९ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल २२९६ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका : १६.१.१० अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	४१	१२७
२	खानी तथा उत्खनन		
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप	११	४०१
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	५०	१४७
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	२१९	४८०
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	१७४	५०८
९	यातायात तथा गोदाम	७	२९
१०	सूचना तथा संचार		
११	वित्तिय तथा विमा	१८	५९
१२	घरजग्गा कारोवार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	२३	५६
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	४२	३४२

१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	२४	१४७
	जम्मा	६०९	२२९६

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१७) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको गत ५ वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१.११ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु. लाखमा)

विवरण	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
कुल बजेट	४१२०.९६	४८६७.६१	४८६१.४२	५३२८.६३
खर्च	२५६७.९७	३४१०.६२	३६७२.८२	४१८९.४९
बाँकी	१४९१.६०	१२२७.५२	११००.४४	११९४.७५

स्रोत : अन्नपूर्ण गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाले गत ४ आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत संकलन गरेको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१.१२ आन्तरिक राजस्व संकलन सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)

शिर्षक	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
भूमिकर/मालपोत		६१६.९५	१०५६.४५	२५४२.३३
बहाल कर	३८५.९१	५७८.१७	४४२.१९	३८१.४८
सिफारिस दस्तुर	१५२१.८२	८८०.६०	१५११.६२	१८५८.३६
अन्य दस्तुर	११३.८३	-	-	१०७९०.६८
व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	-	७३.२०	-	२४०.६००
पर्यटन शुल्क	१००७.२५	-	-	-
अन्य आय	१००४८.५४	१२३३.८९	४४४९.२९	३५९.८०

स्रोत : अन्नपूर्ण गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.२ रघुगंगा गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकाको नाम यहाँ रहेको प्रसिद्ध रघुगंगा नदीको नाम बाट राखिएको हो । यस गाउँपालिका साविकका आठ वटा गा.वि.स.हरू बेगखोला, राखु भगवती, राखु पिप्ले, दगनाम, झिँ, पाखापानी, चिमखोला र कुईने मंगले मिलेर बनेको गाउँपालिका हो। यस गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नं.३ स्थित मौवाफाँटमा रहेको छ

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	रघुगंगा गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी) :	३७९.१३
केन्द्र:	राखु, मौवाफाँट
वडा संख्या:	८
जनसंख्या:	१४९१४ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	३७ जना प्रति वर्ग कि.मि.
परिवार संख्या:	४१५३

३) सिमाना

पूर्व: जलजला गा.पा, पर्वत पश्चिम: धौलागिरी गा.पा

उत्तर:अन्नपूर्ण गा.पा र थासाङ्ग गा.पा (मुस्ताङ) दक्षिण: बेनी नगरपालिका

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको जम्मा परिवार संख्या ४,१५३ र कुल जनसंख्या १४,९१४ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ७,३४७ र पुरुषको संख्या ६,७६७ छ।

तालिका १६.२.१ परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	३९२	१३६०	६५८	७०२	३.४७	९३.७३
२	९२१	२९४३	१३७२	१५७१	३.२०	८७.३३

३	११२३	३८४०	१७९५	२०४५	३.४२	८७.७८
४	२७४	९८३	४९४	४८९	३.५९	१०१.०२
५	३३८	११३७	५२३	६१४	३.३६	८५.१८
६	५३६	१८४६	९०९	९३७	३.४४	९७.०१
७	३५७	१२१५	६०४	६११	३.४०	९८.८५
८	२१२	७९०	४१२	३७८	३.७३	१०८.९९
जम्मा	४१५३	१४११४	६७६७	७३४७	३.४०	९२.११

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ८७.२१ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ११.८२ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.२.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
४१५३	३६२२	४९१	१	०	३१	७	१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी/खोलाको पानी पिउने परिवार संख्या पनि रहेका छ। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.२.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत
---------------------	------------------------

	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	ज्वार बाँसल	अन्य
४१५३	९३५	२१७९	०	५	२३	९६५	४३	०	३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९८.२७ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। चर्पीको प्रयोग अनुसार परिवारको विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.२.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
४१५३	७७	३५९६	४०४	४	७२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन् ।

तालिका १६.२.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
४१५३	४०३१	८३	२०	१	१८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरू मध्ये मगर, क्षेत्री, परियार, विश्वकर्मा, ठकुरी छन्त्याल, ब्राह्मण, मिजार देखिएका छन्।

मगर - ३५.५%	क्षेत्री - २०.३१%	परियार/दमाई - १०.७१%
विश्वकर्मा/कामी - ९.८९%	ठकुरी - ६.०७%	छन्त्याल - ५.९५
ब्राह्मण - ४.४७%	मिजार/सार्की - ३.०९%	पुन - २.४४%
नेवार - ०.५५	गुरुड- ०.२६	अन्य - ०.७६%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक छन्त्याल, मगर, थकाली भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९३.४%	छन्त्याल - ५.८६%	मगर ०.२८%
थकाली - ०.१५%	अन्य - ०.३१%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, इस्लाम, किश्चियन, बोन र किरात धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या तपशील बमोजिमको प्रतिशत रहेको छ।

हिन्दु - ९१.३३%	बौद्ध - ४.७६%	प्रकृति - २.३%
किश्चियन १.०९%	इस्लाम- ०.०५%	बोन - ०.४६%

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७२.३१%, पढ्न मात्र सक्ने ०.६७%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २६.८५% रहेको छ।

१३) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या १४११४ मध्ये ५.७७ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने १३२७४ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन् । विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.२.६ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	२६४	३२.४३	१४५	३५.४५	११९	२९.३८
न्युन दृष्टियुक्त	६८	८.३५	२६	६.३६	४२	१०.३७
पूर्ण दृष्टिविहिन	२०	२.४६	९	२.२०	११	२.७२
बहिरापन	९५	११.६७	४९	११.९८	४६	११.३६
सुस्तश्रवण	९४	११.५५	४६	११.२५	४८	११.८५
श्रवण दृष्टिविहिन	८	०.९८	४	०.९८	४	०.९९
स्वर र बोलाई	११८	१४.५०	५१	१२.४७	६७	१६.५४
मानसिक वा मनोसामाजिक	२६	३.१९	१५	३.६७	११	२.७२
बौद्धिक अपाङ्गता	२०	२.४६	९	२.२०	११	२.७२
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	१	०.१२	१	०.२४	०	०.००
अटिजम्	६	०.७४	४	०.९८	२	०.४९
बहुअपाङ्गता	९४	११.५५	५०	१२.२२	४४	१०.८६
जम्मा	८१४	१००	४०९	१००	४०५	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.२.७ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	जनसंख्या
-------	----------

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	उल्लेख नभएको
कुल	१३१०४	९४७६	८८	३५१८	२२
पुरुष	६२३७	५१६७	२७	१०३४	९
महिला	६८६७	४३०९	६१	२४८४	१३

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालय सबै तहका गरि जम्मा ३४ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.२.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक (१-३)	४
	प्राथमिक (१-५)	१२
	आधारभूत(१-८)	५
	मा.वि.(१-१०)	९
	मा.वि (१-१२)	१
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		३३
बालविकास केन्द्र		३६
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक(१-५)	०
	आधारभूत(१-८)	१
	मा.वि(१-१०)	०
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१
कुल जम्मा		३४

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१५) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

यस गाउँपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या १२०२९ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७९.०४ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ८०.९८ प्रतिशत र महिला ७७.३१ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या २०.५३ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपमा सक्रिय तथा निष्क्रिय जनसंख्या र निष्क्रिय हुनुका विभिन्न कारण सहितको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.२.९ गाउँपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

विवरण	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उल्लेख नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	१२०२९	६५५२	५६४	२३९२	२४७०	२०.५३	५१
पुरुष	५६६४	३२९४	३२३	९७०	१०६३	१८.७७	१४
महिला	६३६५	३२५८	२४१	१४२२	१४०७	२२.११	३७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.२.१० : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	१८४०	३१.७९	९११	३६.२७	९२९	२८.३६
घरघन्दा	११७७	२०.३४	३३७	१३.४२	८४०	२५.६४
पारिवारिक हेरचाह	२९०	५.०१	९८	३.९०	१९२	५.८६
वृद्ध अवस्था	८४१	१४.५३	२७९	११.११	५६२	१७.१६
अशक्त/बिरामी	३१२	५.३९	१५६	६.२१	१५६	४.७६
पेन्सन/आयस्ता	२०८	३.५९	१३३	५.२९	७५	२.२९
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	४०	०.६९	३३	१.३१	७	०.२१
अन्य	१०५३	१८.१९	५५६	२२.१३	४९७	१५.१७
उल्लेख नभएको	२७	०.४७	९	०.३६	१८	०.५५

१६) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ५२४ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल १५७५ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका : १६.२.११ रघुगंगा गाउँपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	६४	२५३
२	खानी तथा उत्खनन		
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप	८	२०
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	७१	१६५
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	२१६	४०६
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	४९	९३
९	यातायात तथा गोदाम		
१०	सूचना तथा संचार	४	१५
११	वित्तिय तथा विमा	१४	३८
१२	घरजग्गा कारोवार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	२१	९१
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	३४	२९३

१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	४३	२०१
	जम्मा	५२४	१५७५

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१७) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.२.१२ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु.लाखमा)

विवरण	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
कुल बजेट				
खर्च				
बाँकी				

स्रोत : रघुगंगा गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाले गत ४ आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत संकलन गरेको राजस्व सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.२.१३ आन्तरिक राजस्व संकलन सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)

शिर्षक	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
भुमिकर/मालपोत	२३४.९१	४१९.०४	६७०.४६	७२७.१६
बहाल कर	४.६२	१०९.९५	८१.४४	१६९१.७०
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	७६४.५८	६८८.७६५	४११.१४	-
सिफारिस दस्तुर	७३८.४७	६७१.५०	३२५०.६२	२२८३.७५
ब्यक्तिगत घटना दर्ता/विलम्ब दस्तुर	६७.७२	२८.४८	४०५.३०	५३५.५५
नाता प्रमाणित दस्तुर	६९.९३	५७.५५	११२.९५	१४१.६०
अन्य दस्तुर	१०९.१९	-	१८०.५५	१९३७.४३
प्रशासनिक दस्तुर	१६०.००	४८.२६	१३.६०	५६.५६
व्यवसाय कर	-	७४.००	१४४.८८	२४३.७९
परिक्षा शुल्क	१८.२०	१०.८	११.२	१९.६०

बेरुजु असुल रकम	७००	२१८.४३	१९१.९३	-
अन्य आय	३८८१.२०	३२११.९२	१५१७४.१३	६७५४.९६

स्रोत : रघुगंगा गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

११९) गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

यस धवालागिरी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गत ३ आर्थिक वर्षमा प्रदान गरेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेक छ।

तालिका १६.३.१० सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जन्मदर्ता संख्या	मृत्यु दर्ता संख्या	बसाईसराइ संख्या		विवाह दर्ता	सम्बन्ध विच्छेदको संख्या
			आएको	गएको		
आ.व.०७७/०७८	७०	१०	-	-	१	०
आ.व.०७८/०७९	७३२	२३२	४	४७	२४६	१९
आ.व.०७९/०८०	६०१	२५६	-	१६८	२५७	३८

स्रोत: धवलागिरी गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

२०) गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका विभिन्न प्रकारका उजुरी तथा उक्त उजुरीको फछ्यौट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.११ न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जम्मा दर्ता संख्या	उजुरीको प्रकार	प्रकार अनुसारको संख्या	फछ्यौटको अवस्था
२०७५/०७६	१०	कुटपिट	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		सम्बन्ध स्थापित	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		बाल अधिकार सम्बन्धी	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		नाता कायम	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		सम्बन्धी विच्छेद	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		जग्गा मिचेको	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		लेनदेन	४	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
२०७६/०७७	२	आपसी झगडा	२	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको

२०७७/०७८	-	-	-	-
२०७८/०७९	२	आपसी झगडा	२	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
२०७९/०८०	-	-	-	-

१६.३ धवलागिरी गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

म्याग्दी जिल्लाको पश्चिम भेगमा अवस्थित धवलागिरी गाउँपालिका जिल्लाको धवलागिरी हिमालको नामबाट राखिएको हो । यस गाउँपालिकाको संरचना नेपाल सरकार संघीयताको सिद्धान्त अनुसार साविकका गुर्जा, लुलाङ, मुना, मुदी, मल्कवाङ, मराङ र ताकम गा.वि.स.हरू मिलेर यो गाउँपालिका बनेको हो। यसको सदरमुकाम धवलागिरी गाउँपालिका व.डा. नं. ३ मुनामा अवस्थित छ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	धवलागिरी गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१०३७
केन्द्र:	मुना
वडा संख्या:	७
जनसंख्या	१२,६१६ (जनगणना २०७८)
परिवार संख्या	३,१७६
जनघनत्व:	१२ जना प्रति वर्ग कि.मि.

३) सिमाना

पूर्व:	काठेखोला गाउँपालिका	पश्चिम:	गल्कोट नगरपालिका
उत्तर:	म्याग्दी जिल्ला	दक्षिण:	गल्कोट नगरपालिका

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या ३,१७६ र कुल जनसंख्या १२,६१६ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ६,५०३ र पुरुषको संख्या ६,११३ छ।

तालिका १६.३.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	१९९	८१९	३९६	४२३	४.१२	९३.६२
२	३४३	१४७१	६९९	७७२	४.२९	९०.५४

३	६२१	२३२६	११००	१२२६	३.७५	८९.७२
४	५२४	२१४९	१०७५	१०७४	४.१०	१००.०९
५	२३७	९२७	४५१	४७६	३.९१	९४.७५
६	३३९	१२९५	६४१	६५४	३.८२	९८.०१
७	९१३	३६२९	१७५१	१८७८	३.९७	९३.२४
जम्मा	३१७६	१२६१६	६११३	६५०३	३.९७	९४.००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९२.२२ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ७.६५ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि. ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.३.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा गोरहा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
३१७६	२९२९	२४३	१	०	१	१	१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवारसंख्या पनि रहेका छ। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.३.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

खानेपानीको मुख्य स्रोत	

जम्मा परिवार संख्या	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जर बोटल	अन्य
३१७६	११२१	१८११	०	१	१५	२००	१८	५	५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९७.६७ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि केही मात्रामा रहेका छन्।

तालिका १६.३.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
३१७६	७६	२०४९	९६५	१२	७४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर सोलार प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै विद्युत र मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन्।

तालिका १६.३.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
३१७६	७६	२०४९	९६५	१२	७४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

जिल्ला वस्तुगत विवरण, म्याग्दी २०८०

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरू मगर, विश्वकर्मा, क्षेत्री, छन्त्याल, ब्राह्मण, परियार, गुरुड, ठकुरी देखिएका छन् ।

मगर - ३४%	विश्वकर्मा/कामी - ३२.९५%	क्षेत्री - १३.३२%
छन्त्याल - ८.२७%	ब्राह्मण - ३.६८%	परियार - ३.५७%
गुरुड - १.८१%	ठकुरी - १.२३%	अन्य - १.१७%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, छन्त्याल, गुरुड, सस्कृत भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन् ।

नेपाली - ९४.९७%	मगर खाम - ३.५७%	मगर - १.२२%
अन्य - ०.२४%		

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, किश्चियन, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ८८.८४%	बौद्ध - ६.०६%	प्रकृति - ३.३९%
किश्चियन १.६९%	इस्लाम - ०.०२%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७६.२२%, पढ्न मात्र सक्ने ०.२२%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २३.४६% रहेको छ ।

तालिका १६.३.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	११४८३	८७५२	२५	२६९४	१२
पुरुष	५५४४	४६१४	११	९१५	४
महिला	५९३९	४१३८	१४	१७७९	८

१२) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या १२६१६ मध्ये ६.६७ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने ११७२५ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन् । विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.३.७ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	३०२	३५.९१	१६७	३८.३९	१३५	३३.२५
न्युन दृष्टियुक्त	९२	१०.९४	४४	१०.११	४८	११.८२
पुर्ण दृष्टिविहिन	१७	२.०२	७	१.६०९	१०	२.४६३
बहिरापन	१४७	१७.४८	८०	१८.३९	६७	१६.५
सुस्तश्रवण	८६	१०.२३	४१	९.४२५	४५	११.०८
श्रवण दृष्टिविहिन	९	१.०७	३	०.६९	६	१.४७८
स्वर र बोलाई	७९	९.३९	३६	८.२७६	४३	१०.५९
मानसिक वा मनोसामाजिक	२३	२.७३	७	१.६०९	१६	३.९४१
बौद्धिक अपाङ्गता	११	१.३१	४	०.९२	७	१.७२४
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	१	०.१२	०	०	१	०.२४६
अटिजम्	३	०.३६	२	०.४६	१	०.२४६
बहुअपाङ्गता	७१	८.४४	४४	१०.११	२७	६.६५
जम्मा	८४१	१००	४३५	१००	४०६	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ३० वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.३.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक(१-३)	४
	प्राथमिक(१-५)	८
	आधारभूत	५
	मा.वि.(१-१०)	८
	मा.वि (१-१२)	३
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		२८
बालविकास केन्द्र		२८
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	२
	आधारभूत	०
	मा.वि(१-१०)	०
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		२
कुल जम्मा		३०

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१४) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

यस गाउँपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या १०२२९ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७८.६८ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ७९.९७ प्रतिशत र महिला ७७.४८ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या २०.९५ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपमा सक्रिय तथा निष्क्रिय जनसंख्या र निष्क्रिय हुनुका विभिन्न कारण सहितको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.३.९ गाउँपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

विवरण	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उल्लेख नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				

कुल	१०२२९	५४०१	२७५	२३७२	२१४३	२०.९५	३८
पुरुष	४८९९	२७०६	१७३	१०३९	९६८	१९.७६	१३
महिला	५३३०	२६९५	१०२	१३३३	११७५	२२.०५	२५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.३.१० : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	२०८८	३९.५८	१०१८	४१.२५	१०७०	३८.११
घरधन्दा	९८२	१८.६१	४०३	१६.३३	५७९	२०.६२
पारिवारिक हेरचाह	२९९	५.६७	११०	४.४६	१८९	६.७३
वृद्ध अवस्था	८०५	१५.२६	३३३	१३.४९	४७२	१६.८१
अशक्त/बिरामी	१८४	३.४९	८२	३.३२	१०२	३.६३
पेन्सन/आयस्ता	१२६	२.३९	७५	३.०४	५१	१.८२
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	१८	०.३४	१२	०.४९	६	०.२१
अन्य	७५८	१४.३७	४२९	१७.३८	३२९	११.७२
उल्लेख नभएको	१६	०.३०	६	०.२४	१०	०.३६

गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ६७६वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल २०४४ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.३.११ : धवलागिरी गाउँपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्तिको सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	५६	२२८
२	खानी तथा उत्खनन	९१	१२४

३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ति		
४	पानी आपूर्ति ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप		
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	१६४	३७३
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	१७३	४८९
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	५७	१६१
९	यातायात तथा गोदाम		
१०	सूचना तथा संचार	२६	७३
११	वित्तिय तथा विमा	२७	८८
१२	घरजग्गा कारोबार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	३०	१४३
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	३१	२७३
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	२१	९२
	जम्मा	६७६	२०४४

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१५) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.१२ बजेट सम्बन्धी विवरण

विवरण	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
कुल बजेट	३६६४.४४	४३९१.८४	४६७४.७३	४७८७.२७
खर्च	२६०२.५६	३२५९.९८	३४४३.५७	३७५८.६४
बाँकी	१०६१.८७	११३१.८५	१२३१.१५	१०२८.६३

स्रोत : धवलागिरी गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाले गत ४ आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत संकलन गरेको राजस्व सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.१३ आन्तरिक राजस्व संकलन सम्बन्धी विवरण (रु हजारमा)

शिर्षक	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
भुमिकर/मालपोत	४७२.०३	४०१.८९	५२३.१६	४७३.९६
बहाल कर	५	१०४.८२	७४.१४	६१३.३८
सिफारिस दस्तुर	१९५.७५	७९३.६९	१३०१.११	४०६.४२
ब्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१२८.९२	५१.८	१०५.३५	३१८.०५
नाता प्रमाणित दस्तुर	५१.७८	२२.७	६१.६	६०.२०
अन्य दस्तुर	२३५२.५३	३०७१.७९	१९३९.६५	५३५१.१३
प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	५४०.७९			
व्यवसाय कर	८२.१९	५१.९०	६२.५२	९७.५०
परिक्षा शुल्क	-	५.४	५.२	-
अन्य आय	१५९०६.९८	११५०.००	५६०.०९	-

स्रोत : धवलागिरी गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१७) गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

यस धवलागिरी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गत ३ आर्थिक वर्षमा प्रदान गरेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जन्मदर्ता संख्या	मृत्यु दर्ता संख्या	बसाईसराइ संख्या		विवाह दर्ता	सम्बन्ध विच्छेदको संख्या
			आएको	गएको		
आ.व.०७७/०७८	७०	१०	-	-	१	०
आ.व.०७८/०७९	७३२	२३२	४	४७	२४६	१९
आ.व.०७९/०८०	६०१	२५६	-	१६८	२५७	३८

स्रोत: धवलागिरी गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका विभिन्न प्रकारका उजुरी तथा उक्त उजुरीको फछ्यौट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.१५ : न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जम्मा दर्ता संख्या	उजुरीको प्रकार	प्रकार अनुसारको संख्या	फछ्यौटको अवस्था
२०७५/०७६	१०	कुटपिट	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		सम्बन्ध स्थापित	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		बाल अधिकार सम्बन्धी	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		नाता कायम	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		सम्बन्धी विच्छेद	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		जग्गा मिचेको	१	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
		लेनदेन	४	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
२०७६/०७७	२	आपसी झगडा	२	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
२०७७/०७८	-	-	-	-
२०७८/०७९	२	आपसी झगडा	२	मिलापत्र गरी फछ्यौट गरिएको
२०७९/०८०	-	-	-	-

१६.४ मालिका गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

मालिका गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ उपधारा ३ बमोजिम नेपाल सरकारबाट २०७३ साल फाल्गुण २७ गते गठित स्थानिय तहहरू मध्येको एक हो । यस गाउँपालिकाको संरचना साविकका निस्कोट, रुम, ओखरवोट, देविस्थान, दरवाड र बिम गा.वि.स.हरू मिलेर बनेको हो । यसै गाउँपालिकामा रहेको धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थल मालिका मन्दिरको नामबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको छ । मालिका गाउँपालिका गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत म्याग्दी जिल्लाको पश्चिममा रहेको छ ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	मालिका गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१४७.१७
केन्द्र:	दरवाड बजार
वडा संख्या:	७ वटा
जनसंख्या	१८,३३२ (जनगणना २०७८)
परिवार संख्या	४,५९०
जनघनत्व:	१२५ जना प्रति वर्ग कि.मि

३) सिमाना

पूर्व:	रघुगंगा गा.पा र मंगला गा.पा.	पश्चिम:	बागलुङ जिल्ला
उत्तर:	धौलागिरी गा.पा.	दक्षिण:	मंगला गा.पा. र बागलुङ जिल्ला

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको परिवार संख्या ४,५९० र कुल जनसंख्या १८,३३२ रहेको छ । जसमध्ये महिलाको संख्या ९,४६५ र पुरुषको संख्या ८,८६७ छ ।

तालिका १६.४.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	४९४	१९९४	९६८	१०२६	४.०४	९४.३५

२	८७४	३६२६	१७८५	१८४१	४.१५	९६.९६
३	५३६	२१७३	१०४९	११२४	४.०५	९३.३३
४	४७६	२१३३	१०१७	१११६	४.४८	९१.१३
५	७६८	३१४४	१४९३	१६५१	४.०९	९०.४३
६	१००१	३५७०	१७२७	१८४३	३.५७	९३.७१
७	४४१	१६९२	८२८	८६४	३.८४	९५.८३
जम्मा	४५९०	१८३३२	८८६७	९४६५	३.९९	९३.६८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार यस गाउँपालिकाका कुल परिवार मध्ये ८२ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको १६.४३ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.४.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार	प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
४५९०	३७६४	७५४	३	०	५५	१२	२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने धेरैजसो परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.४.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत
---------------------	------------------------

	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	ज्वार बोलत	अन्य
४५९०	१२४०	२९४४	०	१३	२३	३३१	२१	१०	८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९६.५१ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि केही मात्रामा रहेका छन्।

तालिका १६.४.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
४५९०	७०	२८०८	१५२७	२५	१६०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन्।

तालिका १६.४.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
४५९०	४३१६	१८२	३४	२	५६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरू मध्ये मगर, विश्वकर्मा, परियार, ब्राह्मण, क्षेत्री, गुरुङ, मिजार, छन्त्याल देखिएका छन्।

मगर - ५६.१३%	विश्वकर्मा/कामी - २६.८९%	परियार - ६.३१%
ब्राह्मण - ३.८३%	क्षेत्री - २.३३%	गुरुङ - १.४%
मिजार/सार्की - ०.६८%	छन्त्याल - ०.५७%	थकाली - ०.५५%
नेवार - ०.३३%	ठकुरी - ०.४४%	अन्य - ०.५४%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर छन्त्याल, गुरुङ भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९४.२३%	मगर - ४.८८%	छन्त्याल - ०.१३%
गुरुङ- ०.३४%	थकाली - ०.१४%	अन्य - ०.२८%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, किश्रियन, प्रकृति, इस्लाम र बोन धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने मानिसहरूको प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ।

हिन्दु - ८२.४%	बौद्ध - १३.११%	किश्रियन - ३.०९%
प्रकृति - १.२२%	इस्लाम- ०.०९%	बोन- ०.०६%
किरात- ०.००५%		

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७७.८९%, पढ्न मात्र सक्ने ०.८३%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २१.०२% रहेको छ।

तालिका १६.४.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	

कुल	१६७०६	१३०१३	१३८	३५११	४४
पुरुष	८०२४	६९१७	४९	१०४०	१८
महिला	८६८२	६०९६	८९	२४७१	२६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या १८३३२ मध्ये ३.४१ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने १७६९१ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन् । विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.७ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	२४०	३८.४	१५४	४३.७५	८६	३१.५
न्युन दृष्टियुक्त	५७	९.१२	३२	९.०९१	२५	९.१५८
पुर्ण दृष्टिविहिन	३२	५.१२	१८	५.११४	१४	५.१२८
बहिरापन	५१	८.१६	२४	६.८१८	२७	९.८९
सुस्तश्रवण	७०	११.२	३३	९.३७५	३७	१३.५५
श्रवण दृष्टिविहिन	१३	२.०८	६	१.७०५	७	२.५६४
स्वर र बोलाई	६०	९.६	२९	८.२३९	३१	११.३६
मानसिक वा मनोसामाजिक	३०	४.८	२२	६.२५	८	२.९३
बौद्धिक अपाङ्गता	५	०.८	०	०	५	१.८३२
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	१	०.१६	१	०.२८४	०	०
अटिजम्	६	०.९६	२	०.५६८	४	१.४६५
बहुअपाङ्गता	६०	९.६	३१	८.८०७	२९	१०.६२
जम्मा	६२५	१००	३५२	१००	२७३	१००

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ४५ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक(१-३)	९
	प्राथमिक(१-५)	१४
	आधारभुत	६
	मा.वि.(१-१०)	६
	मा.वि (१-१२)	३
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		३८
बालविकास केन्द्र		४०
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	३
	आधारभुत	०
	मा.वि(१-१०)	२
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		५
कुल जम्मा		४५

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१५) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

यस गाउँपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या १४८८५ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७४.४४ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ७४.३८ प्रतिशत र महिला ७४.५० प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या २४.५२ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपमा सक्रिय तथा निष्क्रिय जनसंख्या र निष्क्रिय हुनुका विभिन्न कारण सहितको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.९ गाउँपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

विवरण	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उल्लेख नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	१४८८५	७६६७	२५१	३१६३	३६५०	२४.५२	१५४
पुरुष	७०९५	३७६३	१५९	१३५५	१७४४	२४.५८	७४
महिला	७७९०	३९०४	९२	१८०८	१९०६	२४.४७	८०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.४.१० : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	३०२७	४०.४५	१५१७	४३.६५	१५१०	३७.६७
घरघन्दा	१४८३	१९.८२	४९२	१४.१६	९९१	२४.७३
पारिवारिक हेरचाह	४५५	६.०८	१९६	५.६४	२५९	६.४६
वृद्ध अवस्था	७६३	१०.२०	३०६	८.८१	४५७	११.४०
अशक्त/बिरामी	२१५	२.८७	१११	३.१९	१०४	२.५९
पेन्सन/आयस्ता	१२४	१.६६	८४	२.४२	४०	१.००
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	१३	०.१७	९	०.२६	४	०.१०
अन्य	१३२२	१७.६७	७१९	२०.६९	६०३	१५.०४
उल्लेख नभएको	८१	१.०८	४१	१.१८	४०	१.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१६) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ६७३ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल १९१७ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला अन्तर्गत

अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.११ : मालिका गाउँपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	३४	९९
२	खानी तथा उत्खनन		
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप	१०	४६
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	१२०	२६६
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	२७९	५८८
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	४५	१२०
९	यातायात तथा गोदाम		
१०	सूचना तथा संचार	३	१२
११	वित्तिय तथा विमा	७९	२४८
१२	घरजग्गा कारोवार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	२०	५६
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	४२	३५८
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	४१	१२४
	जम्मा	६७३	१९१७

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका मध्ये मालिका गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा गत ३ आ.व.मा दर्ता भएका विभिन्न प्रकारका उद्योग तथा व्यवसायहरूको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.१२ गाउँपालिकामा दर्ता भएका उद्योग/व्यवसायहरूको विवरण

क्र.सं.	व्यवसायको प्रकार	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
१	किराना पसल	२१	८	११
२	कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	३४	१५	१९
३	खाजा घर	१९	०	०
४	डेरी पसल	२	०	०
५	फेन्सी	४	३	४
६	ईलेक्ट्रोनिक्स पसल/मोबाईल	०	२	२
७	मनिट्रान्सफर	१	१	२
८	टेलर्स	१	३	३
९	होटल	०	१	३
१०	आरन	०	१	०
११	जुत्ता पसल	०	१	०
१२	फर्निचर	१	०	०
१३	भाडाँ पसल	०	०	१
१३	बिबिध	०	७	९
जम्मा		८३	४२	५४

स्रोत: मालिका गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१७) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको गत ४ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.१३ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
कुल बजेट	४१५३.६९	४६९५.७७	५०८४.६१७२	५८१८.४४६७
खर्च	३१४९.०८	३६४०.७४२०	३७९८.४०७५	४१६८.१६४१
बाँकी	१००४.६०८९	१०५५.०३४४	१२८६.२०९६	१६५०.२८२५

स्रोत: मालिका गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाले गत ४ आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत संकलन गरेको राजस्व सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.१४ आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण (रु हजारमा)

शिर्षक	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
भुमिकर/मालपोत	२१२.६५	२१९.८९	५१३.८७	३६७.४३
बहाल कर	१८५.१८	३४८.२८	३९५.४१	८४३.६८
सिफारिस दस्तुर	६५१.७०	५४८.३९	६७९.६६	७३२.४३
व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	७४.८२	१३७.९	२९१.७१	३७९.३
नाता प्रमाणित दस्तुर	३२.२२	४४.९५	५३.०५	१३३.४५
अन्य दस्तुर	-	-	-	५७५.३४
प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	२८९.५०	३२९.७०	३३९.१५	७५.०१
व्यवसाय कर	३१५.९३	३३६.०२	६४७.६५	८१६.२९
परिक्षा शुल्क	-	-	४४.८	३०.८
अन्य राजस्व	१२५६१.०९	९४७.६३	१०३६.०१	८६४.८२
अन्य विक्रिबाट प्राप्त रकम	३४.००	२०१.६	२४८.००	३५६.००

स्रोत: मालिका गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१९) गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

यस मालिका गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गत ५ आर्थिक वर्षमा प्रदान गरेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.१५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जन्मदर्ता संख्या	मृत्यु दर्ता संख्या	विवाह दर्ता	बसाईसराइ संख्या	सम्बन्ध विच्छेदको संख्या
आ.व.०७५/०७६	५३	१७	१७३	५	०
आ.व.०७६/०७७	३९५	११९	१२६	१६	४

आ.व.०७७/०७८	१०८१	२४८	१३५	५४	८
आ.व.०७८/०७९	८९५	२३८	२८२	६४	२१
आ.व.०७९/०८०	२६८	२५२	३२०	१५	२४

स्रोत: मालिका गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा दर्ता भएका विभिन्न प्रकारका उजुरी तथा उक्त उजुरीको फछ्यौट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.१६ न्यायिक समितिमा दर्ता भएका उजुरी सम्बन्धी विवरण

उजुरीको प्रकार	आ.व.०७७/०७८			आ.व.०७८/०७९			आ.व.०७९/०८०		
	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी
महिला हिंसा	७	७	०	३	३	०	५	५	०
घरायसी झै-झगडा सम्बन्धी	१	१	०	१	१	०	-	-	-
घर जग्गा सम्बन्धी	३	३	०	१	१	०	२	१	१
साईवर क्राईम	-	-	-	-	-	-	१	१	०
विवाद सहजीकरण	-	-	-	-	-	-	१	१	०
जन्मदर्ता सम्बन्धमा	-	-	-	-	-	-	१	१	०
विविध	१२	१२	०	-	-	-	३	२	१

स्रोत: मालिका गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.५ मंगला गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

मंगला गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ उपधारा ३ बमोजिम नेपाल सरकारबाट २०७३ साल फाल्गुण २७ गते गठित स्थानिय तहहरू मध्येको एक हो । यो गाउँपालिका म्याग्दी जिल्लाको मध्ये भेगमा अवस्थित छ । यस गाउँपालिकाको संरचना नेपाल सरकार संघीयताको सिद्धान्त अनुसार साविकका ४ वटा गा.वि.स. अर्मन , कुहुँ, बरंजा, बाबियाचौर र दरवाङ्ग गा.वि.स. को वडा नं. ४ मिलेर बनेको हो । यसको सदरमुकाम मंगला गाउँपालिका व.डा. नं. २, बाबियाचौरमा अवस्थित छ ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	मंगला गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	८८.८४
केन्द्र:	बाबियाचौर
वडा संख्या:	५ वटा
जनसंख्या	१४,६८८ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	१६५ जना प्रति वर्ग कि.मि.
परिवार संख्या:	३,९११

३) सिमाना

पूर्व: बेनी नगरपालिका	पश्चिम: मालिका गा.पा.
उत्तर: मालिका गा.पा. र रघुगंगा गा.पा.	दक्षिण: बागलुङ जिल्ला

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार ३,९११ र कुल जनसंख्या १४,६८८ रहेको छ । जसमध्ये महिलाको संख्या ७,७६१ र पुरुषको संख्या ६,९२७ छ ।

तालिका १६.५.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	८४२	२९४१	१३८८	१५५३	३.४९	८९.३८

२	१००४	३७६९	१७९१	१९७८	३.७५	९०.५५
३	७१३	२६५५	१२६८	१३८७	३.७२	९१.४२
४	३९०	१४८५	७०५	७८०	३.८१	९०.३८
५	९६२	३८३८	१७७५	२०६३	३.९९	८६.०४
जम्मा	३९११	१४६८८	६९२७	७७६१	३.७६	८९.२५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाका कुल परिवार मध्ये ८२.०८ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको १६.२६ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.५.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
३९११	३२१०	६३६	२०	०	४४	०	१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने धेरैजसो परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धाराको पानी उपयोग गर्ने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.५.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मृत धारा	नदी खोला	ज्वार बाँसल	अन्य
३९११	१२५२	२४१३	०	१	७	२१८	१२	३	५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.६२ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहको छ। यस नगरपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.५.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
३९११	७९	३४६७	३३४	१६	१५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्नेहरु पनि यस नगरपालिका रहेका छन् ।

तालिका १६.५.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलाार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
३९११	३८५४	३८	७	२	१०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरूमा मगर, विश्वकर्मा, क्षेत्री, ब्राह्मण, सार्की, परियार, छन्त्याल, थकाली, ठकुरी रहेका छन् ।

मगर - ३९.१८%	विश्वकर्मा-१५.३%	क्षेत्री - १३.६८%
ब्राह्मण-११.३१%	मिजार/सार्की - ८.६८%	परियार/दमाई - ४.५९%
छन्त्याल - २.२%	थकाली - १.४६%	ठकुरी - १.४%
सन्यासी/दस्नामी - ०.४१%	गुरुड - ०.३७%	अन्य - १.३८%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, मगरखाम, छन्त्याल, भोजपुरी भाषा बोल्ने पनि केही मात्रामा देखिएका छन् । जुन तपशील बमोजिमको प्रतिशतमा देखिएका छन् ।

नेपाली - ९७.३५%	मगर - १.११%	मगर खाम- ०.९८%
छन्त्याल - ०.३२%	भोजपुरी - ०.०८%	अन्य - ०.१६%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिका भित्र मुख्य रूपमा हिन्दु, बौद्ध, किश्चियन, प्रकृति, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ९२.९४%	बौद्ध - ४.७५%	किश्चियन - १.०३%	प्रकृति - १.२४%
इस्लाम- ०.०४%			

१२) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या १४६८८ मध्ये ६.२६ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने १३७६६ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन् । विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.५.६ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	२४७	२६.८५	१५९	३१.६७	८८	२१.०५
न्युन दृष्टियुक्त	९१	९.८९	४४	८.७६	४७	११.२४
पुर्ण दृष्टिविहिन	३२	३.४८	१२	२.३९	२०	४.७८
बहिरापन	११६	१२.६१	६३	१२.५५	५३	१२.६८
सुस्तश्रवण	१८५	२०.११	९२	१८.३३	९३	२२.२५
श्रवण दृष्टिविहिन	८	०.८७	६	१.२०	२	०.४८
स्वर र बोलाई	९३	१०.११	४५	८.९६	४८	११.४८
मानसिक वा मनोसामाजिक	२४	२.६१	१०	१.९९	१४	३.३५
बौद्धिक अपाङ्गता	१३	१.४१	८	१.५९	५	१.२०
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	२	०.२२	२	०.४०	०	०.००
अटिजम्	५	०.५४	४	०.८०	१	०.२४
बहुअपाङ्गता	१०४	११.३०	५७	११.३५	४७	११.२४
जम्मा	९२०	१००	५०२	१००	४१८	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१३) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८०.८६%, पढ्न मात्र सक्ने ०.१२%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १८.९४% रहेको छ।

तालिका १६.५.७ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	जनसंख्या
-------	----------

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	उल्लेख नभएको
कुल	१३५००	१०९१६	१६	२५५७	११
पुरुष	६२८५	५५११	५	७६३	६
महिला	७२१५	५४०५	११	१७९४	५

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

मंगला गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ५२ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक(१-३)	९
	प्राथमिक(१-५)	१७
	आधारभुत	९
	मा.वि.(१-१०)	५
	मा.वि (१-१२)	३
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		४३
बालविकास केन्द्र		४४
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	०
	आधारभुत	२
	मा.वि(१-१०)	१
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		३
कुल जम्मा		४६

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१५) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

अन्नपुरा गाउँपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या १२१७९ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ७६.८६ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ७७.२२ प्रतिशत र महिला ७६.५६ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या ४४.८६ प्रतिशत देखिन्छ ।

तालिका १६.५.९ गाउँपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

वर्ग	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	उल्लेख नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	१२१७९	६३८२	१६८	२८११	२७३६	४४.८६	८२
पुरुष	५६१४	३१२५	१०४	११०६	१२३६	२२.०२	४३
महिला	६५६५	३२५७	६४	१७०५	१५००	२२.८५	३९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.५.१० : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	२०३७	३३.७२	१०२३	३८.६३	१०१४	२९.८९
घरधन्दा	११८७	१९.६५	२४०	९.०६	९४७	२७.९१
पारिवारिक हेरचाह	३७९	६.२७	१३४	५.०६	२४५	७.२२
वृद्ध अवस्था	८१८	१३.५४	३२९	१२.४२	४८९	१४.४१
अशक्त/बिरामी	२२३	३.६९	१३०	४.९१	९३	२.७४
पेन्सन/आयस्ता	९७	१.६१	५८	२.१९	३९	१.१५
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	२४	०.४०	९	०.३४	१५	०.४४
अन्य	१२५१	२०.७१	७१६	२७.०४	५३५	१५.७७
उल्लेख नभएको	२५	०.४१	९	०.३४	१६	०.४७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१६) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ६१५ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल १५५९ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.५.११: मंगला गाउँपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	५७	१६६
२	खानी तथा उत्खनन		
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप	५	१२
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	१२९	२१८
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	२६५	४५९
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	२८	५४
९	यातायात तथा गोदाम		
१०	सूचना तथा संचार	३	१३
११	वित्तिय तथा विमा	२२	८०
१२	घरजग्गा कारोवार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	२५	५६
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	४७	३८६
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	३४	११५

जम्मा	६१५	१५५९
-------	-----	------

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५ १

१७) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको गत ४ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.५.१२ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
कुल बजेट	३३२२.२३	४०७६.५४	४००६.५१	४१५३.४३
खर्च	२९३३.०१	३६५६.०८	३८३५.४९	३८०४.३६
बाँकी	६७८.७९	८९४.८३	६७०.११	७६९.२२

स्रोत: मंगला गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१८) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाले गत ४ आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत संकलन गरेको राजस्व सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.५.१३ आन्तरिक आय सम्बन्धी विवरण (रु हजारमा)

शिर्षक	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९	आ.व.०७९/०८०
एकिकृत सम्पति कर	२८८.८७	८७.५४	४५०.७६	५८१.७४
भुमिकर/मालपोत	५२७.७८	८१३.६४	१३९०.०३	७१७.६०
बहाल कर	७३.९१	१७९.७८	१९१.०७	४३४.५०
बहाल विटौरी कर	२०.००	-	१९९.६२	२९४.७७
सिफारिस दस्तुर	११६३.२०	१३३२.४१	१९१४.४०	२४०७.७०
व्यक्तिगत घटना दर्ता/विलम्ब दस्तुर	३९.९६		३८८.३५	४०४.२७
नाता प्रमाणित दस्तुर	७२.५०	११२.६५	४४५.३०	२८१.८८
अन्य दस्तुर	२८८.८५		३८५.६०	८४५.०१
प्रशासनिक शुल्क/दस्तुर	१९४.४४	४५२.२०	१४.२०	१४.००
व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२१३.१५	२९७.४०	३२५.७५	२६८.६०
बेरुजु असुल	-	-	१४५.४५	-
अन्य आय	२४७२५.४०	१८४७.९५	२८०.५५	१५४८.७०

स्रोत: मंगला गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१९) गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

यस मालिका गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गत ५ आर्थिक वर्षमा प्रदान गरेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेक छ।

तालिका १६.५.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	जन्मदर्ता संख्या	मृत्यु दर्ता संख्या	विवाह दर्ता	बसाईसराइ संख्या		सम्बन्ध विच्छेदको संख्या
				आएको	गएको	
आ.व.०७५/०७६	५५७	१५१	२११	६	३३	१३
आ.व.०७६/०७७	४१८	१३५	१३५	२	३८	११
आ.व.०७७/०७८	४८६	१९८	११६	८	३७	११
आ.व.०७८/०७९	५६१	१३४	२३९	१९	८२	४०
आ.व.०७९/०८०	५३५	१७२	२५१	१९	६७	४६

स्रोत: मंगला गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.६ बेनी नगरपालिका

१) नगरपालिकाको पृष्ठभूमि

बेनी नगरपालिका म्याग्दी जिल्लाको सदरमुकाम अवस्थित छ। तीन नदीको संगमलाई त्रिवेणी भने जस्तै कालीगण्डकी र म्याग्दी खोलाको संगम स्थल भएकोले बेनी नामाकरण भएको जनश्रुति रहेका छ। यस नगरपालिकाको संरचना नेपाल सरकार संघीयताको सिद्धान्त अनुसार साविकका अर्थुङ्गे, घतान, रत्नेचौर, ज्यामरुककोट, पुलाचौर, सिंगा, भकिम्ली, पात्लेखेत गा.वि.स.हरूलाई समेटि बनेको थियो।

२) नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	बेनी नगरपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	७६.२५
केन्द्र:	बेनी
वडा संख्या:	१० वटा
जनसंख्या	३२,६९७ (जनगणना२०७८)
जनघनत्व:	४२७ जना प्रति वर्ग कि.मि
परिवार संख्या	९,३३६

३) सिमाना

पूर्व: कालीगण्डकी नदी	पश्चिम: मंगला गाउँपालिका
उत्तर: रघुगंगा गाउँपालिका	दक्षिण: बा.न.पा., बागलुङ

४) नगरपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा जम्मा परिवार संख्या ९,३३६ र कुल जनसंख्या ३२,६९७ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १७,३३६ र पुरुषको संख्या १५,३६१ छ।

तालिका १६.६.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	६५५	२४२९	११३३	१२९६	३.७१	८७.४२
२	९७०	३४६९	१६९९	१७५०	३.५८	८७.५१

३	७११	२६८१	१२०९	१४७२	३.७७	८२.१३
४	८७९	३२५३	१५३४	१७१९	३.७०	८९.२४
५	८६८	३१०८	१४५०	१६५८	३.५८	८७.४५
६	६७८	२४५८	११९१	१२६७	३.६३	९४.००
७	११४०	३७९०	१८११	१९७९	३.३२	९१.५१
८	१८९६	६१३९	२८९७	३२४२	३.२४	८९.३६
९	११०८	३९५९	१८४१	२११८	३.५७	८६.९२
१०	४३१	१४११	६७६	७३५	३.२७	९१.९७
जम्मा	९३३६	३२६९७	१५३६१	१७३३६	३.५०	८८.६१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९४ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। त्यस्तै कुल परिवारको ५.७३ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.६.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
५६३५	५२९७	३२३	२	०	११	०	२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवार संख्या पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.६.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मूल धारा	नदी खोला	जार बाँस	अन्य
९३३६	४९४०	३९०८	०	२	४०	४२६	११	०	९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.१९ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस पालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.६.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको सार्वजनिक ढल	फलस भएको सेप्टिक टयाङ्की	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
९३३६	३७५	७०३१	१८२२	३३	७५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन् ।

तालिका १६.६.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य

९३३६	९११८	१७३	२४	१	२०
------	------	-----	----	---	----

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरूमा क्षेत्री, मगर, ब्राह्मण, परियार, विश्वकर्मा, मिजार/सार्की, नेवार, ठकुरी, छन्त्याल देखिएका छन्।

क्षेत्री - ३०.०४%	मगर - २१.९८%	ब्राह्मण - १२.१९%
परियार/दमाई - ८.७७	विश्वकर्मा/कामी - ७.८५%	मिजार/सार्की - ७.२६%
नेवार - ३.३६%	ठकुरी - २.२३%	छन्त्याल - १.८७%
गुरुड - ०.८८%	थकाली - ०.७%	अन्य - ३.३१%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक नेवारी मगर, भोजपुरी, गुरुड र छन्त्याल भाषा बोल्ने पनि केही मात्रामा देखिएका छन्

नेपाली ९५.९३%	नेवारी - १.०६%	मगर - ०.७३%
भोजपुरी - ०.४५%	गुरुड - ०.४%	छन्त्याल - ०.३८%
मगर खाम - ०.२३%	अन्य - ०.८२%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, किश्रियन, इस्लाम, बोन र किराँत धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ।

हिन्दु - ९३.८५%	बौद्ध - ३.०२%	प्रकृति - १.०२%
किश्रियन - ०.८९%	इस्लाम- ०.५१%	बोन - ०.६७
किराँत - ०.०२		

१२) अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस नगरपालिकाको जम्मा जनसंख्या ३२६९७ मध्ये ३.३६ प्रतिशत जनसंख्या कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता भएको पाइएको छ भने ३१५०९ जना कुनै पनि अपाङ्गता नभएका छन्। विभिन्न किसिमका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.६.६ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	४१६	३७.८५	२३५	४०.१०	१८१	३५.२८
न्युन दृष्टियुक्त	१०८	९.८३	५९	१०.०७	४९	९.५५
पुर्ण दृष्टिविहिन	३९	३.५५	२०	३.४१	१९	३.७०
बहिरापन	१५३	१३.९२	७४	१२.६३	७९	१५.४०
सुस्तश्रवण	७६	६.९२	३६	६.१४	४०	७.८०
श्रवण दृष्टिविहिन	१०	०.९१	४	०.६८	६	१.१७
स्वर र बोलाई	१०१	९.१९	५२	८.८७	४९	९.५५
मानसिक वा मनोसामाजिक	४४	४.००	२४	४.१०	२०	३.९०
बौद्धिक अपाङ्गता	४७	४.२८	२०	३.४१	२७	५.२६
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	१	०.०९	१	०.१७	०	०.००
अटिजम्	१	०.०९	१	०.१७	०	०.००
बहुअपाङ्गता	१०३	९.३७	६०	१०.२४	४३	८.३८
जम्मा	१०९९	१००.००	५८६	१००	५१३	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१३) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८३%, पढ्न मात्र सक्ने १%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १६% रहेको छ।

तालिका १६.६.७ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	जनसंख्या
-------	----------

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	उल्लेख नभएको
कुल	३०३८४	२५२९२	१११	४९६१	२०
पुरुष	१४१२७	१२८७०	३३	१२१३	११
महिला	१६२५७	१२४२२	७८	३७४८	९

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ४७ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.६.८ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक(१-३)	९
	प्राथमिक(१-५)	२३
	आधारभुत	११
	मा.वि.(१-१०)	६
	मा.वि (१-१२)	९
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		५८
बालविकास केन्द्र		५१
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	३
	आधारभुत	१
	मा.वि(१-१०)	६
	मा.वि(१-१२)	२
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१२
कुल जम्मा		७०

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, म्याग्दी

१५) आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

यस नगरपालिकामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या २७३३५ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ६६.७६ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ६८.७४ प्रतिशत र महिला ६५.०९ प्रतिशत रहेका छन् ।

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
 आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या ३०.५७ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपमा सक्रिय तथा निष्क्रिय जनसंख्या र निष्क्रिय हुनुका विभिन्न कारण सहितको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.६.९ नगरपालिकाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

वर्ग	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	२७३३५	१२६३१	१२४६	४३७३	८३५५	३०.५७	७३०
पुरुष	१२५१३	६२७१	५८१	१७५०	३५८७	२८.६७	३२४
महिला	१४८२२	६३६०	६६५	२६२३	४७६८	३२.१७	४०६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका १६.६.१० : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
अध्ययन	५८०८	३७.४८	२९९३	४५.६५	२८१५	३१.४९
घरधन्दा	२७६२	१७.८२	६६०	१०.०७	२१०२	२३.५१
पारिवारिक हेरचाह	१२८२	८.२७३	३०४	४.६३६	९७८	१०.९४
वृद्ध अवस्था	१४६०	९.४२२	५४५	८.३१२	९१५	१०.२४
अशक्त/विरामी	३४६	२.२३३	१६३	२.४८६	१८३	२.०४७
पेन्सन/आयस्ता	४५४	२.९३	३१२	४.७५८	१४२	१.५८९
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	३८	०.२४५	२५	०.३८१	१३	०.१४५
अन्य	३१३४	२०.२२	१४४९	२२.१	१६८५	१८.८५
उल्लेख नभएको	२१२	१.३६८	१०६	१.६१७	१०६	१.१८६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१६) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा १९६६ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा कुल ७२६१ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार (NSIC) म्याग्दी जिल्ला जिल्ला वस्तुगत विवरण, म्याग्दी २०८०

अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न क्षेत्र अनुसारका प्रतिष्ठानहरूको संख्या र संलग्न जनशक्तिको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.६.११ : वेनी नगरपालिकामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	१३९	७२२
२	खानी तथा उत्खनन		
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकुलित आपूर्ती		
४	पानी आपूर्ती ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप	४६	७५
५	निर्माण		
६	औद्योगिक उत्पादन	२५७	६९३
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	९३९	२१२५
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	२२५	५८८
९	यातायात तथा गोदाम		
१०	सूचना तथा संचार	१५	२९२
११	वित्तिय तथा विमा	५९	३६६
१२	घरजग्गा कारोवार		
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	१५२	७०३
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		
१७	शिक्षा	७४	१०४६
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	६०	६५१
	जम्मा	१९६६	७२६१

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

खण्ड १७

तथ्याङ्क कार्यालय सम्बन्धी जानकारी

१७.१ कार्यालयको परिचय र अवस्थिति

जनतालाई अधिक रूपमा हित हुने नीति निर्धारण गर्न, नेपाल सरकारका विभागहरूको प्रशासकीय निपुणता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न तत्कालिन सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिएको र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सम्बन्धि कामको निमित्त एक केन्द्रीय स्तरको संरचना आवश्यक भएकोले केन्द्रीय निकायको रूपमा वि. सं. २०१५ मंसिर १८ गते नेपाल तथ्याङ्क ऐन २०१५ बमोजिम साविकको संख्या विभाग खारेज गरी वि. सं. २०१५ पौष १७ गते राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय अन्तर्गत रहने गरी केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको स्थापना भएको हो। केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको स्थापना पश्चात तथ्याङ्क ऐन २०१५ र नियमावली २०४१ मा भएको व्यवस्था बमोजिम केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको कार्यसम्पादनमा सहयोग पुर्याउने, स्थानिय स्तरमा संकलन गरिने तथ्याङ्कलाई बढि भन्दा बढी विश्वसनीय बनाउने तथा स्थानिय स्तरमा तथ्याङ्क सम्बन्धी गतिविधिहरूको समन्वय गर्ने उद्देश्यले वि. सं. २०५० मा नेपालका ३३ वटा जिल्लाहरूमा शाखा तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना भएको थियो जसमध्ये तथ्याङ्क कार्यालय म्याग्दी पनि एक हो। स्थापना कालमा यस कार्यालयको नाम शाखा तथ्याङ्क कार्यालय रहेकोमा आ. व. २०७०।७१ देखि कार्यालयको नाम परिमार्जन भई तथ्याङ्क कार्यालय भएको छ। २०७९ साल असोज २७ गते देखि तथ्याङ्क ऐन २०१५ खारेज भई नयाँ तथ्याङ्क ऐन २०७९ लागु भए पश्चात अहिले यो कार्यालय प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय अन्तर्गत रहेको छ। यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत म्याग्दी, म्याग्दी र मुस्ताङ जिल्ला पर्दछन्। यस कार्यालयले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको आदेशअनुसार तथ्याङ्क संकलन गर्दछ र राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट अन्तिम नतिजा स्वरुप प्राप्त हुन आएका विविध विषयका तथ्याङ्क प्रयोगकर्ता तथा सरोकारवाला निकायहरूलाई निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउने कार्य गर्दछ। हाल यो कार्यालय म्याग्दी, म्याग्दी र मुस्ताङ कार्यक्षेत्र हुनेगरी म्याग्दी जिल्लाको सदरमुकाम, म्याग्दी नगरपालिका वडा नं. २ स्थित गुठी टोलमा रहेको छ।

तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना पछि स्थानिय तहहरूमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय बाट सञ्चालन हुने गणना एवं सर्वेक्षणहरूमा सहयोगी भूमिका निभाउनुको अतिरिक्त तथ्याङ्क कार्यालयको आफ्नै वार्षिक कार्यक्रमहरू पनि प्राप्त भई एक आर्थिक वर्ष भरिमा सञ्चालन हुँदै आएको छ। जिल्ला स्तरमा यस कार्यालयले सेवाग्राहीहरूलाई सर्वसुलभ निशुल्क तथ्याङ्क सम्बन्धी विभिन्न सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ। कार्यालय स्थापना पश्चात

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
स्थानिय स्तरका तथ्याङ्कीय गतिविधिहरुमा बृद्धि हुनुका साथै कार्यालयको कार्य प्रभावकारीतामा समेत बृद्धि
भईरहेको छ।

१७.२ कार्यालयको काम

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मातहतमा रहेको जिल्लास्थित तथ्याङ्क कार्यालयका कार्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- १) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट आफ्नो क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने गणना एवं सर्वेक्षणमा संलग्न हुने।
- २) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट जिल्लास्तरमा सञ्चालन हुने तालिम कार्यमा सघाउ पुर्याउने र स्थानिय स्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने तालिम सञ्चालन गर्ने।
- ३) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले जिल्लाबाट संकलन गर्न जिम्मेवारी दिएका द्वितिय तथ्याङ्कहरू संकलन गर्ने।
- ४) जिल्लाको तथ्याङ्क प्रोफाईल तयार गर्ने।
- ५) जिल्ला विकासको निमित्त आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध भए नभएको मुल्याङ्कन गर्ने।
- ६) जिल्ला स्तरीय तथ्याङ्क विकास कार्यक्रम बनाई केन्द्रमा पठाउने।
- ७) वडा र गणना क्षेत्रको सिमाना, धरातल र घर परिवारको निर्दिष्ट स्थान छुट्याउने गरी नक्साङ्कन गर्ने।
- ८) जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूको समन्वय गर्ने।

१७.३ कर्मचारी दरबन्दी र कार्यरत कर्मचारीको विवरण

तालिका १७.१ तथ्याङ्क कार्यालय म्यागदीको संगठन संरचना

क्र.स	पद	सेवा समुह	श्रेणी	कुल दरबन्दी
१	तथ्याङ्क अधिकृत	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा.प.तृतीय	१
२	सुपरिवेक्षक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा. प. अनं. प्रथम	२
३	लेखापाल	प्रशासन, लेखा	रा. प. अनं. प्रथम	१
४	गणक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा. प. अनं. द्वितिय	४
५	खरिदार	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	रा. प. अनं. द्वितिय	३
६	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	श्रेणी विहिन	२
जम्मा				१३

तालिका १७.२ तथ्याङ्क कार्यालय म्याग्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.स	कर्मचारीको नाम थर	पद तथा श्रेणी	स्थायी ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	चन्द्रकान्त सुवेदी	तथ्याङ्क अधिकृत, रा.प. तृतीय	जैमिनी ७, म्याग्दी	९८५७६३५९८८
२	हरि प्रसाद शर्मा	सुपरिवेक्षक, रा.प.अनं. प्रथम	बा न पा १३, म्याग्दी	९८४७६२९४९६
३	राधीका थापा मगर	सुपरिवेक्षक, रा.प.अनं. प्रथम	मालिका ७, म्याग्दी	९८४७७९४०२५
४	सञ्जय रेग्मी	लेखापाल, रा.प.अनं. प्रथम	कुश्मा २, पर्वत	९८४७६२६५३७
५	शिवराम आचार्य	खरिदार, रा.प.अनं. द्वितीय	जलजला ७, पर्वत	९८४७७१७८२९
६	मनोज पौडेल	खरिदार, रा.प.अनं. द्वितीय	कुश्मा ३, पर्वत	९८४७६४६६९५
७	अर्जुन बि .क	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	कुश्मा ११, पर्वत	९८४६७९७५३२
८	तिर्थ ब. बडुवाल	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	महाँबु ३, दैलेख	९८६८००९८५३
९	खुमानन्द वली	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	तुल्सीपुर ५, दाङ	९८०९५९६३५१
१०	सपना पुन	का.स.	जैमिनी ३, म्याग्दी	९८४७७६८४०६
११	खुमलाल सापकोटा	का.स.	ताराखोला ४, म्याग्दी	९८६९२०८११७

१७.४ कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कार्यहरू, प्रदान गरिने सेवा तथा सोको प्रक्रियाहरू

क) सञ्चालन हुने कार्यहरू:

सि.नं	सञ्चालन हुने कार्यहरू	प्रक्रिया
१	तथ्याङ्क सङ्कलन: कृषि सामग्री मूल्य, निर्माण सामग्री मूल्य, औद्योगिक तथा गैर औद्योगिक मूल्य, राष्ट्रिय लेखा अनुमानका लागि आवश्यक पर्ने जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कहरू र कार्यालयले तोकेका अन्य कार्यक्रमहरू	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट छानिएका क्षेत्रमा प्राप्त निर्देशानुसार अन्तरवार्ता प्रश्नावलीको प्रयोग गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने
२	तथ्याङ्क प्रकाशन तथा वितरण गर्ने ।	कार्यालयबाट प्रकाशित एवं रा. त. का बाट प्राप्त तथ्याङ्क एवं प्रकाशनहरू विभिन्न व्यक्ति, संघसंस्था र कार्यालयहरूलाई उपलब्ध गराउने ।

३	तथ्याङ्क अभिलेखन गर्ने ।	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र अन्य कार्यालय तथा संघ संस्थाबाट प्राप्त तथ्याङ्क एवम् प्रकाशनहरूको अभिलेख राख्ने ।
४	जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूको समन्वय गर्ने ।	जिल्लाका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय, तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरू बीच गोष्ठी, बैठक आदि मार्फत समन्वय कार्य गर्ने ।
५	जिल्ला स्तरमा तथ्याङ्कीय प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने ।	जिल्लाका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय, योजना, परियोजना आदिले संचालन गर्न लागेको तथ्याङ्किय क्रियाकलापहरू तथा सर्वेक्षणहरूमा सर्वेक्षण विधि तथा नमूना छनौट पद्दती, तथ्याङ्क विश्लेषण विधि आदीको प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने ।

ख) प्रदान गरिने सेवाहरू:

- १) वडा तहको: जनसंख्या, घरपरिवार र जिल्ला तहबाट संकलित र प्रक्षेपित तथ्याङ्कीय विवरण ।
- २) गाउँपालिका/नगरपालिका तहको: क्षेत्रफल, जनसंख्या, साक्षरता, जातजाती धर्म, मातृभाषा कृषक परिवार, गैरकृषि परिवार र जिल्ला तहबाट संकलित र प्रक्षेपित तथ्याङ्कीय विवरण ।
- ३) जिल्ला तहको: जनगणना, कृषिगणना र औधोगिक गणना, नेपाल जिवनस्तर र श्रमशक्ति सर्वेणका नतिजाका आवधिक प्रकाशनहरू, नियमित प्रकाशनहरू र अन्य प्रकाशनहरूको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने ।

ग) सेवा उपलब्ध गराउने प्रक्रिया:

- १) यस कार्यालयको प्राविधिक तथा पुस्तकालय फाँटमा लिखित वा मौखिक रूपमा आवश्यक परेको तथ्याङ्क माग गर्नुपर्दछ ।
- २) लाग्ने समय: तयार अवस्थामा भए निवेदन पेश गर्ने वित्तिकै र तयार गर्नु पर्ने भए माग बमोजिम तत्काल ।
- ३) सेवा तथा अन्य दस्तुर शुल्क: निःशुल्क तर मूल्य तोकिएका पुस्तकहरू खरिद गर्नु परेमा तोकिएको दस्तुर लाग्ने
- ४) गुनासो तथा उजुर सुन्ने जिम्मेवार व्यक्ति: कार्यालय प्रमुख ।

घ) तथ्याङ्कीय परामर्श:

यस कार्यालयबाट जिल्लास्थित तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने निकायहरू जस्तै: जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा रहेको सूचना तथा अभिलेख शाखा, शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्रको योजना तथा तथ्याङ्क शाखा, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको तथ्याङ्क शाखा, भेटरिनरी तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, अन्य संघसंस्थाहरू आदिमा कार्यरत जनशक्तिहरूलाई आवश्यक पर्दा तथ्याङ्कीय राय सल्लाह तथा परामर्श दिइँदै आएको छ । जिल्लामा रहेका क्याम्पस तथा विद्यालयहरूलाई जनसंख्या तथा तथ्याङ्कको बारेमा आवश्यकताअनुसारको अवधारणा तथा परामर्श समेत दिइँदै आएको छ ।

ङ) अन्य निकायसँगको सहकार्य:

यस कार्यालयले जिल्लाका सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूमा उत्पादन हुने तथ्याङ्कीय कार्यमा सहयोगी भूमिका निभाउदै आएको छ। जिल्लाका विभिन्न पालिका तथा संघसंस्थाहरूको प्रोफाईल तयारीको लागि तहाँबाट माग भए बमोजिम यस कार्यालयबाट प्राविधिक सहयोग गर्ने गरिएको छ ।

१७.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका मुख्य प्रकाशनहरू

१७.५.१ Statistical Bulletin

- 1) Statistical Bulletin vol.123
- 2) Statistical Bulletin vol.121-122
- 3) Statistical Bulletin vol.120

१७.५.२ Nepal in Figures

- 1) Nepal In Figures 2022
- 2) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक २०७९
- 3) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक-२०७८
- 4) Nepal in Figures 2021
- 5) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक २०७७
- 6) Nepal in Figures 2020

१७.५.३ Pocket Books

- 1) Nepal Statistical Pocket Book-2020
- 2) Statistical Pocket Book of Nepal 2018

१७.५.४ Year Books

- 1) Nepal Statistical Year Book 2021
- 2) Statistical Year Book 2019

१७.५.५ Other Publications

- 1) Concepts And Definitions of Statistical Terms
- 2) व्यावसायिक पशुपालन एकिकृत सर्वेक्षण २०७८ (संक्षिप्त नतिजा पुस्तिका)

- 3) Commercial Livestock Integrated Survey 2021
- 4) Social Statistics Book 2079
- 5) National Industrial Survey National Report 2019/20
- 6) Nepal Statistical Year Book 2021
- 7) SOLID WASTE ACCOUNT FOR URBAN MUNICIPALITIES OF NEPAL, 2022
- 8) Official Statistics of Nepal: Issues and Practices 2022
- 9) Economic Census Atlas-Nepal
- 10) Annual Growth Rate of GDP by Economic Activities-Table
- 11) National Economic Census 2018, Analytical Report No.1 (Analysis of 18 Industries)
- 12) National Economic Census 2018, National Profile 1 by Province
- 13) National Economic Census 2018, National Report 2-3 by district
- 14) National Economic Census-2018, Provincial Summary Reports
- 15) National Statistical System of Nepal FINAL
- 16) National Population and Housing Census 2011 (Caste, ethnicity and mother tongue)
- 17) Nepal Labour Force Survey III

खण्ड १९

निर्वाचन सम्बन्धी जानकारी

१९.१) स्थानिय तह निर्वाचन २०७९

लोकतन्त्र गणतन्त्र र संघियताका लागि लामो समय देखि संघर्षरत नेपाली जनताहरुको अधिकारको सुनिश्चित गर्न र मताधिकारको सम्मान गर्न एवं आफूले रोजेको उम्मेदवार लाई छान्न पाउने मतदाताको सार्वभौम अधिकारलाई पूर्ण सम्मान गर्न नेपालको संविधान २०७२ र स्थानीय तह निर्वाचन ऐन २०७३ ले गरेको व्यवस्था अनुरूप स्थानिय तहको दोस्रो कार्यकालको लागि २०७९ साल बैशाख ३० गते स्थानिय तहको निर्वाचन सम्पन्न भैसकेको छ ।

संघिय संरचना अनुसार स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भै स्थानीय सरकारको स्वरूप वन्ने सन्दर्भमा महिला, दलित, अल्पसंख्यक सहितको समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित भैसकेको छ । म्याग्दी जिल्लाका ६ वटा स्थानीय तहमा जम्मा २३७ प्रतिनिधीको लागि निर्वाचन सम्पन्न भैसकेको छ । १ वटा नगरपालिकाको लागी १ जना प्रमुख र १ जना उप प्रमुख गरी २ जना र ५ गाउँपालिकाका लागी ५ जना अध्यक्ष र ५ जना उपाध्यक्ष निर्वाचित भएका छन् । ४५ वडावाट त्यतिकै संख्यामा वडा अध्यक्ष र ९० जना वडा सदस्य निर्वाचित भएका छन् । संविधानले व्यवस्था गरे अनुसार यो निर्वाचनबाट ९० जना महिला वडा सदस्य निर्वाचित भएका छन् जसमा ४५ जना दलित महिलाहरुको प्रतिनिधित्व भएको छ । नगर कार्यपालिकामा ३ जना तथा गाँउ कार्यपालिकामा १० गरी जम्मा १३ जना दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्यहरुको प्रतिनिधित्व भैसकेको छ । संविधानले व्यवस्था गरे वमोजिम स्थानीय तहमा नगर सभा, नगर कार्यपालिका तथा गाँउ सभा, गाँउ कार्यपालिकाको गठन भै यस प्रकारको प्रतिनिधित्व भएको छ ।

गत स्थानिय निर्वाचन २०७९ मा जिल्ला भित्र कुल ८५,३७५ मतदाता रहेकामा जम्मा ५६,४४६ अर्थात ६६.१२ प्रतिशतले मात्र मतदान प्रक्रियामा भाग लिएको देखिन्छ। मतदान प्रक्रियामा भाग लिएकाले प्रयोग गरेका १,२२,०२६ मतपत्र मध्ये १६०२ वटा मतपत्र अर्थात १.३२ प्रतिशत मतपत्र बदर भएको पाईएको छ। सबै प्रतिनिधिको लागि कुल ३,३७,१२२ मत खसेकोमा ३,६०,८०० मत अर्थात ९२.२१ प्रतिशत मात्र सदर भएको छ भने ३२,३८१ मत अर्थात ७.७९ प्रतिशत मत बदर भएको पाईएको छ। स्थानिय तहअनुसारको खसेको मतपरिणाम तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.१: स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा खसेको मत परिणाम

सि.नं.	स्थानीय तह	जम्मा मतदाता	खसेको मत संख्या				खसेको मत प्रतिशत
			पुरुष	महिला	अन्य	जम्मा	

१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	१२०२९	३८०२	४०००	१	७८०३	६४.८७
२	धवलागिरी गाउँपालिका	१०९४०	३२९०	३४४६		६६३६	६०.६६
३	बेनी नगरपालिका	२१८४२	६८१६	८३९५		१५२११	६९.६४
४	मंगला गाउँपालिका	१३४१६	४०९१	४७२६		८८१७	६५.७२
५	मालिका गाउँपालिका	१३२०१	४२६७	४५९९		८८६६	६७.१६
६	रघुगंगा गाउँपालिका	१३९४७	४१९४	४९१९		९११३	६५.३४
जम्मा		८५३७५	२६३६०	३००८५	१	५६४४६	६६.१२

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा जिल्लामा कुल ९ वटा राजनीतिक दलहरूले आफ्नो उम्मेद्वारी दर्ता गराएका थिए। विभिन्न राजनीतिक दलबाट विभिन्न पदमा विजय हुने प्रतिनिधिको संख्या तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.२: स्थानियतह निर्वाचन २०७९ मा राजनीतिक दलका निर्वाचित पदहरूको संख्यात्मक विवरण

क्र.सं.	राजनीतिक दल	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	महिला सदस्य	दलित महिला सदस्य	खुला सदस्य	जम्मा
१	ने.क.पा. (एमाले)	४	३	२२	२१	२३	४५	११८
२	नेपाली काँग्रेस	२	१	१७	१८	१६	३४	८८
३	नेकपा. (माओवादी केन्द्र)	-	२	६	६	६	१०	३०
४	जनता समाजवादी	-	-	-	-	-	-	-
५	नेकपा. एकीकृत समाजवादी	-	-	-	-	-	-	-
६	राष्ट्रिय जनमोर्चा	-	-	-	-	-	-	-
७	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीम	-	-	-	-	-	-	-
	मंगोल नेशनल अर्गनाइजेशन	-	-	-	-	-	-	-
	स्वतन्त्र	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा		६	६	४५	४५	४५	९०	२३७

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ।

१९.२) प्रतिनिधी सभा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९

..... तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ
बागलुङ जिल्लामा रहेका १ वटा प्रतिनिधि सभा तथा २ वटा प्रदेश सभा सदस्यको लागि २०७९ साल मङ्सिर ४ गते निर्वाचन सम्पन्न भएको थियो। उक्त निर्वाचनमा विजय हुनुहुने उम्मेदवारहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.३: प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन २०७९को मत सम्बन्धी विवरण

निर्वाचन प्रणाली	जम्मा मतदाता संख्या	जम्मा खसेको मत	मतदान प्रतिशत	कुल सदर मत	सदर प्रतिशत	कुल बदर मत	बदर प्रतिशत
प्रत्यक्ष	८६१२०	४९६९९	५७.७१	४७६१४	९५.८०	२०८५	४.२०
समानुपातिक	८६१२०	५०३७८	५८.५०	४७७३२	९४.७५	२६४६	५.२५

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

तालिका १९.४: प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित उम्मेदवारको विवरण

निर्वाचन क्षेत्र	पद	निर्वाचित उम्मेदवारको नाम	लिंग	राजनीतिक दल /स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
१	प्रतिनिधि सभा सदस्य	खम ब गर्बुजा	पु	नेपाली काङ्ग्रेस	२४०२१	निर्वाचित

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

तालिका १९.५: प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९को मत सम्बन्धी विवरण

निर्वाचन क्षेत्र	निर्वाचन प्रणाली	जम्मा मतदाता संख्या	जम्मा खसेको मत	मतदान प्रतिशत	कुल सदर मत	सदर प्रतिशत	कुल बदर मत	बदर प्रतिशत
प्रदेश सभा १	प्रत्यक्ष	४८४७२	२८७०८	५९.२३	२७७४९	९६.६६	९५९	३.३४
प्रदेश सभा २	प्रत्यक्ष	३७६४८	२१०२६	५५.८२	२०२६८	९६.४४	७४८	३.५६
प्रदेश सभा १ र २	समानुपातिक	८६१२०	४९५४०	५७.५२	४६४८०	९३.८२	३०६०	६.१८

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

तालिका १९.६: प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित उम्मेदवारको विवरण

निर्वाचन क्षेत्र	पद	निर्वाचित उम्मेदारको नाम	लिंग	राजनीतिक दल /स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
१	प्रदेश सभा सदस्य	हरि ब भण्डारी	पु	नेकपा माओवादी केन्द्र	१२७४०	निर्वाचित
२	प्रदेश सभा सदस्य	रेशम ब जुगजाली	पु	नेकपा माओवादी केन्द्र	९४५४	निर्वाचित

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय म्याग्दी

तालिका १९७: जिल्ला समन्वय समिति म्याग्दीका पदाधिकारीहरूको नाम, थर र सम्पर्क नं

नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं	राजनीतिक दल	कैफियत
श्री राजकुमार थापा	प्रमुख	बेनी न.पा १	९८५७६४०९००	ने क पा एमाले	निर्वाचित
श्री डिल कुमारी खत्री	उप-प्रमुख	मंगला गा.पा १	९८४७७३९२२४	ने क पा एमाले	निर्वाचित
श्री कृष्ण दत्त पौडेल पाध्या	सदस्य	बेनी न.पा ६	९८४७६३३५३९	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री श्री प्रसाद गर्वुजा	सदस्य	धौलागिरी गा.पा ६	९८५७६४६९९६	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री देव गर्वुजा पुन	सदस्य	अन्नपूर्ण २	९८४६५६४४२२	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री कविता वि.क	महिला सदस्य	मंगला गा.पा ५	९८६७९४९२३९	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री गौमती चपाई	महिला सदस्य	मालिका गा.पा ६	९८४६८४९९४६	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री धन कुमारी सुनार खाती	महिला सदस्य	रघुगंगा गा.पा ७	९८४६९४८९२४	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री जानकी वि.क	दलित म.सदस्य	बेनी न.पा ७	९८४७६२७५८७	ने क पा एमाले	निर्विरोध

स्रोत: जिल्ला समन्वय समिति म्याग्दी

तालिका १९.८ स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नम्बर

बेनी नगरपालिका				मंगला गाँउपालिका		
पद	नाम	सम्पर्क नम्बर		पद	नाम	सम्पर्क नम्बर
		कार्यालय	व्यक्तिगत			
नगर प्रमुख	सुरत के.सी	९८५७६४७०७१	९८५७६४०००७	अध्यक्ष	सत प्रसाद रोका	९८६९०१४९
नगर उप प्रमुख	ज्योती लामिछाने पौडेल	९८५७६४७०७२	९८५७६५९६७२	उपाध्यक्ष	प्रेम कुमारी क्षेत्री	९८६३२३७९
१ नं.वडा अध्यक्ष	टेक ब थापा	९८५७६४७०६९	९८४७६२४९८७	१ नं.वडा अध्यक्ष	एकजित रोका	९८६९२०९९

२ नं.वडा अध्यक्ष	याम ब क्षेत्री	९८५७६४७०६२	९८५७६४६६७१	२ नं.वडा अध्यक्ष	धन ब खाती क्षेत्री	९८४०७२४४
३ नं.वडा अध्यक्ष	पदम ब पुन	९८५७६४७०६३	९८५७६४०५२१	३ नं.वडा अध्यक्ष	याम ब रोका मगर	९८५१००५५
४ नं.वडा अध्यक्ष	अण ब खड्का	९८५७६४७०६४	९८५७६२१०५९	४ नं.वडा अध्यक्ष	लाल ब रोका	९८४४३७०९
५ नं.वडा अध्यक्ष	गोविन्द बानिया	९८५७६४७०६५	९८४७७०३२०५	५ नं.वडा अध्यक्ष	भुपेन्द्र खत्री	९८४१७३६३
६ नं.वडा अध्यक्ष	कृष्ण ब बानिया	९८५७६४७०६६	९८५७६२२३९९			
७ नं.वडा अध्यक्ष	रमेश कु श्रेष्ठ	९८५७६४७०६७	९८४६८८११३९			
८ नं.वडा अध्यक्ष	उत्तम कु कर्माचार्य	९८५७६४७०६८	९८५७६४०१५६			
९ नं.वडा अध्यक्ष	चक्र ब के.सी	९८५७६४७०६९	९८५७६२३०१५			
१० नं.वडा अध्यक्ष	मसविर रोका	९८५७६४७०७०	९८४९१८९७६७			

अध्यक्ष			मालिका गाँउपालिका		
पद	नाम	सम्पर्क नम्बर	पद	नाम	सम्पर्क नम्बर
अध्यक्ष	प्रेम प्रसाद पुन	९८५७६५८६४६	अध्यक्ष	वेग प्रसाद गर्वुजा	९८५७६४०३५५
उपाध्यक्ष	रेशम पुन मगर	९८५७६२४२३९	उपाध्यक्ष	लक्ष्मी देवी घर्ति	९८६९००६७१५
१ नं.वडा अध्यक्ष	झक ब छुन्त्याल	९८४७७७२४५८	१ नं.वडा अध्यक्ष	टंक प्रसाद पुन	९८५७६२४५३०
२ नं.वडा अध्यक्ष	अक प्रसाद बि.क	९८६७३७११३५	२ नं.वडा अध्यक्ष	उदय कुमार बुढाथोकी	९८४८७९३६१९
३ नं.वडा अध्यक्ष	देविन्द्र रोका	९८५७६३८७७७	३ नं.वडा अध्यक्ष	मोती प्रसाद बुढा	९८६४९९७४०५
४ नं.वडा अध्यक्ष	याम बहादुर घर्ति	९८६६०२७३८७	४ नं.वडा अध्यक्ष	भेजेन्द्रमान पुन	९८४८७५४८०६
५ नं.वडा अध्यक्ष	अमर ब छुन्त्याल	९८५१६४४५५३	५ नं.वडा अध्यक्ष	मिन पुन	९८६७८८६५५०
६ नं.वडा अध्यक्ष	राजाराम उपाध्याय	९८५७६२४०४९	६ नं.वडा अध्यक्ष	पथ बहादुर रोका	९८४४९०२५७५
७ नं.वडा अध्यक्ष	अशोक खत्री	९७४९४३५१०६	७ नं.वडा अध्यक्ष	टक बहादुर पुन	९८६६०९२९१३
मंगला गाँउपालिका			रघुगंगा गाँउपालिका		
पद	नाम	सम्पर्क नम्बर	पद	नाम	सम्पर्क नम्बर
अध्यक्ष	भारत कुमार पुन	९८५७६२७८२४	अध्यक्ष	भव ब भण्डारी	९८५७६४०९८५
उपाध्यक्ष	दिवा कुमारी तिलिजा पुन	९८५७६४०४६९	उपाध्यक्ष	प्रेम कुमारी पुन	९८४६७१८०३४

१ नं.वडा अध्यक्ष	दिलिप कुमार गर्वुजा	९८५७६२४१२३	१ नं.वडा अध्यक्ष	बिल ब फगामी	९८४७६१००९७
२ नं.वडा अध्यक्ष	ओम प्रसाद फगामी	९८५७६४८७४८	२ नं.वडा अध्यक्ष	अमृत भण्डारी	९८६७७०८७२७
३ नं.वडा अध्यक्ष	रमेश पुर्जा	९८६३२२८९७७	३ नं.वडा अध्यक्ष	खिम ब शाही	९८४७६२७२९८
४ नं.वडा अध्यक्ष	लोक ब फगामी	९८६७६३९९५९	४ नं.वडा अध्यक्ष	पबिन गर्वुजा	९८६२३८८५८१
५ नं.वडा अध्यक्ष	राजेश तिलिजा पुन	९८६६०९८७४१	५ नं.वडा अध्यक्ष	मन ब शेरमुजा	९८५७६६०४५१
६ नं.वडा अध्यक्ष	राम ब खड्का	९८५७६६११३५	६ नं.वडा अध्यक्ष	मन कु शेरपुन्जा	९८५७६७७३१९
७ नं.वडा अध्यक्ष	मइलन पुर्जा पुन	९८४६५४५३१७	७ नं.वडा अध्यक्ष	थक बपाइजा	९८६०७७७७५०
८ नं.वडा अध्यक्ष	खम ब गर्वुजा पुन	९८५७६४५८९७	८ नं.वडा अध्यक्ष	गमान छन्त्याल	९८४६३३८१५

स्रोत: जिल्ला समन्वय समिति म्याग्दी

अनुसूची १

खानेपानिको मुख्य स्रोत अनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	खानेपानिको मुख्य स्रोत								
		धारा /पाईप घरपरिसर भित्र	धारा /पाईप घरपरिसर बाहिर	ट्यूबवेल / हाते पम्प	ढाकिएको ईनार/ कुवा	खुला ईनार/ कुवा	मुल धारा	नदी /खोला	जार/बोतल	अन्य
अन्नपुर्ण गा पा	३६००	८८७	२४७६	०	१	२०	२०६	६	०	४
१	३११	८	१९६	०	१	१	९९	५	०	१
२	२३७	६२	१७०	०	०	१	४	०	०	०
३	४८१	४७	४११	०	०	६	१६	०	०	१
४	५००	१३१	३०२	०	०	१	६५	०	०	१
५	५४८	१०४	४४०	०	०	३	०	०	०	१
६	६९३	२९४	३९३	०	०	३	३	०	०	०
७	४०४	२१९	१७०	०	०	४	१०	१	०	०
८	४२६	२२	३९४	०	०	१	९	०	०	०
रघुगंगा गा पा	४१५३	९३५	२१७९	०	५	२३	९६५	४३	०	३
१	३९२	२१	३५९	०	०	१	१०	०	०	१
२	९२१	३६१	४४६	०	०	९	१०५	०	०	०
३	११२३	३९९	४८९	०	२	८	१८५	३९	०	१
४	२७४	७	१५२	०	३	२	१०८	१	०	१
५	३३८	११५	६४	०	०	०	१५८	१	०	०
६	५३६	१२	३५७	०	०	१	१६६	०	०	०
७	३५७	१२	११२	०	०	२	२२९	२	०	०
८	२१२	८	२००	०	०	०	४	०	०	०
धवलागिरी गा पा	३१७६	११२१	१८११	०	१	१५	२००	१८	५	५
१	१९९	७	१९२	०	०	०	०	०	०	०
२	३४३	६	३२४	०	०	७	०	६	०	०
३	६२१	२२०	३९९	०	०	०	२	०	०	०
४	५२४	६७	३०५	०	०	३	१३७	१०	०	२

५	२३७	२४	२१३	०	०	०	०	०	०	०
६	३३९	६७	२१९	०	१	४	४२	१	५	०
७	९१३	७३०	१५९	०	०	१	१९	१	०	३
मालिका गा पा	४५९०	१२४०	२९४४	०	१३	२३	३३१	२१	१०	८
१	४९४	२४९	२३६	०	४	०	५	०	०	०
२	८७४	२४८	४५२	०	०	१७	१५१	१	५	०
३	५३६	१३७	३८६	०	६	१	३	०	०	३
४	४७६	१६६	२९४	०	०	२	४	६	१	३
५	७६८	१६७	४२२	०	३	२	१६३	१०	१	०
६	१००१	२६६	७२१	०	०	०	५	४	३	२
७	४४१	७	४३३	०	०	१	०	०	०	०
मंगला गा पा	३९११	१२५२	२४१३	०	१	७	२१८	१२	३	५
१	८४२	९३	७३५	०	०	०	७	४	२	१
२	१००४	३९७	५९९	०	०	१	१	३	१	२
३	७१३	२२६	४८१	०	०	६	०	०	०	०
४	३९०	४९	३३७	०	०	०	४	०	०	०
५	९६२	४८७	२६१	०	१	०	२०६	५	०	२
वेनीन पा	९३३६	४९४०	३९०८	०	२	४०	४२६	११	०	९
१	६५५	१६७	३११	०	०	०	१७६	०	०	१
२	९७०	३१८	५५७	०	१	९	८१	३	०	१
३	७११	३७	६४९	०	०	५	१५	५	०	०
४	८७९	२०९	६५६	०	०	६	४	२	०	२
५	८६८	१९०	६६९	०	०	४	५	०	०	०
६	६७८	३९३	२२९	०	०	१	५५	०	०	०
७	११४०	९७६	१५५	०	१	४	०	०	०	४
८	१८९६	१६८८	२००	०	०	२	५	०	०	१
९	११०८	७५२	३२८	०	०	३	२४	१	०	०
१०	४३१	२१०	१५४	०	०	६	६१	०	०	०

अनुसूची २

खाना पकाउन प्रयोग गरिने ईन्धन अनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने ईन्धनको प्रकार						
		काठ दाउरा	एल् पी ग्याँस	विद्युत	गुईँठा /गोवर	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
अन्नपुर्णगा पा	३६००	२७३०	८४९	२	०	१९	०	०
१	३११	२७६	३४	०	०	१	०	०
२	२३७	१२२	११४	१	०	०	०	०
३	४८१	२८५	१९३	०	०	३	०	०
४	५००	२८२	२१८	०	०	०	०	०
५	५४८	४७२	७५	१	०	०	०	०
६	६९३	५३५	१५०	०	०	८	०	०
७	४०४	३६९	२८	०	०	७	०	०
८	४२६	३८९	३७	०	०	०	०	०
रघुगंगा गा पा	४१५३	३६२२	४९१	१	०	३१	७	१
१	३९२	३३६	५६	०	०	०	०	०
२	९२१	८०५	८१	१	०	२९	५	०
३	११२३	८३२	२८८	०	०	१	१	१
४	२७४	२७०	३	०	०	१	०	०
५	३३८	३०२	३६	०	०	०	०	०
६	५३६	५२८	८	०	०	०	०	०
७	३५७	३४२	१४	०	०	०	१	०
८	२१२	२०७	५	०	०	०	०	०
धवलागिरी गा पा	३१७६	२९२९	२४३	१	०	१	१	१
१	१९९	१९९	०	०	०	०	०	०
२	३४३	३३८	४	०	०	१	०	०
३	६२१	५३३	८७	०	०	०	१	०
४	५२४	५००	२४	०	०	०	०	०
५	२३७	२२७	९	१	०	०	०	०
६	३३९	३२६	१२	०	०	०	०	१
७	९१३	८०६	१०७	०	०	०	०	०

मालिका गा पा	४५९०	३७६४	७५४	३	०	५५	१२	२
१	४९४	४७७	१७	०	०	०	०	०
२	८७४	८२९	४३	०	०	१	०	१
३	५३६	५१०	२६	०	०	०	०	०
४	४७६	४४२	३३	१	०	०	०	०
५	७६८	७१२	४३	०	०	०	१२	१
६	१००१	४३७	५६१	२	०	१	०	०
७	४४१	३५७	३१	०	०	५३	०	०
मंगला गा पा	३९११	३२१०	६३६	२०	०	४४	०	१
१	८४२	७६४	६९	९	०	०	०	०
२	१००४	६६२	३३७	२	०	३	०	०
३	७१३	६२५	६४	४	०	२०	०	०
४	३९०	३६०	२५	५	०	०	०	०
५	९६२	७९९	१४१	०	०	२१	०	१
वेनीन पा	९३३६	४८८०	४४१२	१५	०	१५	८	६
१	६५५	४५३	१९५	१	०	६	०	०
२	९७०	७२६	२४२	०	०	०	२	०
३	७११	६७१	३७	१	०	२	०	०
४	८७९	४७१	४०६	१	०	१	०	०
५	८६८	७४८	११७	०	०	२	०	१
६	६७८	४५३	२२४	०	०	१	०	०
७	११४०	१२६	१०१३	१	०	०	०	०
८	१८९६	५८	१८२५	८	०	०	०	५
९	११०८	७९९	३०६	२	०	१	०	०
१०	४३१	३७५	४७	१	०	२	६	०

अनुसूची ३

बत्ति बालन अक्सर प्रयोग गर्ने स्रोतअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	बत्ति बालन अक्सर प्रयोग गर्ने स्रोत				
		बिजुली	सोलार सौर्यउर्जा	मट्टीतेल	बायग्याँस	अन्य
अन्नपूर्णगा पा	३६००	३४४३	७५	६३	३	१६
१	३११	३००	२	८	१	०
२	२३७	२२७	२	६	२	०
३	४८१	४४९	२३	४	०	५
४	५००	४६८	२	२९	०	१
५	५४८	५२३	१८	५	०	२
६	६९३	६८६	३	४	०	०
७	४०४	३८९	११	०	०	४
८	४२६	४०१	१४	७	०	४
रघुगंगा गा पा	४१५३	४०३१	८३	२०	१	१८
१	३९२	३८४	१	४	०	३
२	९२१	८७४	३९	४	१	३
३	११२३	१०९६	१९	७	०	१
४	२७४	२६७	१	४	०	२
५	३३८	३३३	१	१	०	३
६	५३६	५३१	५	०	०	०
७	३५७	३३६	१७	०	०	४
८	२१२	२१०	०	०	०	२
धवलागिरी गा पा	३१७६	२५८६	४४१	३	३	१४३
१	१९९	१९८	१	०	०	०
२	३४३	३	२५९	०	०	८१
३	६२१	५८३	३३	१	१	३
४	५२४	४३१	८२	१	२	८

५	२३७	२३६	१	०	०	०
६	३३९	२७५	२२	०	०	४२
७	९१३	८६०	४३	१	०	९
मालिका गा पा	४५९०	४३१६	१८२	३४	२	५६
१	४९४	४५७	१८	१४	०	५
२	८७४	७६७	७५	४	१	२७
३	५३६	४९५	२७	७	०	७
४	४७६	४६७	५	२	०	२
५	७६८	७१७	३१	७	१	१२
६	१००१	९७४	२४	०	०	३
७	४४१	४३९	२	०	०	०
मंगला गा पा	३९११	३८५४	३८	७	२	१०
१	८४२	८२६	१०	३	०	३
२	१००४	९८५	१४	२	०	३
३	७१३	७०९	२	०	०	२
४	३९०	३८५	३	१	१	०
५	९६२	९४९	९	१	१	२
वेनी न पा	९३३६	९११८	१७३	२४	१	२०
१	६५५	६४४	१०	०	०	१
२	९७०	९४६	१६	१	०	७
३	७११	७०२	५	३	०	१
४	८७९	८६२	१४	०	०	३
५	८६८	८५७	५	५	०	१
६	६७८	६५४	१९	५	०	०
७	११४०	१०८५	५२	०	०	३
८	१८९६	१८७५	१८	१	१	१
९	११०८	१०८३	२१	३	०	१
१०	४३१	४१०	१३	६	०	२

अनुसूची ४

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकारअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार	परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				चर्पी नभएको
		फलस भएको(सार्वजनिक ढल)	फलस भएको(सेप्टि ट्याङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	
अन्नपुर्णगा पा	३६००	१००	३१०४	३२९	६	६१
१	३११	१	२९४	१६	०	०
२	२३७	१	१९८	३८	०	०
३	४८१	१४	४४७	१७	०	३
४	५००	०	४३६	२४	०	४०
५	५४८	३६	३९३	१११	५	३
६	६९३	१५	५८५	९२	०	१
७	४०४	१६	३७४	८	१	५
८	४२६	१७	३७७	२३	०	९
रघुगंगा गा पा	४१५३	७७	३५९६	४०४	४	७२
१	३९२	२	३६६	१५	२	७
२	९२१	२९	८४९	२३	२	१८
३	११२३	२२	१०४४	३६	०	२१
४	२७४	६	२५१	१७	०	०
५	३३८	४	३१४	१०	०	१०
६	५३६	११	३४०	१८३	०	२
७	३५७	२	३२८	१३	०	१४

८	२१२	१	१०४	१०७	०	०
धवलागिरी गा पा	३१७६	७६	२०४९	९६५	१२	७४
१	१९९	०	१८६	११	०	२
२	३४३	७	२७५	४६	३	१२
३	६२१	५	३९४	२१४	३	५
४	५२४	१५	३१२	१६८	४	२५
५	२३७	१२	२२४	०	०	१
६	३३९	९	१४३	१६६	१	२०
७	९१३	२८	५१५	३६०	१	९
मालिका गा पा	४५९०	७०	२८०८	१५२७	२५	१६०
१	४९४	५	४६२	१४	०	१३
२	८७४	९	४६१	३१५	१५	७४
३	५३६	८	४७३	१२	१	४२
४	४७६	३	१	४५७	४	११
५	७६८	७	५६१	१९३	०	७
६	१००१	३८	८४४	१११	०	८
७	४४१	०	६	४२५	५	५
मंगला गा पा	३९११	७९	३४६७	३३४	१६	१५
१	८४२	११	६८२	१४२	२	५
२	१००४	६	९३८	५७	०	३
३	७१३	४५	५७०	९७	०	१
४	३९०	३	३७५	१२	०	०
५	९६२	१४	९०२	२६	१४	६

वेनी न पा	९३३६	३७५	७०३१	१८२२	३३	७५
१	६५५	८	१५८	४६९	३	१७
२	९७०	१७	७७३	१६३	४	१३
३	७११	१०	५६०	१३४	१	६
४	८७९	२७	८३०	१६	२	४
५	८६८	५	४९०	३५२	५	१६
६	६७८	३७	६३२	७	०	२
७	११४०	१६२	९२७	४६	३	२
८	१८९६	२७	१७९५	७१	२	१
९	११०८	५७	८१०	२१८	१३	१०
१०	४३१	२५	५६	३४६	०	४

अनुसूची ५

५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहको साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण

स्थानिय तह	लिङ्ग / वाड	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
अन्नपुर्ण गा पा	जम्मा	११५८७	९३५५	४०	२१७९	१३	८०.७४
	पुरुष	५६८४	५०२१	१३	६४४	६	८८.३४
	महिला	५९०३	४३३४	२७	१५३५	७	७३.४२
	वाड १						
	जम्मा	९५१	७३४	६	२११	०	७७.१८
	पुरुष	४८३	४११	५	६७	०	८५.०९
	महिला	४६८	३२३	१	१४४	०	६९.०२
	२						
	जम्मा	७५७	५९८	०	१५८	१	७९.००
	पुरुष	३९२	३३६	०	५६	०	८५.७१
	महिला	३६५	२६२	०	१०२	१	७१.७८
	३						
	जम्मा	१७०७	१३९१	७	३०९	०	८१.४९
	पुरुष	८५८	७४०	१	११७	०	८६.२५
	महिला	८४९	६५१	६	१९२	०	७६.६८
	४						
	जम्मा	१६११	१३२५	१	२७९	६	८२.२५
	पुरुष	७८२	६८६	०	९२	४	८७.७२
	महिला	८२९	६३९	१	१८७	२	७७.०८
	५						
जम्मा	१८९०	१५७४	८	३०४	४	८३.२८	
पुरुष	९३७	८३३	१	१०२	१	८८.९०	

महिला	९५३	७४१	७	२०२	३	७७.७५
६						
जम्मा	२२०७	१७८८	९	४०८	२	८१.०१
पुरुष	१०४७	९४८	३	९५	१	९०.५४
महिला	११६०	८४०	६	३१३	१	७२.४१
७						
जम्मा	१२३०	९८५	४	२४१	०	८०.०८
पुरुष	५८०	५२८	२	५०	०	९१.०३
महिला	६५०	४५७	२	१९१	०	७०.३१
८						
जम्मा	१२३४	९६०	५	२६९	०	७७.८०
पुरुष	६०५	५३९	१	६५	०	८९.०९
महिला	६२९	४२१	४	२०४	०	६६.९३
जम्मा	१३१०४	९४७६	८८	३५१८	२२	७२.३१
पुरुष	६२३७	५१६७	२७	१०३४	९	८२.८४
महिला	६८६७	४३०९	६१	२४८४	१३	६२.७५
वाड १						
जम्मा	१२५९	८८०	२०	३४७	१२	६९.९०
पुरुष	६०९	४९३	६	१०३	७	८०.९५
महिला	६५०	३८७	१४	२४४	५	५९.५४
२						
जम्मा	२७३९	२०७२	५	६५९	३	७५.६५
पुरुष	१२६७	११०७	१	१५८	१	८७.३७
महिला	१४७२	९६५	४	५०१	२	६५.५६
३						
जम्मा	३५५०	२६३४	३५	८७७	४	७४.२०
पुरुष	१६५३	१३९८	१४	२४०	१	८४.५७

रघुगंगा गा पा

महिला	१८९७	१२३६	२१	६३७	३	६५.१६
४						
जम्मा	९२०	६५२	३	२६५	०	७०.८७
पुरुष	४६०	३६६	१	९३	०	७९.५७
महिला	४६०	२८६	२	१७२	०	६२.१७
५						
जम्मा	१०७२	७७५	५	२८९	३	७२.२९
पुरुष	४९४	४२३	०	७१	०	८५.६३
महिला	५७८	३५२	५	२१८	३	६०.९०
६						
जम्मा	१७११	११८६	५	५२०	०	६९.३२
पुरुष	८३१	६५०	१	१८०	०	७८.२२
महिला	८८०	५३६	४	३४०	०	६०.९१
७						
जम्मा	१११७	८१०	११	२९६	०	७२.५२
पुरुष	५४६	४५८	२	८६	०	८३.८८
महिला	५७१	३५२	९	२१०	०	६१.६५
८						
जम्मा	७३६	४६७	४	२६५	०	६३.४५
पुरुष	३७७	२७२	२	१०३	०	७२.१५
महिला	३५९	१९५	२	१६२	०	५४.३२
धवलागिरी गा पा						
जम्मा	११४८३	८७५२	२५	२६९४	१२	७६.२२
पुरुष	५५४४	४६१४	११	९१५	४	८३.२३
महिला	५९३९	४१३८	१४	१७७९	८	६९.६८
वाड १						
जम्मा	७५०	५६९	३	१७६	२	७५.८७
पुरुष	३६९	२९०	२	७६	१	७८.५९

महिला	३८१	२७९	१	१००	१	७३.२३
२						
जम्मा	१३१३	१०१६	४	२९१	२	७७.३८
पुरुष	६१४	५०३	१	१०९	१	८१.९२
महिला	६९९	५१३	३	१८२	१	७३.३९
३						
जम्मा	२११९	१५८०	२	५३७	०	७४.५६
पुरुष	९९४	८२९	०	१६५	०	८३.४०
महिला	११२५	७५१	२	३७२	०	६६.७६
४						
जम्मा	१९६३	१५००	३	४५६	४	७६.४१
पुरुष	९८२	८२२	१	१५८	१	८३.७१
महिला	९८१	६७८	२	२९८	३	६९.११
५						
जम्मा	८३२	६३२	१	१९७	२	७५.९६
पुरुष	४०९	३३८	१	६९	१	८२.६४
महिला	४२३	२९४	०	१२८	१	६९.५०
६						
जम्मा	११७२	८२८	१	३४१	२	७०.६५
पुरुष	५७९	४५१	०	१२८	०	७७.८९
महिला	५९३	३७७	१	२१३	२	६३.५८
७						
जम्मा	३३३४	२६२७	११	६९६	०	७८.७९
पुरुष	१५९७	१३८१	६	२१०	०	८६.४७
महिला	१७३७	१२४६	५	४८६	०	७१.७३
मालिका गा पा						
जम्मा	१६७०६	१३०१३	१३८	३५११	४४	७७.८९
पुरुष	८०२४	६९१७	४९	१०४०	१८	८६.२०

महिला	द६द२	६०९६	द९	२४७१	२६	७०.२१
वाड १						
जम्मा	१८१४	१३७२	१	४४१	०	७५.६३
पुरुष	८७६	७४१	०	१३५	०	८४.५९
महिला	९३८	६३१	१	३०६	०	६७.२७
२						
जम्मा	३३०४	२५९५	९	६९३	७	७८.५४
पुरुष	१६२१	१३७५	२	२४२	२	८४.८२
महिला	१६८३	१२२०	७	४५१	५	७२.४९
३						
जम्मा	१९६७	१५४८	१	३८८	३०	७८.७०
पुरुष	९३१	८०५	०	११४	१२	८६.४७
महिला	१०३६	७४३	१	२७४	१८	७१.७२
४						
जम्मा	१९४५	१४२२	१५	५०५	३	७३.११
पुरुष	९२०	७५४	८	१५६	२	८१.९६
महिला	१०२५	६६८	७	३४९	१	६५.१७
५						
जम्मा	२८४६	२१६६	५१	६२८	१	७६.११
पुरुष	१३३०	११५७	१५	१५७	१	८६.९९
महिला	१५१६	१००९	३६	४७१	०	६६.५६
६						
जम्मा	३२६१	२६५१	१६	५९१	३	८१.२९
पुरुष	१५७९	१४०५	८	१६५	१	८८.९८
महिला	१६८२	१२४६	८	४२६	२	७४.०८
७						
जम्मा	१५६९	१२५९	४५	२६५	०	८०.२४

	पुरुष	७६७	६८०	१६	७१	०	८८.६६
	महिला	८०२	५७९	२९	१९४	०	७२.१९
मंगला गा पा	जम्मा	१३५००	१०९१६	१६	२५५७	११	८०.८६
	पुरुष	६२८५	५५११	५	७६३	६	८७.६८
	महिला	७२१५	५४०५	११	१७९४	५	७४.९१
	वाड १						
	जम्मा	२६८७	२०७७	५	६०३	२	७७.३०
	पुरुष	१२४९	१०५२	२	१९४	१	८४.२३
	महिला	१४३८	१०२५	३	४०९	१	७१.२८
	२						
	जम्मा	३४७०	२७९९	२	६६८	१	८०.६६
	पुरुष	१६३७	१४५०	०	१८७	०	८८.५८
	महिला	१८३३	१३४९	२	४८१	१	७३.६०
	३						
	जम्मा	२४३७	२०५७	४	३७३	३	८४.४१
	पुरुष	११५०	१०२१	१	१२६	२	८८.७८
	महिला	१२८७	१०३६	३	२४७	१	८०.५०
	४						
	जम्मा	१३७६	११९६	०	१८०	०	८६.९२
	पुरुष	६४७	५८८	०	५९	०	९०.८८
	महिला	७२९	६०८	०	१२१	०	८३.४०
	५						
जम्मा	३५३०	२७८७	५	७३३	५	७८.९५	
पुरुष	१६०२	१४००	२	१९७	३	८७.३९	
महिला	१९२८	१३८७	३	५३६	२	७१.९४	
वेनी न पा	जम्मा	३०३८४	२५२९२	१११	४९६१	२०	८३.२४
	पुरुष	१४१२७	१२८७०	३३	१२१३	११	९१.१०

महिला	१६२५७	१२४२२	७८	३७४८	९	७६.४१
वाड १						
जम्मा	२२५४	१७८६	१०	४५३	५	७९.२४
पुरुष	१०४०	९४७	३	८७	३	९१.०६
महिला	१२१४	८३९	७	३६६	२	६९.११
२						
जम्मा	३२१८	२६२१	४	५८९	४	८१.४५
पुरुष	१४७५	१३३५	२	१३६	२	९०.५१
महिला	१७४३	१२८६	२	४५३	२	७३.७८
३						
जम्मा	२४६५	१९१७	०	५४७	१	७७.७७
पुरुष	११०८	९७२	०	१३६	०	८७.७३
महिला	१३५७	९४५	०	४११	१	६९.६४
४						
जम्मा	३०३७	२५३०	१६	४९१	०	८३.३१
पुरुष	१४२७	१२८९	४	१३४	०	९०.३३
महिला	१६१०	१२४१	१२	३५७	०	७७.०८
५						
जम्मा	२८४७	२१७६	१२	६५७	२	७६.४३
पुरुष	१३१५	११५०	५	१५९	१	८७.४५
महिला	१५३२	१०२६	७	४९८	१	६६.९७
६						
जम्मा	२३०८	१८०१	२१	४८५	१	७८.०३
पुरुष	१११६	९८४	९	१२३	०	८८.१७
महिला	११९२	८१७	१२	३६२	१	६८.५४
७						
जम्मा	३५१५	३२३८	१५	२५८	४	९२.१२

पुरुष	१६६२	१६०१	४	५४	३	९६.३३
महिला	१८५३	१६३७	११	२०४	१	८८.३४
८						
जम्मा	५७३०	५३४८	१५	३६६	१	९३.३३
पुरुष	२६७६	२५८८	३	८५	०	९६.७१
महिला	३०५४	२७६०	१२	२८१	१	९०.३७
९						
जम्मा	३६९१	२८४९	१२	८३०	०	७७.१९
पुरुष	१६९१	१४६७	१	२२३	०	८६.७५
महिला	२०००	१३८२	११	६०७	०	६९.१०
१०						
जम्मा	१३१९	१०२६	६	२८५	२	७७.७९
पुरुष	६१७	५३७	२	७६	२	८७.०३
महिला	७०२	४८९	४	२०९	०	६९.६६

अनुसूची ६

स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको विवरण

क्र.स.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	राजनीतिक दल	नाम	लिंग	प्राप्त मत	कैफियत
१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	अध्यक्ष		ने क पा एमाले	भारत कुमार पुन	पुरुष	४०५८	निर्वाचित
२	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	उपाध्यक्ष		ने क पा एमाले	दिवा कुमारी तिलिजा पुन	महिला	४०१५	निर्वाचित
३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	म.सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	आशा गुरुङ्ग	महिला		निर्बिरोध
४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	विष्णु कुमारी गर्बुजा	महिला		निर्बिरोध
५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	गेम माया पुन	महिला		निर्बिरोध
६	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	देव कुमारी पुन	महिला		निर्बिरोध
७	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	विर बहादुर पौडेल	पुरुष		निर्बिरोध
८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	मिठु वि.क	महिला		निर्बिरोध
९	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	ने क पा एमाले	दिलिप कुमार गर्बुजा	पुरुष	३३२	निर्वाचित
१०	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	ने क पा एमाले	जुन कुमारी गर्बुजा	महिला	३३४	निर्वाचित
११	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	१	ने क पा एमाले	शोभा वि.क.	महिला	३१४	निर्वाचित
१२	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	विर्ख बहादुर गर्बुजा	पुरुष	३३३	निर्वाचित
१३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	गोबिन चोचाडगी	पुरुष	३३०	निर्वाचित
१४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	ओमप्रसाद फगामी	पुरुष	३२९	निर्वाचित
१५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	विष्णु कुमारी गर्बुजा	महिला	३१९	निर्वाचित

१६	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	२	ने क पा एमाले	विष्णु कुमारी दमै	महिला	३२०	निर्वाचित
१७	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	चन्द्र कुमार फगामी	पुरुष	३१८	निर्वाचित
१८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	देव गुर्वुजा पुन	पुरुष	३१६	निर्वाचित
१९	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	रमेश पुर्जा	पुरुष	५३४	निर्वाचित
२०	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	आशा गुरुङ्ग	महिला	५५८	निर्वाचित
२१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा एमाले	पार्वती वि.क.	महिला	५४०	निर्वाचित
२२	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा एमाले	लाल बहादुर पुन	पुरुष	५४१	निर्वाचित
२३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा एमाले	दुर्गा दत्त सुवेदी	पुरुष	५३६	निर्वाचित
२४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	लोक बहादुर फगामी	पुरुष	६०६	निर्वाचित
२५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	याम कुमारी सोतन्जा	महिला	५९६	निर्वाचित
२६	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	सुकमाया विश्वकर्मा	महिला	६०२	निर्वाचित
२७	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	भीम बहादुर सेर्पुजा	पुरुष	५९८	निर्वाचित
२८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	श्याम पुर्जा	पुरुष	५६१	निर्वाचित
२९	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	राजेश तिलिजा पुन	पुरुष	७०६	निर्वाचित
३०	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	इशा गर्वुजा	महिला	६९१	निर्वाचित
३१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	जुना खाति	महिला	६४८	निर्वाचित
३२	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	राम बहादुर पुर्जा	पुरुष	५९२	निर्वाचित
३३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	५	ने क पा (मा.के.)	पूर्ण बहादुर पाईजा पुन	पुरुष	६६६	निर्वाचित
३४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	राम बहादुर खड्का	पुरुष	७०६	निर्वाचित

३५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	पुस्पा बानिया बरुवाल	महिला	७०४	निर्वाचित
३६	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	६	ने क पा एमाले	जमुना परियार	महिला	६९२	निर्वाचित
३७	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	क्षेत्र बहादुर बरुवाल	पुरुष	७१४	निर्वाचित
३८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	चिन बहादुर पुन	पुरुष	६९३	निर्वाचित
३९	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	७	ने क पा एमाले	मइलन पुर्जा पुन	पुरुष	३९८	निर्वाचित
४०	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	उर्मिला पुन पाइजा	महिला	३६९	निर्वाचित
४१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	७	ने क पा एमाले	सम्झना पौडेल	महिला	३६३	निर्वाचित
४२	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	बुद्धिविर पुन	पुरुष	४४४	निर्वाचित
४३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	गेम बहादुर पुन	पुरुष	३६६	निर्वाचित
४४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	८	ने क पा एमाले	खम बहादुर गर्बुजा पुन	पुरुष	५४१	निर्वाचित
४५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	ने क पा एमाले	देव कुमारी पुन	महिला	५११	निर्वाचित
४६	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	द. म. सदस्य	८	ने क पा एमाले	एलिना रसाइली वि क	महिला	५०३	निर्वाचित
४७	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	८	ने क पा एमाले	यम बहादुर पुन	पुरुष	५१७	निर्वाचित
४८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	सदस्य	८	ने क पा एमाले	गेम माया पुन	महिला	४४३	निर्वाचित
४९	धवलागिरी गाउँपालिका	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	प्रेम प्रसाद पुन	पुरुष	३१२३	निर्वाचित
५०	धवलागिरी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष		ने क पा (मा .के)	रेशम पुन मगर	पुरुष	२८१२	निर्वाचित
५१	धवलागिरी गाउँपालिका	म.सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	फुल माया बुढाथोकी	महिला	२१	निर्वाचित
५२	धवलागिरी गाउँपालिका	म.सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	सिता कुमारी छुन्त्याल	महिला	२१	निर्वाचित
५३	धवलागिरी गाउँपालिका	म.सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	नर कुमारी बुढाथोकी	महिला	२१	निर्वाचित

५४	धवलागिरी गाउँपालिका	म.सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	डिल कुमरी वि.क.	महिला	२१	निर्वाचित
५५	धवलागिरी गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा कापा)		d	भविन्द्र छुन्त्याल	पुरुष	२०	निर्वाचित
५६	धवलागिरी गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा कापा)		स्वतन्त्र	देउ प्रसाद छुन्त्याल पुन	पुरुष	२०	निर्वाचित
५७	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	ने क पा (मा .के)	झक बहादुर छुन्त्याल	पुरुष		निर्बिरोध
५८	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	ने क पा (मा .के)	सिता कुमारी छुन्त्याल	महिला		निर्बिरोध
५९	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	१	ने क पा (मा .के)	सतमाया वि.क	महिला		निर्बिरोध
६०	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	१	ने क पा (मा .के)	केआई सिंह छुन्त्याल	पुरुष		निर्बिरोध
६१	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	१	स्वतन्त्र	गुनराम छुन्त्याल	पुरुष		निर्बिरोध
६२	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	अक प्रसाद वि.क.	पुरुष	३३३	निर्वाचित
६३	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	फुल माया बुढाथोकी	महिला	३१८	निर्वाचित
६४	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	२	ने क पा एमाले	दिल माया विक	महिला	३४२	निर्वाचित
६५	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	मिम बहादुर पाइजा	पुरुष	३५२	निर्वाचित
६६	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	तिल राम दमै	पुरुष	३४२	निर्वाचित
६७	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	नेपाली काँग्रेस	देबिन्द्र रोका	पुरुष	५८६	निर्वाचित
६८	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	गंगा देवी पुन	महिला	५६४	निर्वाचित
६९	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा एमाले	राज कुमारी कामी	महिला	५५२	निर्वाचित
७०	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	शेर बहादुर मल्ल	पुरुष	६३७	निर्वाचित
७१	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	कमल सि घर्ति	पुरुष	५२५	निर्वाचित

७२	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	ने क पा एमाले	याम बहादुर धर्ति	पुरुष	६७४	निर्वाचित
७३	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	ने क पा एमाले	सन्ता गर्बुजा	महिला	७२०	निर्वाचित
७४	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	४	ने क पा एमाले	सिता देवी कामी	महिला	७१४	निर्वाचित
७५	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	४	ने क पा एमाले	रिम रोका मगर	पुरुष	७०६	निर्वाचित
७६	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	४	ने क पा एमाले	हरी प्रसाद तिलिजा	पुरुष	६९३	निर्वाचित
७७	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	अमर बहादुर छन्त्याल	पुरुष	३४१	निर्वाचित
७८	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	बिन्दिया घर्ति मगर छन्त्याल	महिला	३४४	निर्वाचित
७९	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	दीपा बि.क	महिला	३३७	निर्वाचित
८०	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भक्त बहादुर छन्त्याल	पुरुष	३३९	निर्वाचित
८१	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	अड बहादुर पुन	पुरुष	३२४	निर्वाचित
८२	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	ने क पा एमाले	राजाराम उपाध्याय	पुरुष	४११	निर्वाचित
८३	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	ने क पा एमाले	गोरी जुगजाली	महिला	४१७	निर्वाचित
८४	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	६	ने क पा एमाले	मन कुमारी लामगारे	महिला	४३०	निर्वाचित
८५	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	गमन जुगजाली	पुरुष	४५०	निर्वाचित
८६	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	श्रीप्रसाद गर्बुजा	पुरुष	३८९	निर्वाचित
८७	धवलागिरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	ने क पा (मा .के)	अशोक खत्री	पुरुष	७५२	निर्वाचित
८८	धवलागिरी गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	ने क पा (मा .के)	नर कुमारी बुढाथोकी	महिला	६५१	निर्वाचित
८९	धवलागिरी गाउँपालिका	द. म. सदस्य	७	ने क पा (मा .के)	डिल कुमरी वि.क.	महिला	६६७	निर्वाचित
९०	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा (मा .के)	राम बहादुर खत्री	पुरुष	६७५	निर्वाचित

९१	धवलागिरी गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा (मा .के)	वीर बहादुर सुनार	पुरुष	५५२	निर्वाचित
९२	बेनी नगरपालिका	प्रमुख		ने क पा एमाले	सुरत के.सि.	पुरुष	७६०३	निर्वाचित
९३	बेनी नगरपालिका	उपप्रमुख		ने क पा (मा .के)	ज्योती लामिछाने पौडेल	महिला	७०४३	निर्वाचित
९४	बेनी नगरपालिका	म.सदस्य(न का पा)		नेपाली काँग्रेस	सृजना श्रेष्ठ	महिला	२९	निर्वाचित
९५	बेनी नगरपालिका	म.सदस्य(न का पा)		नेपाली काँग्रेस	वविता सापकोटा	महिला	२९	निर्वाचित
९६	बेनी नगरपालिका	म.सदस्य(न का पा)		नेपाली काँग्रेस	सुजाता किसान	महिला	२९	निर्वाचित
९७	बेनी नगरपालिका	म.सदस्य(न का पा)		नेपाली काँग्रेस	निर्मला मल्ल	महिला	२९	निर्वाचित
९८	बेनी नगरपालिका	म.सदस्य(न का पा)		ने क पा (मा .के)	मिना कुमारी कार्की	महिला	२९	निर्वाचित
९९	बेनी नगरपालिका	द वा अल्प. सदस्य(न का पा)		नेपाली काँग्रेस	मन कुमारी विश्वकर्मा	महिला	२९	निर्वाचित
१००	बेनी नगरपालिका	द वा अल्प. सदस्य(न का पा)		ने क पा (मा .के)	किसान विश्वकर्मा	पुरुष	२९	निर्वाचित
१०१	बेनी नगरपालिका	द वा अल्प. सदस्य(न का पा)		नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकिकृत समाजवादी)	कृष्णकुमार विश्वकर्मा	पुरुष	२९	निर्वाचित
१०२	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	१	ने क पा एमाले	टेक बहादुर थापा	पुरुष	५३२	निर्वाचित
१०३	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	१	ने क पा एमाले	निर्मला शर्मा सापकोटा	महिला	५९८	निर्वाचित
१०४	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	१	ने क पा एमाले	कुमारी किसान	महिला	५९२	निर्वाचित
१०५	बेनी नगरपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	राज कुमार थापा	पुरुष	६३४	निर्वाचित
१०६	बेनी नगरपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	तारा प्रसाद थापा मगर	पुरुष	५३७	निर्वाचित
१०७	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	२	नेपाली काँग्रेस	याम बहादुर क्षेत्री	पुरुष	१००२	निर्वाचित

१०८	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	वविता सापकोटा	महिला	८७३	निर्वाचित
१०९	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	विष्णु कुमारी सार्की	महिला	८७७	निर्वाचित
११०	बेनी नगरपालिका	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	चन्द्रकान्त रिजाल	पुरुष	९१७	निर्वाचित
१११	बेनी नगरपालिका	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	कृष्ण बहादुर कार्की	पुरुष	८६२	निर्वाचित
११२	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा (मा .के)	पदम बहादुर पुन	पुरुष	७०५	निर्वाचित
११३	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	दुरपति छन्तयाल	महिला	६५९	निर्वाचित
११४	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	ससिकला सुनार	महिला	५६७	निर्वाचित
११५	बेनी नगरपालिका	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	भिम बहादुर थापा मगर	पुरुष	५३६	निर्वाचित
११६	बेनी नगरपालिका	सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	रत्न बहादुर घर्ती क्षेत्री	पुरुष	४६९	निर्वाचित
११७	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	४	ने क पा (मा .के)	अण बहादुर खड्का	पुरुष	६६५	निर्वाचित
११८	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	४	ने क पा (मा .के)	मिना कुमारी कार्की	महिला	६९६	निर्वाचित
११९	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	४	ने क पा (मा .के)	पवित्रा सार्की	महिला	६६१	निर्वाचित
१२०	बेनी नगरपालिका	सदस्य	४	ने क पा (मा .के)	केन खत्री	पुरुष	७५५	निर्वाचित
१२१	बेनी नगरपालिका	सदस्य	४	ने क पा (मा .के)	प्रेम बहादुर श्रीस	पुरुष	६४८	निर्वाचित
१२२	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	५	ने क पा एमाले	गोविन्द बानियाँ	पुरुष	९२०	निर्वाचित
१२३	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	दुर्गा कुमारी शर्मा	महिला	९७५	निर्वाचित
१२४	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	५	ने क पा एमाले	मनिषा नेपाली परियार	महिला	९४९	निर्वाचित
१२५	बेनी नगरपालिका	सदस्य	५	ने क पा एमाले	डम्मर बहादुर वानियाँ	पुरुष	८५०	निर्वाचित
१२६	बेनी नगरपालिका	सदस्य	५	ने क पा एमाले	देवीदत्त पौडेल	पुरुष	८४५	निर्वाचित

१२७	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	६	ने क पा एमाले	कृष्ण बहादुर बाँनिया	पुरुष	१०३६	निर्वाचित
१२८	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	६	ने क पा एमाले	शारदा थापा	महिला	८९३	निर्वाचित
१२९	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	६	ने क पा एमाले	राधिका विश्वकर्मा	महिला	९८७	निर्वाचित
१३०	बेनी नगरपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	ईश्वर पौडेल	पुरुष	९४०	निर्वाचित
१३१	बेनी नगरपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	कृष्ण दत्त पौडेल पाध्या	पुरुष	१०२१	निर्वाचित
१३२	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	७	नेपाली काँग्रेस	रमेश कुमार श्रेष्ठ	पुरुष	३२४	निर्वाचित
१३३	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	सुजना श्रेष्ठ	महिला	४४३	निर्वाचित
१३४	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	सुजाता किसान	महिला	३४४	निर्वाचित
१३५	बेनी नगरपालिका	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	सोहन श्रेष्ठ	पुरुष	३६२	निर्वाचित
१३६	बेनी नगरपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	रमेश फगामी	पुरुष	३०७	निर्वाचित
१३७	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	८	ने क पा एमाले	उत्तम कुमार कर्माचार्य	पुरुष	३१७	निर्वाचित
१३८	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	८	ने क पा एमाले	नरु थजाली	महिला	३२५	निर्वाचित
१३९	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	८	ने क पा एमाले	जानकी वि.क	महिला	३३८	निर्वाचित
१४०	बेनी नगरपालिका	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	हिरा बहादुर पुन	पुरुष	३२१	निर्वाचित
१४१	बेनी नगरपालिका	सदस्य	८	ने क पा एमाले	याम बहादुर वानियाँ	पुरुष	३२६	निर्वाचित
१४२	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	९	नेपाली काँग्रेस	चक्र बहादुर के.सी	पुरुष	१२२५	निर्वाचित
१४३	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	गंगा पुरी	महिला	११३६	निर्वाचित
१४४	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	शारदा वि.क	महिला	११४२	निर्वाचित
१४५	बेनी नगरपालिका	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	गणेश शर्मा	पुरुष	१०८८	निर्वाचित

१४६	बेनी नगरपालिका	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	झलक बहादुर विश्वकर्मा	पुरुष	१०५९	निर्वाचित
१४७	बेनी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	१०	ने क पा एमाले	मसविर रोका	पुरुष	४६७	निर्वाचित
१४८	बेनी नगरपालिका	महिला सदस्य	१०	ने क पा एमाले	जानकी शर्मा	महिला	४७२	निर्वाचित
१४९	बेनी नगरपालिका	द. म. सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	सरिता बि.क.पुन	महिला	४७६	निर्वाचित
१५०	बेनी नगरपालिका	सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	निर्मला मल्ल	महिला	४८१	निर्वाचित
१५१	बेनी नगरपालिका	सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	वेगम बहादुर पाइजा	पुरुष	४४७	निर्वाचित
१५२	मंगला गाउँपालिका	अध्यक्ष		ने क पा एमाले	सत प्रसाद रोका	पुरुष	३९६८	निर्वाचित
१५३	मंगला गाउँपालिका	उपाध्यक्ष		ने क पा एमाले	प्रेमकुमारी खत्री	महिला	४२६१	निर्वाचित
१५४	मंगला गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	सरस्वती उपाध्याय	महिला	१८	निर्वाचित
१५५	मंगला गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	डिल कुमारी खत्री	महिला	१८	निर्वाचित
१५६	मंगला गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	तिलकुमारी खत्री	महिला	१८	निर्वाचित
१५७	मंगला गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	भुमिसरा बुढाथोकी	महिला	१८	निर्वाचित
१५८	मंगला गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	शंकर शेरचन	पुरुष		निर्बिरोध
१५९	मंगला गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	टेक बहादुर किसान	पुरुष		निर्बिरोध
१६०	मंगला गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	ने क पा एमाले	एकजित रोका	पुरुष	१११०	निर्वाचित
१६१	मंगला गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	ने क पा एमाले	डिल कुमारी खत्री	महिला	११२६	निर्वाचित
१६२	मंगला गाउँपालिका	द. म. सदस्य	१	ने क पा एमाले	संगिता किसान	महिला	१११४	निर्वाचित
१६३	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	नर बहादुर खत्री	पुरुष	१११४	निर्वाचित

१६४	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	१	ने क पा एमाले	ओमकार शेरपुन्जा	पुरुष	१०६०	निर्वाचित
१६५	मंगला गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	धनबहादुर खाती क्षेत्री	पुरुष	९००	निर्वाचित
१६६	मंगला गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	सरस्वती उपाध्याय	महिला	९२८	निर्वाचित
१६७	मंगला गाउँपालिका	द. म. सदस्य	२	ने क पा एमाले	धनकुमारी किसान	महिला	९२२	निर्वाचित
१६८	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	जग बहादुर पुर्जा	पुरुष	८६७	निर्वाचित
१६९	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	तिलकुमारी खत्री	महिला	८६२	निर्वाचित
१७०	मंगला गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा (मा .के)	याम बहादुर रोका	पुरुष	७९१	निर्वाचित
१७१	मंगला गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	भेष कुमारी पुन	महिला	७०६	निर्वाचित
१७२	मंगला गाउँपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	टिका देवी कामी	महिला	७१६	निर्वाचित
१७३	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा एमाले	कुल बहादुर थापा मगर	पुरुष	६१६	निर्वाचित
१७४	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	नन्दलाल गीरी	पुरुष	६७६	निर्वाचित
१७५	मंगला गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	लाल बहादुर रोका	पुरुष	३३३	निर्वाचित
१७६	मंगला गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	होममाया पुन बुढाथोकी	महिला	३३२	निर्वाचित
१७७	मंगला गाउँपालिका	द. म. सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	श्रीकला घिमिरे	महिला	३४०	निर्वाचित
१७८	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	होम बहादुर बुढाथोकी	पुरुष	३२२	निर्वाचित
१७९	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	हरि पुन	पुरुष	३१८	निर्वाचित
१८०	मंगला गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	ने क पा एमाले	भुपेन्द्र खत्री क्षेत्री	पुरुष	११९०	निर्वाचित
१८१	मंगला गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	भूमिसरा बुढाथोकी	महिला	१११७	निर्वाचित
१८२	मंगला गाउँपालिका	द. म. सदस्य	५	ने क पा एमाले	कविता बि.क.	महिला	१०५९	निर्वाचित

१८३	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	५	ने क पा एमाले	गुप्त बहादुर रोका	पुरुष	९५६	निर्वाचित
१८४	मंगला गाउँपालिका	सदस्य	५	ने क पा एमाले	दिल बहादुर थापा	पुरुष	१०००	निर्वाचित
१८५	मालिका गाउँपालिका	अध्यक्ष		ने क पा एमाले	बेग प्रसाद गर्बुजा	पुरुष	३०९१	निर्वाचित
१८६	मालिका गाउँपालिका	उपाध्यक्ष		ने क पा एमाले	लक्ष्मी देवी घर्ती मगर पुन	महिला	३१६७	निर्वाचित
१८७	मालिका गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	छ्दर देवी घर्ती	महिला	१९	निर्वाचित
१८८	मालिका गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	मन कुमारी पुन	महिला	१९	निर्वाचित
१८९	मालिका गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा एमाले	प्रतिक्षा वि क	महिला	१९	निर्वाचित
१९०	मालिका गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	देवी पटेल	महिला	१९	निर्वाचित
१९१	मालिका गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	दल बहादुर खड्का थोकी	पुरुष	२०	निर्वाचित
१९२	मालिका गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकिकृत समाजवादी)	अनुप गौचन	पुरुष	१९	निर्वाचित
१९३	मालिका गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	टंक प्रसाद पुन	पुरुष	४६२	निर्वाचित
१९४	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	तन देवी पुर्जा	महिला	४४९	निर्वाचित
१९५	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	कौशिला पटेल	महिला	४४३	निर्वाचित
१९६	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	मानसिं सापकोटा	पुरुष	४३३	निर्वाचित
१९७	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	दिल कुमार पुन	पुरुष	४३१	निर्वाचित
१९८	मालिका गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	उदय कुमार बुढाथोकी	पुरुष	७५१	निर्वाचित
१९९	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	मन कुमारी पुन	महिला	७३३	निर्वाचित
२००	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	२	ने क पा एमाले	प्रतिक्षा वि क	महिला	७३४	निर्वाचित

२०१	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	भक्त बहादुर पुन	पुरुष	७१४	निर्वाचित
२०२	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	भक्ति बहादुर घर्ती मगर	पुरुष	७०८	निर्वाचित
२०३	मालिका गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा (मा .के)	मोती प्रसाद बुढा	पुरुष	३४५	निर्वाचित
२०४	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	भिमसरी पुन	महिला	३५४	निर्वाचित
२०५	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	देवी पटेल	महिला	३५०	निर्वाचित
२०६	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	कुल बहादुर बुढा	पुरुष	३३६	निर्वाचित
२०७	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा (मा .के)	भिम प्रसाद विश्वकर्मा	पुरुष	३२९	निर्वाचित
२०८	मालिका गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	भेजेन्द्र मान पुन	पुरुष	४२९	निर्वाचित
२०९	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	भिम कुमारी पुन	महिला	४१९	निर्वाचित
२१०	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	टिका कुमारी कामी	महिला	४२१	निर्वाचित
२११	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	गर्भे गुरुङ	पुरुष	३९५	निर्वाचित
२१२	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	चित्र बहादुर घर्ती मगर	पुरुष	३८२	निर्वाचित
२१३	मालिका गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	मिम पुन	पुरुष	७८३	निर्वाचित
२१४	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	तुलसी देवी पुर्जा	महिला	७६५	निर्वाचित
२१५	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	सरिता वि.क	महिला	७३८	निर्वाचित
२१६	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	नविन घर्ती पुन	पुरुष	६९९	निर्वाचित
२१७	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	धन बहादुर फगामी	पुरुष	६८६	निर्वाचित
२१८	मालिका गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	ने क पा एमाले	पथ बहादुर रोका	पुरुष	५७४	निर्वाचित
२१९	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	ने क पा एमाले	गौमती चपाई	महिला	५७६	निर्वाचित

२२०	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	६	ने क पा एमाले	सतदेवी दमिनि	महिला	५६२	निर्वाचित
२२१	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	छुर देवी घर्ति	महिला	५८७	निर्वाचित
२२२	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	६	ने क पा एमाले	नरेन्द्रराज निउरे	पुरुष	५५४	निर्वाचित
२२३	मालिका गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	ने क पा एमाले	टक बहादुर पुन	पुरुष	४२७	निर्वाचित
२२४	मालिका गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	रजनी रोका जुगजाली	महिला	४२७	निर्वाचित
२२५	मालिका गाउँपालिका	द. म. सदस्य	७	ने क पा एमाले	भिमसरा रसाइली	महिला	४२४	निर्वाचित
२२६	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	हर्कमान जुगजाली	पुरुष	४१९	निर्वाचित
२२७	मालिका गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	तिलक बहादुर जुगजाली	पुरुष	४१८	निर्वाचित
२२८	रघुगंगा गाउँपालिका	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	भव बहादुर भण्डारी	पुरुष	४०३८	निर्वाचित
२२९	रघुगंगा गाउँपालिका	उपाध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	प्रेम कुमारी पुन	महिला	३३६४	निर्वाचित
२३०	रघुगंगा गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	प्रिती गर्बुजा	महिला	२७	निर्वाचित
२३१	रघुगंगा गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	सेमिता पुन	महिला	२७	निर्वाचित
२३२	रघुगंगा गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	धनमाया घताने गोतामे	महिला	२७	निर्वाचित
२३३	रघुगंगा गाउँपालिका	म. सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	कुमारी पुर्जा गर्बुजा	महिला	२७	निर्वाचित
२३४	रघुगंगा गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		नेपाली काँग्रेस	सम्झना परियार	महिला	२७	निर्वाचित
२३५	रघुगंगा गाउँपालिका	द वा अल्प. सदस्य(गा का पा)		ने क पा (मा .के)	होम बहादुर दर्जी	पुरुष	२७	निर्वाचित
२३६	रघुगंगा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	बिल बहादुर फगामी	पुरुष	४३२	निर्वाचित
२३७	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	सेमिता पुन	महिला	४२७	निर्वाचित

२३८	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	सुनिता वि.क	महिला	४२८	निर्वाचित
२३९	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	बलमान गौचन	पुरुष	४१६	निर्वाचित
२४०	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	भक्त बहादुर पुन	पुरुष	४०५	निर्वाचित
२४१	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	अमृत भण्डारी	पुरुष	७७३	निर्वाचित
२४२	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	उमादेवी के.सी.	महिला	७१३	निर्वाचित
२४३	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	२	ने क पा एमाले	रसिला परियार	महिला	७२८	निर्वाचित
२४४	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	कृष्ण बहादुर कटुवाल क्षेत्री	पुरुष	७२७	निर्वाचित
२४५	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	२	ने क पा एमाले	नर बहादुर भण्डारी	पुरुष	६४४	निर्वाचित
२४६	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	खिम बहादुर शाही	पुरुष	८८६	निर्वाचित
२४७	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	जयन्ती मल्ल भण्डारी	महिला	९७०	निर्वाचित
२४८	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	३	ने क पा एमाले	अर्दीती दर्जी	महिला	९२९	निर्वाचित
२४९	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा एमाले	जित बहादुर खत्री	पुरुष	९७४	निर्वाचित
२५०	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	३	ने क पा एमाले	राम्जी शर्मा	पुरुष	८९५	निर्वाचित
२५१	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	पविन गर्वुजा	पुरुष	४३७	निर्वाचित
२५२	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	राज कुमारी गर्वुजा	महिला	४५०	निर्वाचित
२५३	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	आरती वि.क.	महिला	४५४	निर्वाचित
२५४	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	कुमारी पुर्जा गर्वुजा	महिला	४५३	निर्वाचित
२५५	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	चित्र बहादुर गर्वुजा	पुरुष	४४५	निर्वाचित
२५६	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	मन बहादुर शेरमन्जा	पुरुष	३६८	निर्वाचित

२५७	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	दिल कुमारी पुर्जा	महिला	३७१	निर्वाचित
२५८	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	धनमाया घताने गोतामे	महिला	३७७	निर्वाचित
२५९	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	डम बहादुर रोका	पुरुष	३६६	निर्वाचित
२६०	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	राम बहादुर थजाली	पुरुष	३६०	निर्वाचित
२६१	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	मन कुमार सेरपुजा मगर	पुरुष	५५६	निर्वाचित
२६२	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	मिना पुन	महिला	५५३	निर्वाचित
२६३	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	निर्मला वि.क.	महिला	५२८	निर्वाचित
२६४	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	दलप्रसाद पुन	पुरुष	५२६	निर्वाचित
२६५	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	टेकजित छन्त्याल	पुरुष	५११	निर्वाचित
२६६	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	७	ने क पा एमाले	थक बहादुर पाईजा	पुरुष	४२५	निर्वाचित
२६७	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	सत्त देवी पुन	महिला	४१०	निर्वाचित
२६८	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	७	ने क पा एमाले	धन कुमारी सुनार खाती	महिला	४३३	निर्वाचित
२६९	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	प्रेम बहादुर पुन	पुरुष	४६६	निर्वाचित
२७०	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	७	ने क पा एमाले	चेतन थापा	पुरुष	४१४	निर्वाचित
२७१	रघुगंगा गाउँपालिका	बडा अध्यक्ष	८	नेपाली काँग्रेस	गमान छन्त्याल	पुरुष	४५१	निर्वाचित
२७२	रघुगंगा गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	प्रिती गर्बुजा	महिला	४५१	निर्वाचित
२७३	रघुगंगा गाउँपालिका	द. म. सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	याम कुमारी गोतामे घर्ती	महिला	४३३	निर्वाचित
२७४	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	अगेन्द्र छन्त्याल	पुरुष	४३५	निर्वाचित
२७५	रघुगंगा गाउँपालिका	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	च बहादुर छन्त्याल	पुरुष	४१२	निर्वाचित

अनुसूची ७

स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको सम्पर्क नं

अनुसूची ८

जिल्ला समन्वय समिति म्याग्दीका पदाधिकारीहरुको नाम, थर र सम्पर्क नं

नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं	राजनीतिक दल	कैफियत
श्री राजकुमार थापा	प्रमुख	बेनी न.पा १	९८५७६४०९००	ने क पा एमाले	निर्वाचित
श्री डिल कुमारी खत्री	उप-प्रमुख	मंगला गा.पा १	९८४७७३१२२४	ने क पा एमाले	निर्वाचित
श्री कृष्ण दत्त पौडेल पाध्या	सदस्य	बेनी न.पा ६	९८४७६३३५३१	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री श्री प्रसाद गर्वुजा	सदस्य	धौलागिरी गा.पा ६	९८५७६४६१९६	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री देव गर्वुजा पुन	सदस्य	अन्नपूर्ण २	९८४६५६४४२२	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री कविता वि.क	महिला सदस्य	मंगला गा.पा ५	९८६७९४९२३१	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री गौमती चपाई	महिला सदस्य	मालिका गा.पा ६	९८४६८४१९४६	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री धन कुमारी सुनार खाती	महिला सदस्य	रघुगंगा गा.पा ७	९८४६९४८९२४	ने क पा एमाले	निर्विरोध
श्री जानकी वि.क	दलित म.सदस्य	बेनी न.पा ७	९८४७६२७५८७	ने क पा एमाले	निर्विरोध

अनुसूची ९
जातजाती अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

सि नं	जातजाति	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	क्षेत्री	१८७६९	९०४७	९७२२
२	ब्राह्मण	७९३१	४०१३	३९१८
३	मगर	३८०१३	१८३९५	१९६१८
४	थारु	२३४	२०६	२८
५	तामाङ	२०४	१४३	६१
६	नेवार	१३५०	६६८	६८२
७	विश्वकर्मा/कामी	१६२९७	७६८६	८६११
८	मुसलमान	१३८	९३	४५
९	यादव	२८	१७	११
१०	राई	१७९	१०५	७४
११	गुरुङ	१००२	४६८	५३४
१२	परियार/दमाई	७३१०	३४१४	३८९६
१३	ठकुरी	२०७३	९७८	१०९५
१४	याक्थुङ/लिम्बु	३१	१७	१४
१५	मिजार/सार्की	४३११	२०६०	२२५१
१६	तेली	१८	१२	६
१७	कुर्मी	१६	९	७
१८	सन्यासी/दशनामी	२१८	१०४	११४
१९	दुसाँध	१६	१५	१
२०	मल्ल	१०	४	६
२१	ब्राह्मण-तराई	३०	२८	२
२२	कुमाल	१४	११	३
२३	घर्ती/भुजेल	८४	३५	४९
२४	हजाम/ठाकुर	१५	९	६

२५	शेर्पा	४२	३६	६
२६	तात्मा/तात्वा	११	३	८
२७	खात्वी	१३	४	९
२८	माझी	२५	१७	८
२९	सोनार	७२	३८	३४
३०	सुनुवार	१५६	७३	८३
३१	लोध	१४	७	७
३२	माली	१०	३	७
३३	थकाली	७८७	३७१	४१६
३४	छन्त्याल/छन्तेल	२९४१	१४४४	१४९७
३५	अमात	१४	९	५
३६	पुन	३७६५	१८५४	१९११
३७	अन्य	१३३	७६	५७
३८	विदेशी	७४१	६७०	७१
३९	उल्लेख नगरिएको	१८	११	७

अनुसूची १०

मातृभाषा अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

सि नं	मातृभाषा	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	नेपाली	९९२१९	४७७३९	५१४८०
२	मैथिली	८८	६७	२१
३	भोजपुरी	१९४	१४२	५२
४	थारु	१५७	१४९	८
५	तामाङ	१०३	७२	३१
६	नेपाल भाषा/ नेवारी	३७६	१८९	१८७
७	मगर धुत	३९८३	२०११	१९७२
८	अवधी	३५	२५	१०
९	गुरुङ	२१९	१०६	११३
१०	बैतडेली	१०	३	७
११	राई	५७	४३	१४
१२	शेर्पा	१५	१४	१
१३	हिन्दी	६१६	५८४	३२
१४	मगर खाम	७२८	३५८	३७०
१५	माझी	१३	१३	०
१६	थकाली	७४	३६	३८
१७	छन्त्याल	१०२९	५३२	४९७
१८	अङ्ग्रेजी	१४	७	७
१९	खस	३०	१२	१८
२०	संस्कृत	१३	७	६
२१	अन्य	६०	४४	१६